

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 16 Ιουνίου 2020 με την εξής σύνθεση: Ευαγγελία Μιχολίτση, Πρόεδρος- Εισηγήτρια, Μιχαήλ Οικονόμου και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 11.05.2020 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 566/12.05.2019 της προσφεύγουσας ένωσης οικονομικών φορέων (εφεξής «προσφεύγουσα») αποτελούμενης από τους κάτωθι οικονομικούς φορείς: 1. «...», που εδρεύει ..., οδός... αρ..., , ΤΚ ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, 2. «...», που εδρεύει ..., οδός... αρ..., , ΤΚ ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, 3. «...», που εδρεύει ..., οδός... αρ..., , ΤΚ ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, 4. «...», που εδρεύει ..., οδός... αρ..., , ΤΚ ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, 5. «...», που εδρεύει ..., οδός... αρ..., , ΤΚ ..., όπως νόμιμα η ένωση εκπροσωπείται δια κοινού εκπροσώπου.

Κατά της ... (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

Της Παρεμβαίνουσας ένωσης οικονομικών φορέων (εφεξής «παρεμβαίνουσα») που αποτελείται από : 1 «...», που εδρεύει στη... οδός... αρ..., κι εκπροσωπείται νόμιμα, 2. «...», που εδρεύει στη... οδός... αρ..., κι εκπροσωπείται νόμιμα 3. «...», που εδρεύει στη... οδός... αρ..., κι εκπροσωπείται νόμιμα, 4. «...», που εδρεύει στη... οδός... αρ..., κι εκπροσωπείται νόμιμα 5. «...», που εδρεύει στη... οδός... αρ..., κι εκπροσωπείται νόμιμα, 6. «...», οδός ... αρ..., Τ.Κ. ...7. «...», που εδρεύει στη... οδός... αρ..., 8. «...», οδός ..., Τ.Κ. ... που εδρεύει..., όπως νόμιμα η ένωση εκπροσωπείται δια κοινού εκπροσώπου.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί η με αριθμ' ... (αρ. Πρακτικού Νο ...) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ... (προσβαλλόμενη απόφαση) κατά το μέρος της που πλήττεται βάσει των ειδικότερων ισχυρισμών της προσφυγής και να της επιστραφεί το κατατεθέν παράβολο.

Με την παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και την διατήρηση σε ισχύ και επικύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Ευαγγελία Μιχολίτση

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την Διακήρυξη της Περιφέρειας «...» προκηρύχθηκε ανοικτή διαδικασία μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) για την επιλογή αναδόχου εκπόνησης μελέτης με τίτλο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ...», εκτιμώμενης αξίας 803.083,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 21 της διακήρυξης.

2. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί νόμιμο e-παράβολο σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους ευρώ 4.015,42 (βλ. α) Παράβολο με αριθμό «...», β) Αποδεικτικό ηλεκτρονικής καταβολής της Τράπεζας ... προς εξόφληση του ανωτέρω παραβόλου στις 8/5/2020, γ) εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ όπου το παράβολο φέρεται ως αυτόματης δέσμευσης και αναφέρει ως κατάσταση «δεσμευμένο»).

3. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις

29.04.2020, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 11.05.2020, ημέρα Δευτέρα. Η προσφυγή κοινοποιήθηκε από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. αυθημερόν.

5. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή δεδομένου ότι αμφότερες οι τεχνικές προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές, η προσφορά της παρεμβαίνουσας έλαβε καλύτερη βαθμολογία τεχνικής προσφοράς, με την, δε, ενδεχόμενη απόρριψη της εν λόγω προσφοράς και υπό την αίρεση παραδεκτής οικονομικής προσφοράς, η προσφεύγουσα αναδεικνύεται αυτόματα προσωρινή ανάδοχος της εν θέματι σύμβασης.

6. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της ως άνω προσφυγής προς «όλους τους συμμετέχοντες», μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 13.05.2020. Συνεπώς, η παρέμβαση επί της προσφυγής έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, δια καταθέσεως μετά των συνημμένων εγγράφων στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 25.05.2020, ημέρα Δευτέρα, κοινοποιήθηκε, δε, από την αναθέτουσα αρχή στην Α.Ε.Π.Π. με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την επομένη (26.05.2020). Περαιτέρω, ασκείται η ως άνω παρέμβαση μετ' εννόμου συμφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, δεδομένου ότι με την προσφυγή της η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με το από 19-5-2020 με αριθμό πρωτ. 92248/19-5-2020 έγγραφό της υπέβαλε τις απόψεις της επί των υπό εξέταση προσφυγών προς την ΑΕΠΠ στις 21.05.2020 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του ΠΔ 39/2017. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε τις απόψεις της αυθημερόν στην προσφεύγουσα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού. Επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 4.06.2020 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το από 4.06.2020 Υπόμνημα. Το ως άνω Υπόμνημα

κοινοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή στην Α.Ε.Π.Π. μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου στο ΕΣΗΔΗΣ στις 12.06.2020.

8. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την Διακήρυξη της Περιφέρειας «...» προκηρύχθηκε ανοικτή διαδικασία μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) για την επιλογή αναδόχου εκπόνησης μελέτης με τίτλο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ...», εκτιμώμενης αξίας 803.083,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 21 της διακήρυξης. Προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα προς δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 16.07.2018 (S: 2018/S 137 -31 2934). Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 20.07.2018 με ΑΔΑΜ: «...», καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.- δημόσια έργα) (Συστημικός Αριθμός «...»). Στον εν θέματι διαγωνισμό συμμετείχαν υποβάλλοντας προσφορά η προσφεύγουσα (α/α προσφοράς «...») και η παρεμβαίνουσα (α/α προσφοράς «...»). Μετά την αποσφράγιση και αξιολόγηση των προσφορών εκδόθηκε η με αριθμό «...» (αρ. Πρακτικού Νο «...») απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας «...», η οποία ενέκρινε το εισηγητικό Πρακτικό και έκρινε αποδεκτές αμφότερες τις προσφορές αποδίδοντας υψηλότερη βαθμολογία στην τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Η ως άνω προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) σε όλους τους συμμετέχοντες στις 29.04.2020.

9. Επειδή, η προσφεύγουσα προβάλλει με την προσφυγή της, επικαλούμενη κατά αποσπασματική παράθεση τα άρθρα/παραγράφου 22.2.2., 22.2.4, 20.2, 11 και 3.5 της διακήρυξης καθώς και τους Ν. 4250/2014 και 2690/1999, τα εξής : *«Από την ερμηνεία των παραπάνω διατάξεων σε συνδυασμό με το ότι όλος ο μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του διαγωνισμού, κατά την οποία η*

νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων, συνάγεται ότι οι απαραίτητες ιδιότητες- ικανότητες των υποψηφίων αποδεικνύονται με την προσκόμιση δικαιολογητικών που ορίζονται από την αναθέτουσα αρχή.

Με βάση τα ανωτέρω, στον ένδικο διαγωνισμό, ο κάθε διαγωνιζόμενος όφειλε να υποβάλει, επί ποινή απαραδέκτου, μεταξύ άλλων δικαιολογητικών και εκείνα που αφορούν στην πλήρωση των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 19 της διακήρυξης, ήτοι και ασφαλιστήριο επαγγελματικής αστικής ευθύνης του άρθρου 19.2 και τα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης του άρθρου 19.4.

Όσα εκ των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών είναι ιδιωτικά έγγραφα, απαιτείται να πληρούν τις προϋποθέσεις του ν. 4250/2014 ως προς το παραδεκτό της επίκλησης και προσκόμισής τους από πλευράς εγκυρότητας, καθώς ο νόμος αυτός ρητά ορίζεται ως το εφαρμοστέο δίκαιο που διέπει το διαγωνισμό αναφορικά με το ζήτημα αυτό, ήτοι απαιτείται:

αν μεν είναι πρωτότυπα να φέρουν την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή για την διακίνησή τους ηλεκτρονικά ως πρωτότυπων ηλεκτρονικών εγγράφων, αν είναι όμως αντίγραφα εκ του έγχαρτου πρωτοτύπου, δηλαδή ψηφιακά παραγόμενα – σκαναρισμένα έγγραφα εκ των πρωτοτύπων σε μορφή pdf, να φέρουν είτε θεώρηση από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περιπτώσεως α' του άρθρου 1 του ως άνω νόμου, είτε επικύρωση από δικηγόρο (πρβλ ΣΤΕ 4043/2015, βλ. ad hoc ΑΕΠΠ 87/2018, Ελ. Συν. Πράξη 208/2017/ΣΤ' Κλιμακίου, ΑΕΠΠ 454/2018, επικυρωθείσα με την ΔΕΚομοτηνής Ν32/2018). Διευκρινίζεται δε ότι το pdf, *Portable Document Format* (στα ελληνικά «φόρμα φορητού εγγράφου»), είναι φόρμα αρχείου που χρησιμοποιείται για την απεικόνιση εγγράφων. Κάθε PDF αρχείο περιλαμβάνει πλήρη περιγραφή ενός καθορισμένου εγγράφου στην οποία περιλαμβάνεται το κείμενο, οι γραμματοσειρές, τα γραφικά και άλλες απαιτούμενες πληροφορίες. Τα παραγόμενα μέσω σάρωσης (scanning) έγγραφα τα οποία αποθηκεύονται σε μορφή .pdf αποτελούν αντίγραφα των έγχαρτων πρωτοτύπων, καθώς παράγονται εξ αυτών απεικονίζοντάς τα και όχι ηλεκτρονικά πρωτότυπα έγγραφα (εξ ου και δεν φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή).

Το πρωτότυπο παραμένει αυτό που βρίσκεται σε φυσική, έγχαρτη μορφή στα χέρια εκείνου που παρήγαγε μέσω σάρωσης το σχετικό αντίγραφο και το αποθήκευσε σε μορφή pdf.

Εν προκειμένω και κατά παράβαση των ανωτέρω διατάξεων, η συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη «...» υπέβαλε για την πλήρωση της απαίτησης του άρθρου 19.2 της Διακήρυξης ένα και μόνο δικαιολογητικό (επικαλούμενη την πρόβλεψη της Διακήρυξης ότι η απαίτηση του άρθρου αυτού δύναται να καλύπτεται από ένα ή όσα μέλη της ένωσης έχουν ποσοστό συμμετοχής σε αυτή άνω του 40% του συνόλου της ένωσης), ήτοι το ασφαλιστήριο συμβόλαιο του μέλους της «...», εκδοθέν από την ασφαλιστική ανώνυμη εταιρεία «...». Στην δε οικεία θέση της δήλωσης πλήρωσης της συγκεκριμένης απαίτησης στο ΕΕΕΣ του μέλους της ένωσης «...», η εν λόγω εταιρεία δήλωσε επί λέξει: [...]..

Δήλωσε δηλαδή ότι οι εν λόγω πληροφορίες ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ διαθέσιμες προς επιβεβαίωση ή ανάκτηση από την αναθέτουσα αρχή οίκοθεν από βάση δεδομένων του φορέα πιστοποίησης, άρα ο μόνος τρόπος απόδειξης της συνδρομής ή όχι του συγκεκριμένου κριτηρίου είναι μέσω των προσκομιζόμενων από τον ίδιο το φορέα πιστοποιητικών. Το πιστοποιητικό δε αυτό που προσκόμισε για την απόδειξη πλήρωσης του κριτηρίου του άρθρου 19.2 της Διακήρυξης, το οποίο προδήλως είναι ιδιωτικό έγγραφο (από τρίτο εκδότη), προσκομίστηκε όχι ως ηλεκτρονικό πρωτότυπο (καθώς δεν φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή), αλλά ως αντίγραφο εκ του έγχαρτου πρωτοτύπου σε μορφή pdf, χωρίς να φέρει επί αυτού επικύρωση από δικηγόρο ούτε θεώρηση για την ακρίβειά του από δημόσια αρχή (σημειωτέον ότι δεν συνοδεύεται καν ούτε από υπεύθυνη δήλωση περί ακρίβειάς του με ημερομηνία μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της Διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, η οποία βάσει της διάταξης της παραγράφου 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 8β του ν. 4605/2019, θεραπεύει την απουσία επικύρωσης από δικηγόρο. Φυσικά η εν λόγω ρύθμιση, προβλεφθείσα με νόμο (τον ν. 4605/2019) που τέθηκε σε ισχύ μετά την δημοσίευση της παρούσας διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, δεν καταλαμβάνει την προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία, παρά μόνο αν μπορούσε κανείς με κάποιο σκεπτικό να επικαλεστεί αναλογική εφαρμογή του, περίπτωση που δεν τίθεται καθώς δεν υποβλήθηκε καν αυτή η υπεύθυνη δήλωση).

Αναλόγως, η ίδια συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη υπέβαλε για την πλήρωση της απαίτησης του άρθρου 19.4 της Διακήρυξης τα εξής μόνο δικαιολογητικά (επικαλούμενη την πρόβλεψη της Διακήρυξης ότι η απαίτηση του άρθρου αυτού δύναται να καλύπτεται από ένα ή όσα μέλη της ένωσης έχουν ποσοστό συμμετοχής σε αυτή άνω του 40% του συνόλου της ένωσης):

A) το πιστοποιητικό κατά ISO 9001: 2015 του μέλους της «...» και

B) την βεβαίωση της ίδιας ανώνυμης εταιρείας πιστοποίησης περί συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου EN ISO 14001:2015, εν αναμονή έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού.

Αντιστοίχως δε στην οικεία θέση του ΕΕΕΣ το οποίο η εν λόγω εταιρεία «...» υπέβαλε για την συμμετοχή της στο διαγωνισμό, δήλωσε επί λέξει: [..]

Δήλωσε δηλαδή ότι οι ΟΥΤΕ εν λόγω πληροφορίες ΕΙΝΑΙ διαθέσιμες προς επιβεβαίωση ή ανάκτηση από την αναθέτουσα αρχή οίκοθεν από βάση δεδομένων του φορέα πιστοποίησης, άρα ο μόνος τρόπος απόδειξης της συνδρομής ή όχι του συγκεκριμένου κριτηρίου είναι μέσω των προσκομιζόμενων από τον ίδιο το φορέα πιστοποιητικών. Τα πιστοποιητικά, ωστόσο, αυτά τα οποία προδήλως είναι ιδιωτικά έγγραφα (από τρίτο εκδότη), προσκομίστηκαν όχι ως ηλεκτρονικά πρωτότυπα (καθώς δεν φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή), αλλά ως αντίγραφα εκ του έγχαρτου πρωτοτύπου σε μορφή pdf, χωρίς να φέρουν επί αυτών επικύρωση από δικηγόρο ούτε θεώρηση για την ακρίβειά τους από δημόσια αρχή.

Ενόψει τούτων, η προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης είναι απορριπτέα και η ίδια η ένωση αποκλειστέα από την επόμενη φάση της διαγωνιστικής διαδικασίας για το λόγο ότι προέβη σε μη νόμιμη υποβολή των δικαιολογητικών που απαιτούνται από τους προαναφερόμενους όρους της Διακήρυξης αναφορικά με την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής εκ των άρθρων 19.2 και 19.4 της Διακήρυξης, με αποτέλεσμα να μην αποδεικνύεται η εκ μέρους της πλήρωση των εν λόγω κριτηρίων γεγονός που επισύρει την απόρριψη της προσφοράς. Σημειώνεται δε ότι, αν και δεν προβλήθηκε καν επικαίρως, η συγκεκριμένη πλημμέλεια συνιστά ουσιώδη πλημμέλεια μη δυνάμενη να συμπληρωθεί ούτε με διευκρινήσεις κατά τις παρ. 2 και 5 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, γιατί κάτι τέτοιο θα συνιστούσε μεταβολή της

προσφοράς με προσκόμιση νέων αποδεικτικών εγγράφων σε αντικατάσταση ήδη υποβληθέντων (ad hoc απόφαση ANM 76/2018 του ΔΕΦΑΘ «Επειδή, από τον όρο της παραγράφου 2.2.7. της Διακήρυξης, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4250/2014 που διέπει τον ένδικο διαγωνισμό, φαίνεται να συνάγεται ότι ο κάθε διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει, στο φάκελο των «δικαιολογητικών συμμετοχής τεχνικής προσφοράς», πιστοποιητικό ISO ή άλλο ισοδύναμο πιστοποιητικό σε αντίγραφο ή ευκρινές φωτοαντίγραφο, εφόσον το πρωτότυπο έφερε θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περιπτώσεως α' του άρθρου 1 του ανωτέρου νόμου ή επικύρωση από δικηγόρο (ΣτΕ 4043/2015). Στη συγκεκριμένη, όμως, περίπτωση, οι τρεις διαγωνιζόμενες εταιρίες κατέθεσαν φωτοτυπικά αντίγραφα από πιστοποιητικά διασφάλισης και ποιότητας κατά ISO 22000:2005, τα οποία αποτελούν απλά φωτοαντίγραφα από πρωτότυπα ιδιωτικών εγγράφων που δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α' του άρθρου 1 του ν.4250/2014 ή επικύρωση από δικηγόρο. Ενόψει τούτων, οι προσφορές των συγκεκριμένων εταιριών (ως προς τις πληττόμενες ομάδες) φαίνεται να πάσχουν από μη νόμιμη υποβολή των δικαιολογητικών που απαιτούνται από τους προαναφερόμενους όρους της Διακήρυξης, η οποία επισύρει την απόρριψη των προσφορών κατά τον όρο 2.4.3. περ. ζ' αυτής, και όχι να παρουσιάζουν επουσιώδη πλημμέλεια περί της σήμανσης αντιγράφων, η οποία δύναται να συμπληρωθεί με διευκρινήσεις κατά τις παρ. 2 και 5 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016».

2.2 Επικουρικώς του αμέσως ανωτέρω λόγου, ήτοι για την αδόκητη περίπτωση που κριθεί ότι η υποβολή των άνω δικαιολογητικών της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης έγινε νομοτύπως και τα εν λόγω ιδιωτικά έγγραφα που προσκόμισε άνευ επικύρωσής τους πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου για την εγκυρότητα της επίκλησής τους, και πάλι η εν λόγω ένωση είναι αποκλειστέα από το διαγωνισμό για το λόγο ότι κατά παράβαση των άνω άρθρων 22.2.2 και 22.2.4 της Διακήρυξης, δεν απέδειξε μέσω των δικαιολογητικών αυτών την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής εκ των άρθρων 19.2 και 19.4 της Διακήρυξης αντίστοιχα.

Και τούτο διότι, προκειμένου για την πλήρωση του κριτηρίου της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας δια της προσκόμισης, μεταξύ

άλλων, και ασφαλιστηρίου συμβολαίου επαγγελματικής αστικής ευθύνης ποσού τουλάχιστον 1.000.000,00 ευρώ ανά γεγονός και 3.000.000,00 ευρώ αθροιστικά, η συνδιαγωνιζόμενη ένωση υπέβαλε το ασφαλιστήριο συμβόλαιο του μέλους της «...», εκδοθέν από την ασφαλιστική ανώνυμη εταιρεία «...»

Εκ του περιεχομένου ωστόσο του εν λόγω ασφαλιστηρίου συμβολαίου και των επιμέρους καλύψεων δύναμει αυτού απορρέουν τα εξής κρίσιμα ως προς την εξυπηρέτηση (ή μη) του ίδιου του διασφαλιστικού σκοπού της απαίτησης που συνίσταται στην προστασία της αναθέτουσας αρχής από ζημιογόνα γεγονότα τα οποία οφείλει να καλύπτει ασφαλιστικά έστω ένα μέλος της ένωσης που συμμετέχει όμως με ποσοστό άνω του 40% σε αυτή:

α) από την ασφαλιστική κάλυψη του εν λόγω συμβολαίου εξαιρείται ρητώς (άρθρο 4 των Γενικών Όρων) η ευθύνη του ασφαλισμένου που «...εν όλω ή εν μέρει, δηλαδή έστω και με την συνδρομή άλλων αιτίων, προκλήθηκε ή σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με οποιοδήποτε γεγονός ή στοιχείο που περιλαμβάνεται στα κατωτέρω άρθρα 4.1 έως 4.27:

4.10 Συμβατικές υποχρεώσεις- αποθετικές ζημιές- αμιγώς οικονομικές ζημιές.

Αξιώσεις Τρίτου που δεν εμπίπτουν στους όρους του παρόντος ασφαλιστηρίου, όπως είναι αυτές που απορρέουν από την μη τήρηση συμβατικών υποχρεώσεων ή από ευθύνη που ανέλαβε ο Ασφαλισμένος συμβατικά και δεν θα είχε χωρίς τη συμβατική ανάληψη ευθύνης.....».

β) από την ασφαλιστική κάλυψη του εν λόγω συμβολαίου, σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα την ευθύνη αρχιτεκτόνων- πολιτικών μηχανικών, εξαιρείται ρητώς (βλ. Εξαιρέσεις επαγγελματικής ΑΕ μηχανικών/αρχιτεκτόνων, σελ. 6 Ειδικών όρων) «.....απαίτηση ή απαιτήσεις από:

27. κατασκευή/ μελέτη φραγμάτων, σιράγγων (περιλαμβανομένων και αντιπλημμυρικών αναχωμάτων, ρυθμιστικών δεξαμένων κλπ).....»

γ) για την σύναψη του συγκεκριμένου ασφαλιστηρίου συμβολαίου υπό τους συγκεκριμένους όρους, η ασφαλιστική εταιρεία έλαβε υπόψη της τα στοιχεία και περιστατικά εκείνα του ασφαλιζόμενου φορέα τα οποία κρίνονται ουσιώδη για την εκτίμηση του ασφαλιστικού κινδύνου, όπως ρητά αναφέρεται στο άρθρο 5.2 των Γενικών Όρων του εν λόγω συμβολαίου.

Μεταξύ αυτών προφανώς εντάσσεται και ο ετήσιος κύκλος εργασιών του ασφαλιζόμενου οικονομικού φορέα, ο οποίος, όπως αναδεικνύεται από τους προσαγόμενους από τον ίδιο ισολογισμούς του (βλ. σχετικώς στο φάκελο δικαιολογητικών της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης, ισολογισμοί «...», ανέρχεται στα εξής ποσά: για το έτος 2015 «...» ευρώ, για το έτος 2016 «...» ευρώ και για το έτος 2017 «...» ευρώ. Εντούτοις, ως αναδεικνύεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο της εν λόγω εταιρείας, το ύψος των αμοιβών που δηλώθηκαν για την έκδοση του συμβολαίου με το συγκεκριμένο ασφάλιστρο προς κάλυψη της επαγγελματικής αστικής ευθύνης της ανέρχεται στα «...» ευρώ (βλ. άρθρο με την αναλυτική περιγραφή ασφαλιζόμενου κινδύνου στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο), σύμφωνα δε με την πρόβλεψη του άρθρου 5.2 αυτού, σε τέτοια περίπτωση διάστασης, η ασφαλιστική εταιρεία δικαιούται μέχρι και να προχωρήσει στην καταγγελία της σύμβασης ή, σε κάθε περίπτωση, σε μείωση του ασφαρίσματος «....κατά το λόγο του ασφαλίστρου που έχει καθοριστεί, προς το ασφάλιστρο που θα είχε καθοριστεί αν η Εταιρία είχε λάβει γνώση των στοιχείων αυτών».

Εκ των ανωτέρω παρέπεται ότι το συγκεκριμένο ασφαλιστήριο συμβόλαιο δεν επιτυγχάνει την πλήρωση της απαιτούμενης από την διακήρυξη κάλυψης των ζημιών εκ της (τυχόν) μη έντεχνης εκπλήρωσης εκ μέρους των μελών της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης των υποχρεώσεών τους από την εκπόνησης της ανατιθέμενης μελέτης του συγκεκριμένου έργου, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη ρητή εξαίρεση από τις καλύψεις κάθε απαίτησης που απορρέει από μη τήρηση συμβατικών υποχρεώσεων όσο και την ίδια ρητή εξαίρεση από τις καλύψεις κάθε απαίτησης που απορρέει ειδικώς από μελέτη φραγμάτων, αναχωμάτων, ρυθμιστικών δεξαμενών κλπ, τη στιγμή που η λιμνοδεξαμενή Βασιλικών Ανωγείων θα μελετηθεί ακριβώς ως ανάχωμα, γεγονός που τελεί σε πλήρη της συναδιαγωνιζόμενης ένωσης, εξ ου και σε πολλά σημεία της Τεχνικής Έκθεσής της εμφανίζονται σχετικές αναφορές (βλ. σελ. 2 αυτής, όπου στο Αντικείμενο του έργου ρητά αναφέρεται ότι «Σύμφωνα με τα Τεύχη του Διαγωνισμού, από την υποψήφια ομάδα μελέτης προβλέπεται να εκπονηθούν οι παρακάτω επιμέρους μελέτες: Μελέτες Υδραυλικών έργων (Οριστικές Μελέτες για την Λιμνοδεξαμενή (ανάχωμα-λεκάνη κατάκλισης) και τα συναφή έργα υδροληψίας – εκτροπής – υπερχειλίσης – εκκένωσης –

στεγάνωσης/στράγγισης – θραύσης αναχώματος και διόδευσης πλημμυρικού κύματος Γεωτεχνικές μελέτες (Γεωτεχνικές Έρευνες, Αξιολόγηση Γεωτεχνικών Ερευνών, Οριστική και Εδαφοδυναμική μελέτη Αναχώματος Λιμνοδεξαμενής, Οριστική μελέτη βελτίωσης εδάφους)...», καθώς και πλήθος άλλων αναφορών στα σημεία σελ.5, σελ. 7, σελ.10, σελ. 11, σελ. 12, σελ. 21, σελ. 24, σελ. 25, σελ. 27, σελ. 28, σελ. 30 Τεχνικής Έκθεσης συνδιαγωνιζόμενης). Αν συνεκτιμήσει δε κανείς και το γεγονός ότι το ασφάλισμα της συγκεκριμένης ασφαλιστικής σύμβασης καλύπτει μεν το όριο αποζημίωσης ανά συμβάν και αθροιστικά για όλη τη διάρκεια της σύμβασης έτσι όπως καθορίζεται από την διακήρυξη, ωστόσο, η κάλυψη αυτή συνδέεται και απορρέει από χρήση οικονομικών δεδομένων της ασφαλιζόμενης επιχείρησης που διαφοροποιούνται ουσιαστικά εκείνων που προκύπτουν από τους ισολογισμούς της, με αποτέλεσμα την άμεση ενεργοποίηση των συνεπειών της παραγράφου 5.2 των Γενικών όρων του συμβολαίου περί αναλογικής μείωσης του ασφαλίσματος σε ποσό προδήλως κατώτερο του απαιτούμενου από τη διακήρυξη, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τελικώς δεν εξυπηρετείται ο διασφαλιστικός σκοπός της απαίτησης έναντι της αναθέτουσας αρχής και δεν εκπληρώνεται η απαίτηση της διακήρυξης για κάλυψη των συγκεκριμένων ασφαλιστικών κινδύνων, αλλά πολύ μικρότερων.

2.3 Περαιτέρω, προκειμένου για την πλήρωση του κριτηρίου της συμμόρφωσης με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης δια της προσκόμισης των αναφερόμενων στο άρθρο 22.2.4 της Διακήρυξης πιστοποιητικών, εντοπίζεται ότι η συνδιαγωνιζόμενη ένωση, ενώ προσκομίζει το απαιτούμενο πιστοποιητικό συμμόρφωσης με πρότυπα ποιότητας, παραλείπει να προσκομίσει αντίστοιχο πιστοποιητικό (από τα εξαντλητικά προβλεπόμενα στην παράγραφο β. του άρθρου 22.2.4 της Διακήρυξης) για τη συμμόρφωση με τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Αντί αυτού προσκομίζει βεβαίωση του φορέα πιστοποίησης περί θετικού ελέγχου εκ μέρους του τήρησης των προϋποθέσεων συμμόρφωσης της εταιρείας «...»με τα πρότυπα αυτά, ενόψει του οποίου οι σχετικοί επιθεωρητές «...εισηγήθηκαν στην «...» την έκδοση του σχετικού Πιστοποιητικού, το οποίο αναμένεται να εκδοθεί». Λαμβάνοντας εν προκειμένω, υπόψη, σωρευτικώς, ότι:

α) η εισήγηση έκδοσης ενός πιστοποιητικού εν αναμονή έκδοσής του προφανώς δεν ταυτίζεται με το απαιτούμενο εκδοθέν πιστοποιητικό, ούτε δύναται να μεταθέσει στην αναθέτουσα αρχή το βάρος της αναζήτησης είτε τυχόν λόγων, τυπικών ή ουσιαστικών, που κατά τη διαδικασία έκδοσης ενός τέτοιου πιστοποιητικού δύνανται να μην οδηγήσουν τελικά στη χορήγησή του (παρά την αρχική θετική προς τούτο εισήγηση), είτε της εν τοις πράγμασι έκδοσης αυτού του πιστοποιητικού στο χρόνο που μεσολάβησε,

β) σε αντίθεση με την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπου η διακήρυξη (αλλά και ο ν. 4412/2016, άρθρο 80) καταλείπει τη διακριτική ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να εκτιμήσει και αξιολογήσει την συνδρομή του κριτηρίου αυτού και με άλλα μέσα πέρα από τα αναφερόμενα ρητώς στην διακήρυξη, προκειμένου για την πλήρωση του συγκεκριμένου κριτηρίου εκ του άρθρου 19.4 της Διακήρυξης, δεν καταλείπεται ευχέρεια αποδοχής οποιουδήποτε άλλου δικαιολογητικού (π.χ. βεβαιώσεων, υπεύθυνης δήλωσης κλπ) απόδειξης της συνδρομής του πέραν των πιστοποιητικών που αναγράφονται στο άρθρο 22.2.4 της Διακήρυξης (βλ. σχετικώς αντί άλλων σε Δ. Ράικο- Ευαγ. Βλάχου- Ευανθία Σαββίδη, «Δημόσιες συμβάσεις Ν. 4412/2016- Ερμηνεία κατ' άρθρο», Τόμος Ι, Έκδοση 2018, σελ. 790-791, όπου επί λέξει αναφέρεται ότι «...ρητά προβλέπεται ότι αν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο. Η σχετική διάταξη δίνει αφενός την ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να ορίσει και διαφορετικά, από τα αναφερόμενα στο Παράρτημα, μέσα απόδειξης για την οικονομική-χρηματοοικονομική επάρκεια των συμμετεχόντων, εφόσον υπαγορεύονται από τη φύση της σύμβασης ή το προφίλ του επιδιωκόμενου προμηθευτή, αφετέρου να κρίνει κατάλληλα αποδεικτικά μέσα που προσκομίζει υποψήφιος οικονομικός φορέας, διαφορετικά από αυτά που όρισε η ίδια στα έγγραφα της σύμβασης, αλλά αποδεικνύουν ωστόσο την οικονομική-χρηματοοικονομική επάρκεια.Η διακριτική αυτή ευχέρεια που παρέχεται από το νόμο αφορά αποκλειστικά την απόδειξη μόνο του κριτηρίου αυτού και κινείται στο πνεύμα της διευκόλυνσης συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αλλά και

αλλοδαπών οικονομικών φορέων...») συνάγεται ότι η συνδιαγωνιζόμενη ένωση, με την βεβαίωση θετικού ελέγχου- εισήγηση για την έκδοση πιστοποιητικού που προσκόμισε, αντί του προβλεπόμενου και απαιτούμενου πιστοποιητικού συμμόρφωσης με τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, παραβίασε την απαίτηση εκ του άρθρου 22.2.4 της Διακήρυξης.

Επομένως, η προσφορά της είναι απορριπτέα λόγω μη πλήρωσης των όρων οικονομικής- χρηματοοικονομικής επάρκειας και συμμόρφωσης με τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης αντίστοιχα, γεγονός που καθιστά την συνδιαγωνιζόμενη ένωση αποκλειστέα και για το λόγο αυτό.

2.4 Σύμφωνα με το άρθρο 19.3 β της διακήρυξης «Κάθε διαγωνιζόμενος, οφείλει να διαθέτει, επιπλέον τεχνική και επαγγελματική ικανότητα η οποία αποδεικνύεται από την εκπόνηση παρόμοιων με την υπό ανάθεση μελέτη, οι οποίες εκτελέσθηκαν και εγκρίθηκαν με συμβάσεις του υποψήφιου φυσικού ή νομικού προσώπου, κατά την τελευταία δεκαετία (από την ημερομηνία του διαγωνισμού έως και τα 10 έτη που προηγούνται αυτής). Ως παρόμοιες μελέτες νοούνται τα παρακάτω είδη μελετών:

Για την κατηγορία 13 (Μελέτη Υδραυλικών Έργων):

Να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος μια (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη μελέτη σε στάδιο οριστικής μετά των Τευχών Δημοπράτησης που να αφορά σε μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος, χωρητικότητας ύδατος τουλάχιστον 700.000 μ³, σύμφωνη δηλαδή με αυτή που προκύπτει από τον παρόντα φάκελο μελέτης ή τεύχος τεχνικών δεδομένων και τους χάρτες της περιοχής των έργων. Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.

Να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη υδρολογική μελέτη σε στάδιο οριστικής η οποία να αφορά οριοθέτηση τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στην θέση μελέτης τουλάχιστον 70 Km². Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.».

Περαιτέρω στο άρθρο 22.2.3 της Διακήρυξης ορίζεται σχετικώς ότι «Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα αποδεικνύεται ως ακολούθως (iii) για την περίπτωση του άρθρου 19.3.(β) θα υποβληθεί κατάλογος των κυριότερων μελετών, σύμφωνα με το συνημμένο Υπόδειγμα VII, που

παρασχέθηκαν κατά την τελευταία δεκαετία από τον μεμονωμένο διαγωνιζόμενο ή από ένα μέλος ή περισσότερα της διαγωνιζόμενης ένωσης οικονομικών φορέων, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του Φορέα Ανάθεσης. Ο κατάλογος θα συνοδεύεται, επί ποινή αποκλεισμού, από βεβαιώσεις/πιστοποιητικά των Φορέων Ανάθεσης Δημοσίου περί της έντεχνης, επιτυχούς και αποτελεσματικής εκπόνησης των μελετών.....».

Οι ρυθμίσεις αυτές αποτελούν υλοποίηση εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής της διακριτικής ευχέρειας που της παρέχει το άρθρο 75 παρ. 4 το ν. 4412/2016 να θέσει τέτοια κριτήρια επιλογής στην ανάδειξη του αναδόχου της προκηρυσσόμενης σύμβασης, σύμφωνα με το οποίο (άρθρο) «Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν.»

Από την ίδια τη γραμματική ερμηνεία των άνω όρων της διακήρυξης, η οποία, ως κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το διαγωνισμό δεσμεύει τόσο τους υποψηφίους όσο και την Αναθέτουσα Αρχή, κατά τα ήδη γνωστά στην Αρχή Σας και παγίως νομολογηθέντα (βλ. ΣτΕ 1415/2000 Ολ., 3634/2007 κ.ά.), προκύπτει ότι βούληση της αναθέτουσας αρχής εν προκειμένω είναι να διαγνώσει την ικανότητα και επάρκεια ενός υποψήφιου οικονομικού φορέα να εκπονήσει άρτια και έντεχνα το μελετητικό αντικείμενο της προς ανάθεση σύμβασης βάσει της προηγούμενης εμπειρίας του στην εκπόνηση, για την κατηγορία μελετών 13, μιας μελέτης λιμνοδεξαμενής ή φράγματος χωρητικότητας 700.000 μ³, για την οποία να έχουν εκπονηθεί η Οριστική Μελέτη και τα Τεύχη Δημοπράτησης και μιας υδρολογικής μελέτης οριοθέτησης τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στη θέση μελέτης τουλάχιστον 70km² σε στάδιο οριστικής μελέτης, εντός μιας χρονικής περιόδου την οποία προσδιόρισε στην δεκαετία.

Με άλλα λόγια, η Αναθέτουσα Αρχή, αξιοποιώντας την διακριτική της ευχέρεια να θέσει το συγκεκριμένο κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας των υποψηφίων, άσκησε την αρμοδιότητά της αυτή δια της θέσπισης σχετικού ειδικού όρου στην διακήρυξη, η τήρηση κατ' αρχάς του οποίου δεν ανήκει στην διακριτική ευχέρειά της πλέον, αλλά συνιστά δεσμία αρμοδιότητά της.

Αναφορικά με την πλήρωση του κριτηρίου αυτού, η έτερη διαγωνιζόμενη ένωση «...», δήλωσε κατ' αρχάς μέσω των ΕΕΕΣ των μελών της ότι το συγκεκριμένο κριτήριο ικανοποιείται, ως προς την πρώτη απαιτούμενη παρόμοια μελέτη (μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος χωρητικότητας 700.000 μ³, σε στάδιο οριστικής μελέτης μαζί με τα τεύχη δημοπράτησης) από το μέλος της «...» (βλ. Μέρος IV των κατατεθειμένων ΕΕΕΣ των λοιπών δύο μελών της ένωσης αυτής που συμπράττουν στην συγκεκριμένη κατηγορία, ήτοι των «...» και «...», όπου στην αντίστοιχη παράγραφο υπό τον τίτλο Γ. Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα δηλώνουν [...]) και ως προς την δεύτερη απαιτούμενη παρόμοια μελέτη (υδρολογικής μελέτης οριοθέτησης τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στη θέση μελέτης τουλάχιστον 70km² σε στάδιο οριστικής μελέτης) από τον δανείζοντα τη σχετική εμπειρία οικονομικό φορέα «...».

2.4.1 Περαιτέρω και ειδικότερα ως προς την επικαλούμενη εμπειρία την οποία το μέλος της ένωσης «...» δηλώνει ότι διαθέτει εκ της χρήσης του πτυχίου του στην κατηγορία 13 παρατηρείται ότι γίνεται επίκληση μιας και μόνο μελέτης ως παρόμοιας, και συγκεκριμένα δηλώνεται ως παρόμοια μελέτη εκείνη του «...», ποσού 103.388,64 € με ημερομηνία έναρξης την 11η.10.2013: [..]

Ωστόσο, εκ των μέσων απόδειξης που ο οικονομικός φορέας προσκόμισε κατ' εφαρμογή του άρθρου 22.2.3. iii της Διακήρυξης για την τεκμηρίωση της εμπειρίας του, ήτοι εκ του καταλόγου μελετών και εκ των πιστοποιητικών έντεχνης εκπόνησής τους, προκύπτει ότι η εν λόγω αποκλειστικά δηλωθείσα ως παρόμοια μελέτη «...» ούτε στον κατάλογο των παρόμοιων μελετών αναφέρεται ούτε τα πιστοποιητικά άρτιας και έντεχνης εκπόνησής της περιέχονται μεταξύ των βεβαιώσεων δημόσιου φορέα τις

οποίες το συγκεκριμένο μέλος επικαλέστηκε και προσκόμισε για την απόδειξη της συναφούς εμπειρίας του από την εκπόνηση της συγκεκριμένης μελέτης.

Εξ αυτού παρέπεται, κατ' αρχάς, ότι η εν λόγω σύμβαση δεν δύναται να προσμετρηθεί παραδεκτώς στην απαιτούμενη για την πλήρωση του εξεταζόμενου κριτηρίου επιλογής εμπειρία ως προς την κατηγορία μελέτης 13, καθώς δεν αποδεικνύεται με κανένα από τα προβλεπόμενα μέσα απόδειξης ούτε καν η ανάθεσή της στον συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, πολλώ δε μάλλον δεν ανακύπτουν τα επιμέρους στοιχεία αναγκαία για την αξιολόγησή της ως παρόμοιας με την προς ανάθεση (στάδιο μελέτης, αντικείμενο, έγκριση, παραλαβή, άρτια και έντεχνη εκπόνησή της κλπ), η δε συνδιαγωνιζόμενη ένωση είναι εκ του λόγου αυτού αποκλειστέα διότι δεν απέδειξε ότι το μέλος της «...» διαθέτει την εμπειρία που δήλωσε ότι διαθέτει από την εκπόνηση της δηλωθείσας ως παρόμοιας μελέτης του αρδευτικού δικτύου Πρεσπών, ούτε, άλλωστε οποιοδήποτε έτερο μέλος της ή τρίτος, δανείζων εμπειρία, έχει δηλώσει (πολλώ δε μάλλον αποδείξει) ότι εκπονήσει παρόμοια μελέτη, ως απαιτείται για το παραδεκτό της συμμετοχής της ένωσης στη διαδικασία.

Διευκρινίζεται, περαιτέρω, ότι, ενόψει της ρητής και ανεπιφύλακτης δήλωσης του μέλους της ένωσης αυτής «...» στο ΕΕΕΣ που υπέγραψε νομότυπα και υπέβαλε ότι η εμπειρία του σε μελέτη παρόμοια με την απαιτούμενη από τη Διακήρυξη απορρέει από την εκπόνηση της μελέτης του αρδευτικού δικτύου Πρεσπών και ενόψει της φύσης του εν λόγω ΕΕΕΣ ως υπεύθυνης δήλωσης με πλήρη προαποδεικτική ισχύ, η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται βάσει των αρχών της τυπικότητας και της διαφάνειας να αξιολογήσει αποκλειστικά και μόνο την αλήθεια και ακρίβεια των δηλώσεων των υποψηφίων ως διατυπώνονται χωρίς περαιτέρω αρμοδιότητα επέμβασης στο περιεχόμενό τους (διόρθωσης ή τροποποίησής τους οίκοθεν και κατά το δοκούν), όπως και οι υποψήφιοι υποχρεούνται να αποδείξουν την αλήθεια των δηλώσεών τους αυτών ως διατυπώθηκαν από τους ίδιους χωρίς δικαίωμα μεταβολής του περιεχομένου τους, καθώς κάτι τέτοιο θα αποτελούσε απαράδεκτη μεταβολή εγγράφου προσφοράς μετά την υποβολή του κατά παράβαση της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας (βλ ad hoc στην ΣτΕ ΕΑ 117/2019 και πάγια νομολογία, ενδεικτικά ΣτΕ Ε.Α 782/2011, σκ.13, 1009/2012, σκ. 6, με παραπομπή σε άλλες αποφάσεις). Ακολουθώντας, το

γεγονός ότι εν προκειμένω το μέλος της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης «...» προσκόμισε τα αποδεικτικά καλής εκτέλεσης εκ μέρους του της υδραυλικής μελέτης που εκπόνησε στα πλαίσια μιας άλλης σύμβασης την οποία μάλιστα περιέλαβε στον κατάλογο των παρόμοιων μελετών, ήτοι της Μελέτης «...», ουδεμία συνέπεια δύναται να παράξει ούτε ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής ιδρύει να αντικαταστήσει οίκοθεν την δηλωθείσα στο ΕΕΕΣ μελέτη με εκείνη για την οποία προσκομίστηκαν μέσα απόδειξης εμπειρίας, διορθώνοντας την ανακρίβεια της υπεύθυνης δήλωσης (ήτοι του ΕΕΕΣ). Και τούτο, διότι, «....από τη συστηματική ερμηνεία των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 4 αλλά και το γράμμα αυτών σε συνδυασμό με τις αρχές της τυπικότητας και διαφάνειας που διέπει τους διαγωνισμούς αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων, η, κατά δεσμία αρμοδιότητα επερχόμενη, έννομη συνέπεια της απόρριψης της προσφοράς σε περίπτωση υποβολής με το ΕΕΕΣ ανακριβών ή ψευδών στοιχείων, δεν συνδέεται κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων- μη αμφισβητηθεισών από την αιτούσα με τα προβλεπόμενα κατά νόμο ένδικα μέσα- με τη θεμελίωση ή μη του λόγου αποκλεισμού, στο πλαίσιο του οποίου τα εν λόγω ψευδή ή ανακριβή στοιχεία παρασχέθηκαν. η ανακρίβεια των δηλώσεων του ΕΕΕΣ, επιφέρουσα κατά τα ανωτέρω την απόρριψη της προσφοράς, δεν συνιστά ασάφεια ή επουσιώδη πλημμέλεια, δυνάμενη να αρθεί στο πλαίσιο της διάταξης που επικαλείται η αιτούσα, αφού η διόρθωσή της θα είχε ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση ουσιώδους εγγράφου κατά τρόπο ώστε να αίρεται το απαράδεκτο της προσφοράς της αιτούσης,» (ΣτΕ ΕΑ 117/2019, σκέψη 14). Ευθέως η συνδιαγωνιζόμενη ένωση υπέβαλε προσφορά δηλώνοντας ότι την απαίτηση του άρθρου αυτού της οδηγίας και της διακήρυξης (άρθρο 19.3.β) θα την καλύψει το μέλος της «...» μέσω της εμπειρίας του στην εκπόνηση της μελέτης του αρδευτικού δικτύου Πρεσπών, την οποία το εν λόγω μέλος δήλωσε στο ΕΕΕΣ του που παράγει τις έννομες συνέπειες της υπεύθυνης δήλωσης, ωστόσο, δεν προσκόμισε κανένα απολύτως στοιχείο σχετικό με την ανάθεση, εκπόνηση από το επικαλούμενο την εμπειρία μέλος, έγκριση και παραλαβή της μελέτης αυτής. Η μη ικανοποίηση του όρου αυτού από την «...» καθιστά την προσφορά της ένωσης απορριπτέα ως απαράδεκτη, η δε τυχόν αναζήτηση την δυνατότητας ικανοποίησής της μέσω άλλης μελέτης του μέλους, που όμως δεν δηλώθηκε

στο ΕΕΕΣ του, πέραν του ότι δεν προβλέπεται ως αρμοδιότητα σε καμία διάταξη του νόμου ή της διακήρυξης (άρα η άσκησή της θα παραβίαζε κατ' αρχάς την αρχή της νομιμότητας), θα συνιστούσε απαράδεκτη μεταβολή ουσιώδους εγγράφου της διαδικασίας (του ΕΕΕΣ της «...») η οποία θα προσέβαλλε ευθέως και αμέσως τις αρχές της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, της διαφάνειας και της τυπικότητας του διαγωνισμού. τη διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την αλήθεια όσων έχουν ήδη δηλωθεί στο ΕΕΕΣ και δεν αποτελεί μέσο υποβολής δηλώσεων για πρώτη φορά ή μεταβολής των αρχικώς δηλωθέντων. Κατ' εφαρμογή δε των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016, αναφορικά με τον όρο του άρθρου 19.3.β της διακήρυξης, η συνδιαγωνιζόμενη ένωση καλείται μόνο να αποδείξει την ακρίβεια- αλήθεια των υπεύθυνων δηλώσεων των μελών της και όχι την αντικατάσταση- διόρθωσή τους, ώστε να προσαρμόζονται εκ των υστέρων οι δηλώσεις με τα μέσα απόδειξης, αντί του αντίθετου και μόνου νόμιμου: τα μέσα απόδειξης να αποδεικνύουν τα δηλωθέντα.

2.4.2 Σε ό,τι αφορά, τέλος, στην επικαλούμενη από τον δανείζοντα οικονομικό φορέα εμπειρία ως προς το αντικείμενο της έτερης παρόμοιας μελέτης, ήτοι της υδρολογικής μελέτης οριοθέτησης τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στη θέση μελέτης τουλάχιστον 70km² σε στάδιο οριστικής μελέτης, διαπιστώνεται από τα μέσα απόδειξης που προσκομίστηκαν εκ μέρους του εν λόγω φορέα ότι ούτε οι επικαλούμενες από αυτόν συμβάσεις δύνανται να προσμετρηθούν παραδεκτως στην απαιτούμενη για την πλήρωση του εξεταζόμενου κριτηρίου επιλογής εμπειρία ως προς την κατηγορία μελέτης 13. Και τούτο διότι, ενώ αποτελεί ρητό και σαφή, άνευ περιθωρίου άλλης, πλην της γραμματικής, ερμηνείας, όρο της διακήρυξης (άρθρο 19.3.β αυτής) η απαίτηση οι προτεινόμενες από τους υποψηφίους ως παρόμοιες μελέτες να είναι ολοκληρωμένες και ως τέτοιες νοούνται συγκεκριμένα όσες έχουν «...αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολό τους», ο δανείζων οικονομικός φορέας για καμία από τις δύο συναφείς μελέτες που δηλώνει ότι εκπόνησε δεν επικαλείται και προσκομίζει τις αποφάσεις έγκρισης ΚΑΙ παραλαβής τους εκδοθείσες από τα αρμόδια όργανα του δημόσιου φορέα ανάθεσης εκάστης. Ειδικότερα, για μεν την μελέτη οριοθέτησης ποταμών και

χειμάρρων «...» με αναθέτουσα αρχή και εργοδότη την Περιφέρεια «...» προσάγεται μόνο η με αρ. πρωτ. «...» βεβαίωση εμπειρίας της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία ούτε υποκαθιστά ούτε ταυτίζεται ούτε ενσωματώνει την απόφαση παραλαβής της μελέτης, όπως απαιτείται για να υποληφθεί ως ολοκληρωμένη η συγκεκριμένη μελέτη. Μόλις που χρειάζεται από τη θέση αυτή να αναφερθεί ότι όταν ο νομοθέτης διακρίνει την έγκριση από την παραλαβή της μελέτης (βλ. άρθρο 37 του προισχύσαντος ν. 3316/2005, άλλως άρθρο 189 του ισχύοντος ν. 4412/2016, με πανομοιότυπες ρυθμίσεις επί του θέματος αυτού), ορίζοντας μάλιστα ότι (άρθρο 37 παρ. 3 του ν. 3316/2005) «...Η οριστική παραλαβή των μελετών πραγματοποιείται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, μετά την έγκριση του τελευταίου, κατά τη σύμβαση, σταδίου της μελέτης και την έκδοση βεβαίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, για την περαίωση των εργασιών της σύμβασης.», όταν η διακήρυξη απαιτεί σαφώς για την θεώρηση μιας μελέτης ως ολοκληρωμένης όχι μόνο την έγκριση αυτής ή την βεβαίωση περαίωσης του αντικειμένου της σύμβασης ή την βεβαίωση εμπειρίας, αλλά ΚΑΙ την απόφαση παραλαβής της από την οποία και μόνο σηματοδοτείται η λήξη της συμβατικής σχέσης με την ανάδοχο και όταν ουδείς εκ των υποψηφίων δεν διατυπώνει είτε ένσταση είτε διευκρινιστική ερώτηση επί του όρου αυτού, αποδεχόμενοι όλοι την σαφήνεια και την ακρίβεια του περιεχομένου του, καθίσταται φανερό ότι η επίμαχη βεβαίωση εμπειρίας που προσκόμισε ο δανείζων την εμπειρία φορέας («...») δεν αποτελεί ούτε επαρκές ούτε νόμιμο μέσο απόδειξης του ότι η συγκεκριμένη μελέτη έχει ΚΑΙ παραληφθεί όπως απαιτείται με ειδική επισήμανση επί της διακήρυξης για να θεωρηθεί ολοκληρωμένη και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Προς επίρρωση αυτής της νομικής αξιολόγησης του συγκεκριμένου πιστοποιητικού, επισημαίνουμε ότι από τον κατάλογο των παρόμοιων μελετών που προσκόμισε σχετικώς η δανείζουσα την εν λόγω εμπειρία «...», στα πιστοποιητικά εκτέλεσης της σύμβασης που αναγράφει, περιέχεται για την τοπογραφική μελέτη η απόφαση έγκρισης ΚΑΙ παραλαβής της, για δε την επίμαχη υδρολογική, ωστόσο, αναφέρεται μόνο (χωρίς καν να προσκομίζεται) η απόφαση έγκρισης αυτής και επουδενί ΚΑΙ παραλαβής της.

Αναλόγως, για την υδρολογική μελέτη η οποία εκπονήθηκε στα πλαίσια της ΜΠΕ της σύμβασης με τίτλο «Αξιοποίηση επιφανειακών νερών από τον

ποταμό Σελινούντα», προφανώς και δεν δύναται να ληφθεί υπόψη για την απόδειξη της συνδρομής του συγκεκριμένου κριτηρίου επιλογής, καθιστώντας την ένωση αποκλειστέα και για την έλλειψη αυτή, και τούτο διότι σε σχέση με αυτή το μόνο στοιχείο που προσκομίζεται είναι η με αρ. πρωτ. 3948/10.9.2018 βεβαίωση του Γενικού Διευθυντή της «...» με την οποία βεβαιώνεται ότι η εν λόγω μελέτη «...παραλήφθηκε...» μεν, αλλά χωρίς οποιαδήποτε αναφορά ούτε στην ρητή απόφαση παραλαβής της (ήτοι απόφαση του ΔΣ της ΔΕΥΑ Αιγιαλείας, ως εκ της φύσης της συγκεκριμένης αναθέτουσας αρχής), ούτε στον χρόνο έκδοσης της απόφασης αυτής (πότε παραλήφθηκε;), ούτε στην αναγκαία ως προαπαιτούμενο κάθε παραλαβής κατά την έννοια των άνω διατάξεων του νόμου απόφαση του ίδιου αρμοδίου οργάνου περί έγκρισης της μελέτης, ούτε στην επίσης αναγκαία ως προαπαιτούμενο κάθε παραλαβής βεβαίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας περάτωσης των εργασιών της σύμβασης. Αν μάλιστα λάβει κανείς υπόψη του ότι η εν λόγω βεβαίωση του Γενικού Διευθυντή εκδόθηκε στις 10.9.2018, όταν επί αυτής αναγράφεται ότι η μελέτη που παραλήφθηκε διαβιβάστηκε μόλις στις 4.9.2018 με το με αρ. πρωτ. 3850/4.9.2018 «...διαβιβαστικό μελέτης» έγγραφο του αναδόχου, δημιουργείται τουλάχιστον εύλογη αμφιβολία ως προς την έννοια της «παραλαβής» που βεβαιώνει το συγκεκριμένο έγγραφο (υπολαμβάνει την νομική παραλαβή των άνω άρθρων που απαιτεί και η διακήρυξη, υπολαμβάνει δηλαδή ότι από τις 4.9.2018, οπότε και διαβιβάστηκε η μελέτη, μέχρι τις 10.9.2018, οπότε και εκδόθηκε η επίμαχη βεβαίωση περί παραλαβής της, πραγματοποιήθηκε και ο έλεγχος της μελέτης από την Τεχνική Υπηρεσία και η έγκρισή της από το ΔΣ της ΔΕΥΑ και η έκδοση από την Διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωσης περαίωσης του αντικειμένου της σύμβασης και η έκδοση από το ΔΣ της απόφασης παραλαβής της, παρά το γεγονός ότι καμία από αυτές τις πράξεις δεν αναφέρεται στην προσκομιζόμενη βεβαίωση ή υπολαμβάνει την υλική παραλαβή της μελέτης, ότι δηλαδή η τελευταία περιήλθε από τον ανάδοχο στον εργοδότη προς περαιτέρω ενέργειες οι οποίες και εκκρεμούν ή, έστω, δεν προκύπτει από οποιοδήποτε έγγραφο ότι ολοκληρώθηκαν;). Σε κάθε περίπτωση και συμπληρωματικά προς τις επιφυλάξεις ως προς την συνδρομή του ολοκληρωμένου χαρακτήρα της επικαλούμενης αυτής μελέτης, η μη προσμέτρησή της στην εμπειρία του δανείζοντος οικονομικού φορέα και

ακολουθώντας στην εμπειρία της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης απορρέει και από το γεγονός ότι από κανένα επίσημο έγγραφο, βεβαίωση ή πιστοποιητικό δημόσιου φορέα δεν προκύπτει οτιδήποτε αναφορικά με το στάδιο εκπόνησης της συγκεκριμένης μελέτης, ώστε να διαπιστωθεί εγκύρως από δημόσιο έγγραφο ή έστω από το ιδιωτικό συμφωνητικό σύναψης της σχετικής σύμβασης, αν καλύπτεται μέσω αυτής της μελέτης η απαίτηση της διακήρυξης για εκπόνηση υδρολογικής μελέτης οριοθέτησης τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στη θέση μελέτης τουλάχιστον 70km² σε στάδιο οριστικής μελέτης.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή Διαγωνισμού και ακολουθώντας η προσβαλλόμενη απόφαση που υιοθέτησε το Πρακτικό της Επιτροπής εγκρίνοντάς το, έσφαλαν κρίνοντας ότι η συνδιαγωνιζόμενη ένωση «...» πληροί το κριτήριο επιλογής εκ του άρθρου 19.3.β της διακήρυξης κατά το μέρος του που αφορά στην προηγούμενη εμπειρία των μελών της από την εκπόνηση παρόμοιων με την προς εκπόνηση μελετών στην κατηγορία 13.

Επομένως, και για τον λόγο αυτό, κακώς και κατά παράβαση ρητών όρων της διακήρυξης η προσβαλλόμενη απόφαση έκανε δεκτή την συμμετοχή της εν λόγω ένωσης στην επόμενη φάση του διαγωνισμού και στην αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς της, ενώ έπρεπε να την αποκλείσει για τον άνω ανυπέρβλητο λόγο και πρέπει εξ αυτού του λόγου να ακυρωθεί.».

10. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται συναφώς τα εξής: «Σχετικά με τα αναφερόμενα στην υποβαλλόμενη Προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π που αφορούν τον διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ «...» (σχετικό έγγραφο 5) σας παραθέτουμε τις απόψεις μας αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους προσέφυγε ο προσφεύγων 'και ειδικότερα όσον αφορά :

1) τον λόγο προσφυγής όπως αναλύεται στην παράγραφο 2.1

Η Επιτροπή Διαγωνισμού προέβει [sic] στον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής καθώς και στην αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα άρθρα της Αναλυτικής Διακήρυξης και με κυρίαρχη αρχή αυτήν της ίσης μεταχείρισης και τον ίσου μέτρου κρίσης.

Αναφορικά με τα οριζόμενα δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 18 και κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22.2.2

«Η Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια αποδεικνύεται ως ακολούθως : Με την προσκόμιση:

- οικονομικών καταστάσεων ή αποσπασμάτων οικονομικών καταστάσεων για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, από τις οποίες θα προκύπτει ότι ο μέσος κύκλος εργασιών για τις τρεις αυτές τελευταίες οικονομικές χρήσεις ανέρχεται κατ' ελάχιστον στο ποσό των 800.000,00 ευρώ και

- ασφαλιστήριο επαγγελματικής αστικής ευθύνης ποσού τουλάχιστον 1.000.000,00 ευρώ ανά γεγονός και 3.000.000,00 ευρώ αθροιστικά

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν, πιστοποιητικό από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 83 ν. 4412/2016 και στην παράγραφο 22.2.6 του παρόντος άρθρου.

Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να υποβάλλει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.»

και στο άρθρο 22.2.4

Δικαιολογητικά για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν την απαίτηση για τα πρότυπα με:

(α) Με την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με: είτε το σύστημα ΕΛΟΤ EN ISO 9001 είτε ΕΛΟΤ 1439 είτε άλλα αναγνωρισμένα συστήματα που βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς.

και :

(β) Με την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με: είτε το σύστημα ΕΛΟΤ EN ISO 14001 είτε το Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου (EMAS) είτε άλλα αναγνωρισμένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς.

Η συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη οικονομικών φορέων 1. «...» 2. «...» 3. «...» 4. «...» 5. «...» 6. «...» 7. «...» 8. «...» υπέβαλλε μέσω συστήματος του ΕΣΗΔΗΣ τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις των κριτηρίων της « Οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας» και των «Δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την απαίτηση με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης». Εκείνα τα οποία δεν είχαν εκδοθεί ηλεκτρονικά υπεβλήθησαν σε έντυπη μορφή σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με το υπ.αριθμ.213659/13-09-2018 έγγραφο της.

Όσον αφορά την πλήρωση του κριτηρίου της συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα με τα πρότυπα περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το ΕΛΟΤ EN ISO 14001, η επιτροπή κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής έκρινε ότι η βεβαίωση που προσκομίσθηκε από τον Φορέα Πιστοποίησης TUV (TUV NORD) ΑΕ σχετικά με την τήρηση των προϋποθέσεων συμμόρφωσης της εταιρείας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου καλύπτει το απαιτούμενο κριτήριο του διαγωνισμού έως της έκδοσης του σχετικού Πιστοποιητικού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση έχει πραγματοποιηθεί η επιθεώρηση από τον αρμόδιο Φορέα Διαπίστευσης (TUV), έχει εκδοθεί σχετική βεβαίωση εξασφαλίζοντας την συνεχή ορθή εφαρμογή του πιστοποιημένου) επαληθευμένου ΣΠΔ του οργανισμού .

Η επιτροπή διαγωνισμού μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ στις 29/5/2018 κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής ζήτησε συμπληρώσεις-διευκρινήσεις σύμφωνα με το άρθρο 102 Ν4412/2016, από την συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη του προσφεύγοντος όσον αφορά την πλήρωση του κριτηρίων σχετικά με το Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, όπου με

το υπ. αριθμ «...» (πρωτόκολλο ΔΤΕ) /03-06-2019 υπέβαλε το Πιστοποιητικό Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά EN 14001.

Η επιτροπή διαγωνισμού έκρινε ότι όσον αφορά στα αναφερόμενα κριτήρια κατά το συγκεκριμένο στάδιο του διαγωνισμού, τα στοιχεία που είχαν προσκομισθεί ήταν πλήρη.

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται μέσω του υποβαλλόμενου Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Προμήθειας (ΕΕΕΠ), Μέρος VI : Τελικές Δηλώσεις, ότι τα στοιχεία που έχουν αναφέρει σε αυτό είναι ακριβή και ορθά και έχουν επίγνωση των συνεπειών σε περίπτωση σοβαρών ψευδών δηλώσεων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Τέλος σύμφωνα με το άρθρο 103 Ν,4412/2016 αναφέρεται ότι «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77. Τα δικαιολογητικά προσκομίζονται σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται εμπρόθεσμα στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης..... Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος».

Σύμφωνα με τα παραπάνω για το σύνολο των στοιχείων που δηλώνονται στο ΕΕΕΠ από τους οικονομικούς φορείς 'κατά το στάδιο κατακύρωσης και πριν την υπογραφή της σύμβασης θα πρέπει να προσκομισθούν από τον προσωρινό ανάδοχο όλα τα αποδεικτικά .

2) τον λόγο προσφυγή όπως αναλύεται στην παράγραφο 2.2

Αναφορικά με το κριτήριο επιλογής της Οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας άρθρο 19.2 όπως αναφέρεται στην Αναλυτική Διακήρυξη «Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει:

- Ελάχιστο μέσο κύκλο εργασιών για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις, ο οποίος θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των 800.000,00 ευρώ. Κατάλληλο ασφαλιστήριο επαγγελματικής αστικής ευθύνης, το οποίο θα ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό του 1.000.000,00 ευρώ ανά γεγονός και των 3.000.000,00 ευρώ αθροιστικά.

Σε περίπτωση σύμπραξης οικονομικών φορέων οι απαιτήσεις αυτές, για το σύνολο της μελέτης, μπορεί να καλύπτεται τουλάχιστον από ένα μέλος ή περισσότερα της σύμπραξης με ποσοστό συμμετοχής άνω του 40% του συνόλου της σύμπραξης.»

Τα αναφερόμενα είναι και οι μοναδικές απαιτήσεις τις οποίες επέβαλλε η αναθέτουσα Αρχή ώστε να διασφαλίζεται από τους οικονομικούς φορείς η αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική τους' επάρκεια για την εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς να γίνεται αναφορά στην Αναλυτική Διακήρυξη κάποιων επιπλέον ειδικότερων απαιτήσεων ασφαλιστικής κάλυψης, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία άρθρο 75 Ν.4412/2016.

Όσον αφορά τα αναφερόμενα (σελ.16-17 Προσφυγής) του προσφεύγοντα σχετικά με την Τεχνική Έκθεση της συνδιαγωνιζόμενης σύμπραξης, η επιτροπή έκρινε κατά το στάδιο αξιολόγησης των Τεχνικών Προσφορών και ειδικότερα όσον αφορά την πληρότητα της Τεχνικής έκθεσης της (κριτήριο 1ο Τεχνικής Προσφοράς), ότι «... παρατηρείται πληρότητα της εκτίμησης των αντικειμένων της μελέτης. Επισημαίνονται τυχόν προβλήματα και προτείνονται λύσεις» με βαθμολογία για το κριτήριο 1^ο ίση με (85) ογδόντα πέντε βαθμούς. Το αντικείμενο της υπό ανάθεση μελέτης είναι σύμφωνο με τα συμβατικά τεύχη (βλ. Πρακτικό έλεγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης- βαθμολόγησης τεχνικών προσφορών).

Η επιτροπή έκρινε ότι πληρείται από την συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη η αναφερόμενη απαίτηση στην διακήρυξη.

3) τον λόγο προσφυγής όπως αναλύεται στην παράγραφο 2.3

Όσον αφορά την πλήρωση του κριτηρίου της συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα με τα πρότυπα περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με

το ΕΛΟΤ EN ISO 14001, η επιτροπή κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής έκρινε ότι η βεβαίωση που προσκομίσθηκε από τον Φορέα Πιστοποίησης TUV (TUV NORD) ΑΕ σχετικά με την τήρηση των προϋποθέσεων συμμόρφωσης της εταιρείας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου καλύπτει το απαιτούμενο κριτήριο του διαγωνισμού έως της έκδοσης του σχετικού Πιστοποιητικού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση έχει πραγματοποιηθεί η επιθεώρηση από τον αρμόδιο Φορέα Διαπίστευσης (TUV), έχει εκδοθεί σχετική βεβαίωση εξασφαλίζοντας την συνεχή ορθή εφαρμογή του πιστοποιημένου επαληθευμένου ΣΠΔ του οργανισμού (σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά ΕΛΟΤ).

Η επιτροπή διαγωνισμού μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ στις 29/5/2018 κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής ζήτησε συμπληρώσεις-διευκρινήσεις σύμφωνα με το άρθρο 102 Ν4412/2016, από την συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη του προσφεύγοντος όσον αφορά την πλήρωσή του κριτηρίων σχετικά με το Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, όπου με το υπ'αριθμ «...» (πρωτόκολλο ΔΤΕ)/03-06-2019 υπέβαλε το Πιστοποιητικό Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά EN 14001.

Η επιτροπή διαγωνισμού έκρινε ότι όσον αφορά στα αναφερόμενα κριτήρια κατά το συγκεκριμένο στάδιο του διαγωνισμού, τα στοιχεία που είχαν προσκομισθεί ήταν πλήρεις.

- 4) τον λόγο προσφυγής όπως αναλύεται στην παράγραφο 2.4 σύμφωνα με το άρθρο 19.3.α και 19.3β
« Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει:

(α) Ειδικότερα ως προς την απαίτηση στελέχωσης των επιχειρήσεων, τα επαγγελματικά προσόντα των απαιτούμενων για τη συγκεκριμένη σύμβαση μελετητών ορίζονται σε αντιστοιχία με την προεκτίμηση αμοιβής ως ακολούθως (ν.3316/2005 άρθρο 39 παράγραφοι 4 και 6):

1. Μελέτη κατηγορίας (13) Υδραυλικών Έργων. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό ή Τοπογράφο Μηχανικό ανωτάτης σχολής 12ετούς εμπειρίας και δύο δετούς εμπειρίας ή έναν 12ετούς εμπειρίας, έναν δετούς εμπειρίας και δύο 4ετούς εμπειρίας, σε υδραυλικές μελέτες.

2. Μελέτη κατηγορίας (09) Μηχανολογικές-Ηλεκτρολογικές-Ηλεκτρονικές. Έναν τουλάχιστον Μηχανολόγο-Ηλεκτρολόγο Μηχανικό ανωτάτης σχολής 4ετούς εμπειρίας, σε ήλεκτρο μηχανολογικές μελέτες.

3. Μελέτη κατηγορίας (10) Συγκοινωνιακών Έργων. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό ή Τοπογράφο Μηχανικό ανωτάτης σχολής 4ετούς εμπειρίας, σε συγκοινωνιακές μελέτες.

4. Μελέτη κατηγορίας (21) Γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό Μηχανικό ή επιστήμονα ανωτάτης σχολής 12ετούς εμπειρίας, σε γεωτεχνικές μελέτες.

5. Μελέτη κατηγορίας (20) Γεωλογικές - Υδρογεωλογικές και Γεωφυσικές μελέτες και Έρευνες. Έναν τουλάχιστον μηχανικό ή επιστήμονα ανωτάτης σχολής δετούς εμπειρίας ή δύο 4ετούς εμπειρίας σε γεωλογικές - υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες.

6. Μελέτη κατηγορίας (27) Περιβαλλοντικές. Έναν τουλάχιστον μηχανικό ή επιστήμονα ανωτάτης σχολής δετούς εμπειρίας ή δύο 4ετούς εμπειρίας, σε περιβαλλοντικές μελέτες.

7. Μελέτη κατηγορίας (16) Τοπογραφίας. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό ή Τοπογράφο Μηχανικό ανωτάτης σχολής δετούς εμπειρίας ή δύο 4ετούς εμπειρίας σε τοπογραφικές μελέτες.

δ. Μελέτη κατηγορίας (23) Γεωργικές . Έναν τουλάχιστον επιστήμονα ανωτάτης σχολής 4ετούς εμπειρίας σε γεωργοοικονομικές- γεωργοτεχνικές μελέτες εγγείων βελτιώσεων.

(β) Κάθε διαγωνιζόμενος, οφείλει να διαθέτει, επιπλέον τεχνική και επαγγελματική ικανότητα η οποία αποδεικνύεται από την εκπόνηση παρόμοιων με την υπό ανάθεση μελέτη, οι οποίες εκτελέσθηκαν και εγκρίθηκαν με συμβάσεις του υποψήφιου φυσικού ή νομικού προσώπου, κατά την τελευταία δεκαετία (από την ημερομηνία του διαγωνισμού έως και τα 10 έτη που προηγούνται αυτής).

Ως παρόμοιες μελέτες νοούνται τα παρακάτω είδη μελετών:

Για την κατηγορία 13 (Μελέτη Υδραυλικών Έργων):

Να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη μελέτη σε στάδιο οριστικής μετά των Τευχών Δημοπράτησης που να αφορά σε μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος, χωρητικότητας ύδατος τουλάχιστον

700.000 μ^3 , σύμφωνη δηλαδή με αυτή που προκύπτει από τον παρόντα φάκελο μελέτης ή τεύχος τεχνικών δεδομένων και τους χάρτες της περιοχής των έργων. Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.

Να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη υδρολογική μελέτη σε στάδιο οριστικής η οποία να αφορά οριοθέτηση τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στην θέση μελέτης τουλάχιστον 70 Km². Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.»

Από τα παραπάνω προκύπτει

α) ότι οι συμμετέχοντες για την κατηγορία των Υδραυλικών Μελετών θα πρέπει να έχουν συγκεκριμένο στελεχιακό δυναμικό (άρθρο 39 Ν.3316/2005 , ισχύουσα νομοθεσία).

Η συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη του προσφεύγοντος καλύπτει το κριτήριο αυτό για την κατηγορία των Υδραυλικών Μελετών (13) όπως προκύπτει από τον έλεγχο των προσκομιζόμενων πτυχίων για την κατηγορία αυτή.

β) κάθε διαγωνιζόμενος θα πρέπει να έχει επιπλέον τεχνική και επαγγελματική ικανότητα όπως περιγράφεται στο 19.3β και παραπάνω. •

Όσον αφορά την απαίτηση της εκπόνησης από τον ανάδοχο μίας (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένης υδρολογικής μελέτης σε στάδιο οριστικής η οποία να αφορά οριοθέτησή τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στην θέση μελέτης τουλάχιστον 70 Km², η συνδιαγωνιζόμενη σύμπραξη υπέβαλλε τα απαιτούμενα στοιχεία μέσω της δυνατότητας της δάνειας εμπειρίας , τα οποία καλύπτουν το κριτήριο αυτό και έγιναν αποδεκτά από την επιτροπή .Η συγκεκριμένη επιπλέον τεχνική και επαγγελματική ικανότητα προκύπτει συγκεκριμένα από τον δανείζοντα οικονομικό φορέα «...».

• Όσον αφορά την απαίτηση της εκπόνησης μίας (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένης μελέτης σε στάδιο οριστικής μετά των Τευχών Δημοπράτησης που να αφορά σε μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος, χωρητικότητας ύδατος τουλάχιστον 700.000 μ^3 , η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία υπέβαλλε αποδεικτικά στοιχεία (Βεβαίωση Καλής Εκτέλεσης με· Αρ. Πρωτ. «...» /βεβαίωση καλής εκτέλεσης με αναλυτική αναφορά στις εγκρίσεις που αφορούν το σύνολο της

μελέτης) από το μέλος της «...» που αφορούν σε σχετική μελέτη και συγκεκριμένα) τη «Μελέτη ...». Στο προσκομιζόμενο έγγραφο αναφέρεται η περάτωση της σύμβασης και ειδικότερα Οριστική Παραλαβή μελετών 31/05/2016 (απόφαση 1783/63272/31 -5-2016).

5) τον λόγο της προσφυγής όπως αναλύεται στην παράγραφο 2.4.1

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω το μέλος της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας «...» προσκόμισε τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν στην επιπλέον τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και ειδικότερα την απαίτηση για μια (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη μελέτη σε στάδιο οριστικής μετά των Τευχών Δημοπράτησης που να αφορά σε μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος, χωρητικότητας ύδατος τουλάχιστον 700.000 μ³ καί συγκεκριμένα το έγγραφο της βεβαίωσης καλής εκτέλεσης της «Μελέτης...». Παράλληλα στο ΕΕΕΠ του συγκεκριμένου μέλους αναφέρεται στην παράγραφο Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ή περιγραφή της Μελέτης Αρδευτικού Δικτύου «...». Η επιτροπή έκρινε ότι η αναφορά στο ΕΕΕΠ του συγκεκριμένου έργου, έγινε ως απόδειξη της γενικής εμπειρίας επί των Υδραυλικών Μελετών και της αντίστοιχης κατηγορίας πτυχίου που κατέχει το αναφερόμενο μέλος της σύμπραξης (κατ. 13).

Η επιτροπή έκρινε ότι έχουν προσκομισθεί τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία στο παρόν στάδιο του διαγωνισμού, έχοντας λάβει υπόψη τα οριζόμενα στο άρθρο 103 του Ν.4412/2016 και της δέσμευσης των οικονομικών φορέων στο ΕΕΕΠ όπου θα πρέπει ο προσωρινός ανάδοχος να μπορεί να προσκομίσει «τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α1 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77. Τα δικαιολογητικά προσκομίζονται σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται εμπρόθεσμα στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος».

6) τον λόγο προσφυγής όπως αναλύεται στην παράγραφο 2.4.2

όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία κατά τη κρίση της επιτροπής προσκόμισε τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα ειδικότερα όσον αφορά αναφερόμενη εμπειρία σε μελέτη με τίτλο «Αξιοποίηση επιφανειακών νερών από τον ποταμό «...» έχει προσκομιστεί η βεβαίωση παραλαβής της μελέτης υπογεγραμμένη από τον Γενικό Δ/ντή της Αρμόδιας Υπηρεσίας. Η επιτροπή δεν είναι αρμόδια να κρίνει τους χρόνους εγκρίσεων η παραλαβής των μελετών όπως διατυπώσατε στην προσφυγή σας (σελ.26) δημιουργείται τουλάχιστον η εύλογη αμφιβολία ως προς την έννοια της «παραλαβής» που βεβαιώνει το συγκεκριμένο έγγραφο)....»

Σε συνέχεια και των παραπάνω, η Επιτροπή Διαγωνισμού παραμένει στις απόψεις της σχετικά με την αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών, οι οποίες διατυπώθηκαν στο Πρακτικό ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης- βαθμολόγησης τεχνικών προσφορών του γνωμοδοτικού οργάνου για την ανάδειξη αναδόχου εκτέλεσης της μελέτης: '«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΑΕΞΑΜΕΝΗΣ «...» με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: «...» και στην συνέχεια εγκρίθηκε με την υπ. αριθμ. 159/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής της «...».[.] ».

11. Επειδή, η παρεμβαίνουσα αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι «Λόγοι Παρέμβασης

2.1 Ως προς τον πρώτο λόγο προσφυγής (παρ. 2.1 προσφυγής)

Οι προσφεύγοντες με την υπό κρίση προσφυγή τους, επικαλούμενοι τους όρους 3.5, 11, 19.2, 19.4, 20.2, 22.2.2, 22.2.4 της διακήρυξης και τις διατάξεις του αρ. 1 του Ν. 4250/2014, ισχυρίζονται ότι τρία εκ των υποβληθέντων από ημάς δικαιολογητικά και συγκεκριμένα 1) το ασφαλιστήριο συμβόλαιο του μέλους της «...», εκδοθέν από την ασφαλιστική ανώνυμη εταιρεία «...», 2) το πιστοποιητικό κατά ISO 9001: 2015 του μέλους της «...», εκδοθέν από την ανώνυμη εταιρεία πιστοποίησης TUV ΕΛΛΑΣ (TUV NORD) και 3) η βεβαίωση της ίδιας ανώνυμης εταιρείας πιστοποίησης περί συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου EN ISO 14001:2015, δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο ή θεώρηση από δημόσια αρχή και για το λόγο αυτό θα πρέπει δήθεν να θεωρηθεί μη νόμιμη η υποβολή τους και να απορριφθεί η συμμετοχή μας στο διαγωνισμό, παρότι άπαντα αυτά

υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά με σκαναρισμένα έγγραφα (pdf) από το πρωτότυπο, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης.

Πλην όμως, ο ανωτέρω ισχυρισμός των προσφευγόντων είναι αβάσιμος και δεν δύναται να άγει σε κρίση σας περί του αποκλεισμού μας από τον διαγωνισμό διότι:

1) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 2690/1999, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζονται τα εξής:...[.] Α.- Από τη γραμματική ερμηνεία της παραπάνω διάταξης προκύπτει ότι ο νόμος εξομοιώνει με πρωτότυπα έγγραφα, φωτοαντίγραφα αυτών που φέρουν, πρωτότυπη γνήσια, επικύρωση από Δικηγόρο.

Με αυτόν τον τρόπο ο νομοθέτης προσπαθεί δια της πρωτότυπης υπογραφής του Δικηγόρου να υποκαταστήσει την έλλειψη πρωτότυπης υπογραφής εκ μέρους του εκδότη του εγγράφου, όταν αυτό προσκομίζεται σε φωτοαντίγραφο, και έτσι εξομοιώνει τα πρωτότυπα έγγραφα (ή το αντίγραφο εγγράφου που φέρει πρωτότυπες υπογραφές, όπως λ.χ. στην περίπτωση σύνταξη ιδιωτικού συμφωνητικού σε δύο όμοια αντίγραφα, όπως συνηθίζεται) με το επικυρωμένο φωτο-αντίγραφο, που αν και δεν έχει πρωτότυπες υπογραφές του εκδότη, έχει πρωτότυπες υπογραφές του Δικηγόρου.

Δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί και να αποτελεί σκοπό και πνεύμα του νόμου, η εξομοίωση και η κτήση ισχύος πρωτοτύπου, για ένα έγγραφο που όχι μόνο δεν έχει πρωτότυπη υπογραφή του εκδότη (ως φωτοαντίγραφο που είναι) αλλά δεν έχει καν πρωτότυπη υπογραφή του Δικηγόρου (όταν λ.χ. και αυτή προσκομίζεται σε φωτοαντίγραφο ή όταν διακινείται ηλεκτρονικά ως σκαναρισμένο έγγραφο pdf) (!!!)

Γιατί έτσι εκλείπει κάθε πρωτότυπη υπογραφή και συνεπώς ματαιώνεται ο σκοπός του νομοθέτη, που είναι να υποκαθίσταται η έλλειψη πρωτότυπης υπογραφής του εκδότη, από την ύπαρξη πρωτότυπης υπογραφής εκ μέρους του Δικηγόρου.

Β.- Είναι, συνεπώς, σαφές από τα παραπάνω, ότι η διάταξη του νόμου που απαιτεί επικύρωση από δικηγόρο έχει νόημα και αναφέρεται σε έγγραφα που προσκομίζονται σε φυσική μορφή (ώστε να είναι δυνατόν να φέρουν μια έστω πρωτότυπη υπογραφή του Δικηγόρου) και όχι σε ηλεκτρονικά

προσκομιζόμενα (λ.χ. pdf όπως εν προκειμένω) που δεν είναι δυνατόν εκ των πραγμάτων να φέρουν καμία πρωτότυπη υπογραφή.

Και είναι ομοίως σαφές, ότι όταν η προκήρυξη αναφέρεται σε εφαρμογή του ν. 4250/2014 (ουσιαστικά του Ν. 2690/1999) δεν αναφέρεται σε εφαρμογή του νόμου σε σχέση με τα ηλεκτρονικά υποβαλλόμενα έγγραφα, αλλά στα τυχόν προσκομιζόμενα σε φυσική μορφή, όπως λ.χ. στο έγγραφο της εγγυητικής επιστολής, που μπορεί να ζητηθεί σύμφωνα με τον όρο 3.5β της προκήρυξης, ή στα έγγραφα των άρθρων 72 και 79 του Ν. 4412/2016 που τυχόν θα απαιτηθεί να προσκομισθούν από τον νικητή διαγωνιζόμενο, όταν κληθεί να υπογράψει την σύμβαση, και τα οποία αν δεν προσκομίζονται ως πρωτότυπα, πρέπει να φέρουν πρωτότυπη βεβαίωση γνησιότητας από Δικηγόρο.

Γ.- Αυτό επιβεβαιώνεται άλλωστε και από:

Α) την αφενός νεότερη, αφετέρου ειδικότερη νομοθεσία, που ως νεότερη και ειδικότερη υπερισχύει κάθε προηγούμενης, αναφερόμενης ειδικά *ad hoc* στα έγγραφα που υποβάλλονται στους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς για τις δημόσιες συμβάσεις και η οποία αποτελεί εφαρμοστέα νομοθεσία σύμφωνα με τη διακήρυξη του υπό κρίση διαγωνισμού.

Η εν λόγω σχετική νομοθεσία ορίζει με την ΥΑ 117//2017 (ΥΑ 117384 ΦΕΚ Β 3821 2017) με τίτλο «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων σχετικά με την ανάθεση Δημ. Συμβάσεων έργων κ.λπ. με τη χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.», στο αρ. 12 παρ. 1.2.1 ότι «...7α στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)* και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8...».

Συνεπώς από την εν λόγω διάταξη, ουδόλως προκύπτει υποχρεωτική επικύρωση ή άλλη διατύπωση για τα μη παραγόμενα από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα έγγραφα, αφού παρότι για τα παραγόμενα από τον φορέα έγγραφα προβλέπεται ψηφιακή υπογραφή, για τα μη παραγόμενα από τον

φορέα έγγραφα, ουδεμία διατύπωση προβλέπεται (λ.χ. συνυπογραφή από Δικηγόρο).

Β) με την ΥΑ 569//2017 (ΥΑ 56902/215 ΦΕΚ Β 1924 2017) με τίτλο «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, και ειδικότερα με το άρθρο 15 αυτής ορίζεται ομοίως ότι : «...1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/ παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. 1.2.1.1 Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναπετούσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014 . Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι ενδεικτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρω, κακώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille)...».

Συνεπώς με ειδική νομοθετική πρόβλεψη, ορίζεται ότι τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία «ανεβαίνουν» στο σύστημα σε μορφή pdf, μπορούν και μην «...φέρουν επικύρωση από Δικηγόρο...», παρότι ενδέχεται αυτό να υποχρεώνει τον οικονομικό φορέα να προσκομίσει, εντός προθεσμίας, το ίδιο το πρωτότυπο, θέμα όμως για το οποίο δεν παραπονείται ο προσφεύγων, δεν αποτελεί ζήτημα που εξετάζεται στην παρούσα και δεν μπορεί να επηρεάσει την υπό κρίση υπόθεση.

Για τις ηλεκτρονικές διαδικασίες συνεπώς υπάρχει και εφαρμόζεται το ως άνω κανονιστικό πλαίσιο που είναι και νεότερο και ειδικότερο και αφορά ειδικά στο σύστημα που γίνονται οι υποβάλλονται στους ηλεκτρονικούς

διαγωνισμούς για τις δημόσιες συμβάσεις και η οποία αποτελεί εφαρμοστέα νομοθεσία σύμφωνα με τη διακήρυξη του υπό κρίση διαγωνισμού.

Η εν λόγω σχετική νομοθεσία ορίζει με την ΥΑ 117//2017 (ΥΑ 117384 ΦΕΚ Β 3821 2017) με τίτλο «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων σχετικά με την ανάθεση Δημ.Συμβάσεων έργων κ.λπ. με τη χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.», στο αρ. 12 παρ. 1.2.1 ότι «...7α στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)* και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8...».

Συνεπώς από την εν λόγω διάταξη, ουδόλως προκύπτει υποχρεωτική επικύρωση ή άλλη διατύπωση για τα μη παραγόμενα από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα έγγραφα, αφού παρότι για τα παραγόμενα από τον φορέα έγγραφα προβλέπεται ψηφιακή υπογραφή, για τα μη παραγόμενα από τον φορέα έγγραφα, ουδεμία διατύπωση προβλέπεται (λ.χ. συνυπογραφή από Δικηγόρο).

Ε.- Σε κάθε περίπτωση, από τη διάταξη της παρ. 1 του αρ. 79 Ν. 4412/2016 προβλέπεται ρητώς και η δυνατότητα υποβολής σχετικής υπεύθυνης δήλωσης του οικονομικού φορέα (έντυπο ΕΕΕΣ), σχετικά με την πληρότητα και ακρίβεια του ηλεκτρονικού φακέλου που υποβάλει στο ηλεκτρονικό σύστημα ΕΣΗΔΗΣ ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, ως τεκμήριο προαπόδειξης της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι «...Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών ... οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη ...».

Συνεπώς και η ίδια η υποβολή της προτεινόμενης φόρμας, συνιστά υποβολή υπεύθυνης δήλωσης, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986, και

αποτελεί προαπόδειξη και δυνητική αντικατάσταση μη προσκομιζομένων εγγράφων ή ελλείψεων σε αυτά.

Γίνεται λοιπόν σαφές από όλα τα ανωτέρω, ότι κανένας απολύτως λόγος δεν υφίσταται για τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς να επικυρώσουν μέσω δικηγόρου ή αντίστοιχου φορέα του δημοσίου τα έγγραφα που θα υποβάλλουν ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ και συνεπώς τέτοια παράληψη επικύρωσης, δεν δύναται να άγει σε ακύρωση της συμμετοχής τους λόγω μη νόμιμης υποβολής των δικαιολογητικών - κάτι το οποίο σημειωτέον επίσης δεν προβλέπεται στην επίδικη διακήρυξη.

Άλλωστε δεν έχει κανένα νόημα, οι οικονομικοί φορείς που διαθέτουν εις χείρας τους πρωτότυπα έγγραφα (όπως λ.χ. πιστοποιητικά αναγνωρισμένων φορέων) να επικυρώνουν αντίγραφα αυτών και να δημιουργούν νέο αντίγραφο (σκαναρισμένο) του επικυρωμένου, ενώ μπορούν κάλλιστα απλά να σκανάρουν το ίδιο το πρωτότυπο έγγραφο και να υποβάλλουν αυτό, και εν συνεχεία να το προσκομίσουν στην αρχή, αν τους ζητηθεί, αφού καμία γνησιότητα δεν προσδίδει η επικύρωση ενός εγγράφου όταν και η ίδια η επικύρωση προσκομίζεται σε αντίγραφο (!!!) Γιατί σε αντίθετη περίπτωση καλούμαστε όχι να σκανάρουμε το πρωτότυπο, αλλά να σκανάρουμε την επικύρωση του φωτοαντιγράφου του πρωτοτύπου (!!!).

ΣΤ.- Αναλόγως στο άρθρο 449 Κ.Πολ.Δ. ορίζεται ότι φωτοτυπίες εγγράφων έχουν αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο, εφόσον η ακρίβεια τους βεβαιώνεται (προφανώς με πρωτότυπη και όχι σκαναρισμένη βεβαίωση) από πρόσωπο που είναι κατά το νόμο αρμόδιο να εκδίδει αντίγραφα.

Ομοίως ο Κώδικας περί Δικηγόρων στο άρθρο 36 παρ. 2β Ν. 4194/2013, ορίζει ότι στο έργο του Δικηγόρου είναι «...β) Η έκδοση επικυρωμένων αντιγράφων κάθε είδους εγγράφου. Τα αντίγραφα αυτά έχουν πλήρη ισχύ ενώπιον... οποιασδήποτε αρχής...».

Συνεπώς ο Δικηγόρος εκδίδει επικυρωμένα αντίγραφα και αυτά έχουν την ισχύ πρωτοτύπου, και όχι τα αντίγραφα (λ.χ. pdf) των επικυρωμένων από Δικηγόρο αντιγράφων, όπως λανθασμένα ισχυρίζονται οι προσφεύγοντες.

Πουθενά στην κείμενη νομοθεσία δεν προβλέπεται αρμοδιότητα δικηγόρου να επικυρώσει το ίδιο το πρωτότυπο ιδιωτικού εγγράφου, ούτε μπορεί να δίδεται ισχύς πρωτοτύπου όχι μόνο στο «ακριβές αντίγραφο εκ του

πρωτοτύπου», αλλά και στο αντίγραφο του «ακριβούς αντιγράφου εκ του πρωτοτύπου», όπως ισχυρίζονται οι προσφεύγοντες.

Ας σημειωθεί δε, ότι η επικαλούμενη εκ μέρους των προσφευγόντων υπ' αριθμόν 4043/2015 απόφαση του ΣτΕ αφορούσε σε χρόνο προ της θέσπισης του Ν. 4412/2016 ο οποίος εισήγαγε την ηλεκτρονική διενέργεια των δημόσιων διαγωνισμών μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, και συνεπώς οι κρίσεις του ως άνω Δικαστηρίου, ελήφθησαν σε χρόνο που η προσκόμιση των δικαιολογητικών γινόταν με φυσικό τρόπο και όχι ηλεκτρονικά. Δεν δύναται συνεπώς η επιτροπή σας να λάβει υπόψιν την κρίση της ως άνω αποφάσεως, η οποία προφανέστατα δεν δύναται να αφορά περίπτωση, όπως εν προκειμένω, ηλεκτρονικού διαγωνισμού.

Εκπληρώνοντας λοιπόν την απαίτηση των όρων της διακήρυξης υποβάλαμε σε ψηφιακή μορφή στο φάκελο με τα λοιπά δικαιολογητικά συμμετοχής, όχι απλά φωτοαντίγραφα εκ των πρωτοτύπων πιστοποιητικών και ασφαλιστικής σύμβασης, ώστε να τίθεται ζήτημα επικύρωσης των φωτοαντιγράφων από το πρωτότυπο, αλλά σκαναρισμένα τα ίδια τα πρωτότυπα αυτά πιστοποιητικά. Συνεπώς δεν συντρέχει κανένας απολύτως λόγος αποκλεισμού μας από τον επίδικο διαγωνισμό καθόσον, ουδεμία υποχρέωση είχαμε να υποβάλλουμε σκαναρισμένα επικυρωμένα ιδιωτικά έγγραφα τη στιγμή που υποβάλλαμε τα ίδια τα πρωτότυπα έγγραφα σε σκαναρισμένη μορφή.

2) Περαιτέρω επικουρικά, στην προκειμένη περίπτωση τυγχάνει σε κάθε περίπτωση εφαρμογής και η διάταξη του αρ. 102 Ν. 4412/2016 σύμφωνα με την οποία:

«...1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής; η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης...».

Είναι σαφές από την παραπάνω διάταξη, ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι και στα ηλεκτρονικά (σε μορφή pdf) υποβαλλόμενα έγγραφα, εφαρμόζονται οι ορισμοί του αρ. Ν. 4250/2014, και ότι αυτοί απαιτούν σκαναρισμένη την υπογραφή του Δικηγόρου, και πάλι η εν λόγω διατύπωση ρητώς εμπίπτει σε αυτές που διορθώνονται με πρόσκληση της αρχής και ουδόλως άγουν σε ποινή ακυρότητας της προσφοράς.

Αν λοιπόν στην προκειμένη περίπτωση θεωρηθεί ότι η παράλειψη επικύρωσης του εγγράφου από δικηγόρο θεωρείται έλλειψη στην οποία υποπέσαμε, τότε αυτή, ως επουσιώδης σφάλμα δύναται προφανώς να συμπληρωθεί με την προσκόμιση ενός νέου επικυρωμένου αντιγράφου του ως άνω εγγράφου, το οποίο θα φέρει βεβαίωση της γνησιότητας του από Δικηγόρο ή αρμόδιο Δημόσιο φορέα, καθώς η εν λόγω ενεργοποίηση του

άρθρου 102, δεν αφορά σε αντικατάσταση εγγράφου, αλλά σε συμπλήρωση αυτού, με την προσθήκη της υποθετικά αναγκαίας βεβαίωσης της γνησιότητας του αντιγράφου από Δικηγόρο. Δεν επέρχεται επομένως αντικατάσταση των υποβληθέντων δικαιολογητικών, καθόσον απλώς τίθεται επ' αυτών σφραγίδα περί της γνησιότητας τους και ο νόμος ρητώς προβλέπει αυτή τη δυνατότητα ιδίως σε, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), και μπορεί εύκολα να διαπιστωθεί ότι το ήδη υποβληθέν έγγραφο, είναι το ίδιο ακριβώς με το νεότερο και σε συμπλήρωση αυτού υποβληθέν που θα φέρει βεβαίωση γνησιότητας. Άλλωστε, κατά παραδοχή των ως άνω αναφερομένων, με την συμπλήρωση αυτή των εγγράφων, σε καμία περίπτωση δεν αλλοιώνεται, τροποποιείται ή μεταβάλλεται η προσφορά μας, ενώ παράλληλα τηρείται η αρχή της διαφάνειας και της ισότητας και δεν επέρχεται δυσανάλογο πλεονέκτημα υπέρ ημών και σε βάρος των προσφευγόντων.

Γι' αυτό, άλλωστε, ρητώς προβλέπεται στο νόμο η εν λόγω δυνατότητα, ιδίως στην περίπτωση ελλείψεως περί της σήμανσης, όπως ακριβώς ορίζεται στις διατάξεις.

3) Συνακόλουθα προς τον ανωτέρω λόγο και κατ' εφαρμογή της ίδιας διατάξεως του αρ. 102, τυγχάνει αναλογικής εφαρμογής και η παρ. 13 του αρ. 80 Ν. 4412/2016 κατά την οποία «... ιδιωτικά έγγραφα μπορεί να γίνουν αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβεια τους...». Η διάταξη αυτή θεσπίστηκε με τον Ν. 4605/2019, ο οποίος τροποποίησε το Ν. 4412/2016 και παραταύτα εφαρμόζεται σε κάθε διαγωνισμό (όπως ο επίδικος) που δεν έχει ολοκληρωθεί και αντίθετα βρίσκεται σε διαδικασία ελέγχου. Και τούτο διότι, είναι πρόδηλη η πρόθεση του νομοθέτη να απλοποιήσει ακόμη περισσότερο τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, στο πλαίσιο της διενέργειας ηλεκτρονικών διαγωνισμών, με σκοπό της επιτάχυνση τους και την εξυπηρέτηση του Δημοσίου συμφέροντος.

Συνεπώς και πέρα από τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, να μας καλέσει σύμφωνα με το άρθρο 102 Ν. 4412/2016, να προσκομίσουμε σχετική υπεύθυνη δήλωση από την οποία θα βεβαιώνεται η ακρίβεια και η γνησιότητα των υποβληθέντων εγγράφων (κατά τη συνδυαστική εφαρμογή

των διατάξεων του αρ. 102 και 80 του Ν. 4412/2016) σε κάθε περίπτωση είναι δεδομένο ότι από τη στιγμή που και το ίδιο το έντυπο ΕΕΕΣ αποτελεί σύμφωνα με το νόμο υπεύθυνη δήλωση συντρέχει περίπτωση συμπλήρωσή κάθε σχετικής έλλειψης.

Το ίδιο δε αναφέρει και το ΣΤΕ σε συναφές ζήτημα και συγκεκριμένα ότι: «... Επειδή, όπως έχει κριθεί (Σ.τ.Ε. 3869/2014., 3690/2014., 3743/2013, 3050/2013, 4431/2012, 4056/2011, 1041/2010 κ.ά.) από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας προκύπτει ότι, εφόσον υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την ακρίβεια του περιεχομένου του απλού φωτοαντιγράφου, δεν προσαπαιτείται η υποβολή επικυρωμένου φωτοαντιγράφου. Και ναι μεν η προαναφερόμενη προκήρυξη προβλέπει ρητώς ότι στην αίτησή του ο υποψήφιος πρέπει να επισυνάπτει σε επικυρωμένα αντίγραφα όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη των κριτηρίων ή ιδιοτήτων που επικαλείται, όμως, ενόψει του ότι η αίτηση συμμετοχής στην διαδικασία πρόσληψης επέχει κατά νόμο (άρθρο 16 παρ. 6 του ν. 2190/1994) θέση υπεύθυνης δήλωσης, η προκήρυξη, ερμηνευόμενη υπό το φως των προαναφερθεισών διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, έχει την έννοια ότι γίνονται δεκτά από την Διοίκηση και δικαιολογητικά που προσκομίζονται σε απλά φωτοαντίγραφα...». (βλ. ΣΤΕ 1756/2017 δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

4) Τέλος, από την συνδυαστική ερμηνεία των όρων 3.5α, 20.2γ, 22 παρ. 2 και 22 τελευταία παράγραφος αλλά και του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016 συνάγεται ότι μετά την αξιολόγηση των υποβληθεισών προσφορών, η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον διαγωνιζόμενο στον οποίον πρόκειται να γίνει η κατακύρωση της σύμβασης, κηρύσσει αυτόν ως «προσωρινό ανάδοχο» και κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης καλεί αυτόν να υποβάλλει όλα τα δικαιολογητικά που αρχικά υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά (εν προκειμένω τα αναφερόμενα στον όρο 22) για την τελική αξιολόγηση του, τον έλεγχο και την εξακρίβωση της γνησιότητας και της πληρότητας των δικαιολογητικών για την οριστική κατακύρωση εν τέλει της σύμβασης σε αυτόν.

Ομοίως, με τον όρο 22.2 της διακήρυξης ορίζεται ότι «...Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να

ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά από τα κατωτέρω αναφερόμενα, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας...».

Σύμφωνα λοιπόν και με όσα ήδη έχουμε αναπτύξει, ακριβώς επειδή η υποβολή φυσικών εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή (pdf) με ισχύ πρωτοτύπου δεν είναι εφικτή, ο νόμος δίδει αυτή τη δυνατότητα δυνητικά και προαποδεικτικά, κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών και υποχρεωτικά κατά το στάδιο της σύναψης της σύμβασης, ήτοι, δίνει τη δυνατότητα να αξιωθούν και να προσκομισθούν τότε τα ίδια τα πρωτότυπα σε φυσική μορφή.

Σύμφωνα λοιπόν και με όσα ήδη έχουμε αναπτύξει, ακριβώς επειδή η υποβολή φυσικών εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή (pdf) με ισχύ πρωτοτύπου δεν είναι εφικτή, ο νόμος δίδει αυτή τη δυνατότητα δυνητικά και προαποδεικτικά, κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών και υποχρεωτικά κατά το στάδιο της σύναψης της σύμβασης, ήτοι, δίνει τη δυνατότητα να αξιωθούν και να προσκομισθούν τότε τα ίδια τα πρωτότυπα σε φυσική μορφή.

Συνεπώς, ούτε η προκήρυξη, ούτε ο νόμος απαιτούν την υποβολή προαποδεικτικά πρωτοτύπων εγγράφων, ούτε μπορούν έγγραφα τρίτων που σκανάζονται και υποβάλλονται ηλεκτρονικά να είναι πρωτότυπα, παρά η αρχή έχει τη δυνατότητα να αξιώσει (κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών) κάποια πρωτότυπα σε φυσική μορφή, ενώ υποχρεωτικά, τα ίδια έγγραφα απαιτούνται σε φυσική μορφή κατά τη σύναψη της σύμβασης, μετά την ανακήρυξη του προσωρινού αναδόχου, δηλαδή αμέσως μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών η οποία εν προκειμένω εκκρεμεί.

Συνεπώς ούτε η διακήρυξη, ούτε ο νόμος απαιτεί αυτά που ισχυρίζονται οι προσφεύγοντες, ενώ σε κάθε περίπτωση τυχόν ασάφεια δεν μπορεί να εφαρμοσθεί σε βάρος μας, δεδομένης και της ρητής νομοθετικής δυνατότητας της αρχής να αξιώσει τη νόμιμη σήμανση με συμπληρωματικές διευκρινίσεις και να δεχθεί την ίδια τη δήλωση (έντυπο ΕΕΕΣ) που έχει ισχύ υπεύθυνης δηλώσεως ως αρχική προαπόδειξη στο τρέχον στάδιο της διαδικασίας σχετικά με την εγκυρότητα των εγγράφων που παρήχθησαν από τρίτους και τα οποία ως εκ τούτου οφείλουμε να τα υποβάλλουμε σκαναρισμένα σε μορφή pdf χωρίς άλλες διατυπώσεις.

Ας σημειωθεί τέλος ότι σε κάθε περίπτωση, πληρούμε πλήρως τις προϋποθέσεις της διακήρυξης, όπως αυτές αναλύονται στα κριτήρια που περιλαμβάνονται στον όρο 19 της διακήρυξης, τόσο σε αυτό το στάδιο του διαγωνισμού (ηλεκτρονική υποβολή προσφορών), όσο και σήμερα και τυχόν τυπική παράλειψη - όπως η αναφερόμενη από τους προσφεύγοντες - δεν δύναται υπό το πρίσμα όλων των προαναφερομένων να στερήσει σε εμάς, που άλλωστε λάβαμε και την μεγαλύτερη βαθμολογία, την ουσιαστική συμμετοχή μας στο διαγωνισμό, νοθεύοντας τον διαγωνισμό και πλήττοντας το δημόσιο συμφέρον.

2.2 Ως προς τον δεύτερο λόγο προσφυγής (παρ. 2.2 προσφυγής)

Οι προσφεύγοντες επικαλούμενοι τους όρους 22.2.2 και 19.2 της διακήρυξης και αναλύοντας τους επιμέρους όρους της υποβληθείσας από εμάς ασφαλιστικής σύμβασης, ισχυρίζονται ότι δεν πληρούνται κατ' ουσίαν οι όροι του διαγωνισμού και της διακήρυξης και ότι δήθεν η ασφάλιση μας, δεν καλύπτει τους όρους της διακήρυξης για την προς ανάθεση μελέτη, και ότι για το λόγο αυτό θα πρέπει η συμμετοχή μας να ακυρωθεί.

Ειδικότερα, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται (εν συντομία):

- Ότι δήθεν από την ασφαλιστική κάλυψη του εν λόγω συμβολαίου εξαιρούνται ρητώς Συμβατικές Αξιώσεις Τρίτου.
- Ότι δήθεν από την ασφαλιστική κάλυψη του εν λόγω συμβολαίου «...εξαιρούνται φράγματα, σήραγγες (περιλαμβανομένων και αντιπλημμυρικών αναχωμάτων, ρυθμιστικών δεξαμενών κ.λπ.)...»
- Ότι δήθεν για την σύναψη του συγκεκριμένου ασφαλιστηρίου συμβολαίου η ασφαλιστική εταιρεία έλαβε υπόψη της οικονομικά δεδομένα άλλα από τα αληθή της εταιρείας «...».

Με βάση τα ανωτέρω οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι το συγκεκριμένο ασφαλιστήριο συμβόλαιο δεν είναι δήθεν επαρκές, παρότι όπως και οι ίδιοι συνομολογούν καλύπτει το όριο αποζημίωσης ανά συμβάν και αθροιστικά για όλη τη διάρκεια της σύμβασης έτσι όπως καθορίζεται από την διακήρυξη.

Πλην όμως, και οι ισχυρισμοί αυτοί των προσφευγόντων δεν τυγχάνουν βάσιμοι, καθόσον: Όπως ρητά προκύπτει από τον υπ' αριθμόν 19.2 όρο της διακήρυξης, ως κριτήριο για την συμμετοχή στον διαγωνισμό και την απόδειξη

της απαιτούμενης οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των διαγωνιζομένων, ορίζεται επί λέξει «...Κατάλληλο ασφαλιστήριο επαγγελματικής αστικής ευθύνης; το οποίο θα ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό του 1.000.000,00 ευρώ ανά γεγονός και των 3.000.000,00 ευρώ αθροιστικά...».

Καθίσταται λοιπόν σαφές ότι, δεδομένου ότι η εκ μέρους μας υποβολή του υπ' αριθμόν «...» ασφαλιστηρίου συμβολαίου της «...», καλύπτει τόσο τα ως άνω αναφερόμενα χρηματικά όρια, όπως άλλωστε και οι προσφεύγοντες αναγνωρίζουν, όσο και τη σύναψη συμβάσεων μελέτης με το Δημόσιο ειδικότερα, δεν συντρέχει κανένας λόγος αποκλεισμού μας, αφού πρόκειται για κατάλληλο ασφαλιστήριο επαγγελματικής ευθύνης, όπως απαιτείται από τη διακήρυξη.

Όσον αφορά δε τις αιτιάσεις των προσφευγόντων ότι δήθεν με βάση το άρθρα 4 και 4.10 των Γενικών Όρων και την περίπτωση 27 των Εξαιρέσεων στο κεφάλαιο των Ειδικών όρων του ασφαλιστηρίου, το εν λόγω ασφαλιστήριο δεν είναι κατάλληλο σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, επαγόμεθα τα ακόλουθα:

Ενώ το ασφαλιστήριο στους γενικούς προδιατυπωμένους όρους (Κεφάλαιο Γενικών Εξαιρέσεων, όρος 4.20), ορίζει ως εξαίρεση την ευθύνη που γεννάται «...Από κάθε επαγγελματικό λάθος, παράλειψη ή συμβουλή που προέρχεται από την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του ασφαλισμένου και των προστηθέντων του (Επαγγελματική Αστική Ευθύνη)....», με ειδική μνεία στη 2η σελίδα του ίδιου ασφαλιστηρίου ορίζεται σαφώς στο πλαίσιο ισχύος και εφαρμογής του ασφαλιστηρίου ότι δεν εφαρμόζεται η εν λόγω εξαίρεση, αλλά αντίθετα ότι:

«...Κατά παρέκκλιση του άρθρου 4.20 των όρων των Γενικών Εξαιρέσεων του παρόντος ασφαλιστηρίου καλύπτεται η εκ του νόμου επαγγελματική αστική ευθύνη του Ασφαλισμένου σε σχέση με την επαγγελματική του ιδιότητα...».

Είναι συνεπώς σαφές ότι η ειδική αναφορά σε κάλυψη της εκ του νόμου επαγγελματικής αστικής ευθύνης του ασφαλισμένου σε σχέση με την επαγγελματική του ιδιότητα, υπερκαλύπτει κάθε τυχόν αντίθετη διατύπωση

κάποιο γενικού προδιατυπωμένου όρου και η περί του αντιθέτου ισχυρισμοί του προσφεύγοντος είναι αβάσιμοι

Περαιτέρω ως προς την δυσνόητη αναφορά των προσφευγόντων περί του υψηλού κύκλου εργασιών μας, ουδόλως κατανοούμε σε τι αναφέρονται οι προσφεύγοντες, δεδομένου ότι από πουθενά δεν προκύπτει ότι η ασφαλιστική εταιρεία δεν έλαβε γνώση στοιχείων ή περιστατικών που είναι αντικειμενικά ουσιώδη για την εκτίμηση του Ασφαλιστικού Κινδύνου, ώστε να δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίηση της, όπως επικαλείται η προσφεύγουσα για το άρθρο 5.2 της επίμαχης ασφαλιστικής σύμβασης. Οι παραπάνω ισχυρισμοί του προσφεύγοντος είναι αυθαίρετες εικασίες, και σε κάθε περίπτωση δεν αναφέρονται σε πραγματική, αλλά σε θεωρητική-δυννητική κατάσταση, αφού ακόμη και αν ευσταθεί ο ισχυρισμός τους, οι προσφεύγοντες δεν επικαλούνται μη ισχύ του ασφαλιστηρίου συμβολαίου κατά το χρόνο αξιολόγησης του, αλλά ενδεχόμενη μη ισχύ του μελλοντικά (!!!)

Άλλωστε δεν νοείται, η εν λόγω ασφαλιστική εταιρεία να προχώρησε σε σύναψη σύμβασης ασφάλισης μαζί μας, χωρίς να έχει αναζητήσει, όπως έπραξε, τα οικονομικά μας στοιχεία.

Κανένας λοιπόν από τους ουσιαστικούς ισχυρισμούς των προσφευγόντων δεν ευσταθεί, ενώ αντίθετα προκύπτει ότι η ασφαλιστική σύμβαση που υποβλήθηκε από εμάς στο πλαίσιο του διαγωνισμού, πληροί όλα τα προβλεπόμενα κριτήρια της διακήρυξης, τα ποσά που απαιτούνται, τις συμβάσεις με το δημόσιο, αλλά και την εν γένει επαγγελματική μας ευθύνη σε όλο της το εύρος, και συνεπώς είναι πλήρως κατάλληλη, δεδομένου ότι η διακήρυξη δεν όριζε άλλες ειδικότερες προϋποθέσεις, ενώ σε κάθε περίπτωση εφόσον κηρυχθούμε προσωρινοί ανάδοχοι θα κληθούμε να επιβεβαιώσουμε εκ νέου και να επικαιροποιήσουμε τα απαιτούμενα για την εκτέλεση της σύμβαση έγγραφα.

2.3 Ως προς τον τρίτο λόγο προσφυγής (παρ. 2.3 προσφυγής)

Οι προσφεύγοντες επικαλούμενοι τους όρους 22.2.4 και 19.4 της διακήρυξης ισχυρίζονται ότι κατά παράβαση αυτών, παραλείψαμε να προσκομίσουμε το απαιτούμενο πιστοποιητικό συμμόρφωσης με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, αλλά αντίθετα ότι προσκομίσαμε μόνο σχετική βεβαίωση του φορέα πιστοποίησης περί θετικού

ελέγχου και εισήγηση για έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού, και συνεπώς θα πρέπει η συμμετοχή μας να ακυρωθεί.

Πλην όμως και πάλι οι προσφεύγοντες σφάλουν [sic] καθόσον:

Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 82 του ν. 4412/2016 (υπό τον τίτλο «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» (άρθρο 62 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη-μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. Εξάλλου, εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη-μέλη. Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα

αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης. (Δ. Ράικος, 3. Τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες, σε: Δίκαιο δημοσίων συμβάσεων, 3η έκδ., 2019, σ.421-427).

Συνεπώς η προσκομισθείσα υπ' αριθμόν «...» βεβαίωση του πιστοποιημένου φορέα TUV HELLAS, πληροί της προϋποθέσεις της διακήρυξης καθόσον ρητά διατυπώνεται ότι:

«...Οι επιθεωρητές διεξήγαγαν επιθεώρηση πιστοποίησης, βεβαιώνουν ομόφωνα ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις συμμόρφωσης της εταιρείας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EN 14001:2015 και εισηγήθηκαν στην TÜV HELLAS την έκδοση του σχετικού Πιστοποιητικού, το οποίο και αναμένεται να εκδοθεί...».

Πρόκειται δηλαδή για κατ' ουσίαν πιστοποίηση της εκ μέρους μας πλήρωσης των απαιτούμενων προτύπων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, από τους αρμόδιους φορείς, οι οποίοι δεν είχαν ακόμη προβεί στην έκδοση της σχετικής έγγραφης πιστοποίησης και η οποία κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς μας, αναμενόταν μετά πάσης βεβαιότητας.

Άλλωστε αυτό το ίδιο το σχετικό πιστοποιητικό εκδόθηκε και προσκομίσθηκε ενώπιον της αναθέτουσας αρχής μεταγενέστερα αλλά πάντως νομότυπα, όπως αυτό προκύπτει και από το σχετικό υπ' αριθμόν πρωτοκόλλου 130880/03-06-2019 έγγραφο, κατόπιν ηλεκτρονικού μηνύματος που δεχτήκαμε από την κα «...» στις 29/5/2019.

Καμία απολύτως βάση δεν έχει λοιπόν ο ισχυρισμός των προσφευγόντων, καθόσον αφενός και μόνη η προσκομισθείσα βεβαίωση αρκούσε για την απόδειξη της πλήρωσης εκ μέρους μας των κριτηρίων του όρου 19.2 της διακήρυξης, ενώ σε κάθε περίπτωση προσκομίσθηκε και το αντίστοιχο πιστοποιητικό.

2.4 Ως προς τον τέταρτο λόγο προσφυγής (παρ. 2.4 προσφυγής)

Με τον τέταρτο και τελευταίο λόγο οι προσφεύγοντες κατ' επίκληση του όρου 19.3β και 22.2.3 της διακήρυξης και του άρθρου 75 παρ. 4 του Ν.

4412/2016 ισχυρίζονται ότι ως προς το κριτήριο εμπειρίας για την κατηγορία μελετών 13:

A.- Δηλώθηκε εκ μέρους μας στο σχετικό έντυπο ΕΕΕΣ από την εταιρεία «...» ως παρόμοια μελέτη αυτή του Αρδευτικού Δικτύου «...», αλλά στο σχετικό φάκελο της τεχνικής προσφοράς, υποβλήθηκαν δικαιολογητικά που αφορούν την μελέτη Λιμνοδεξαμενής «...», με αποτέλεσμα οι προσφεύγοντες να θεωρούν, ότι δεν αποδείξαμε το απαιτούμενο εκ του όρου 19.3 της διακήρυξης κριτήριο της προηγούμενης εμπειρίας.

B.- Δηλώθηκαν εκ μέρους μας στο σχετικό έντυπο ΕΕΕΣ από την εταιρεία «...» ως παρόμοιες μελέτες αυτές 1) της οριοθέτησης ποταμών και χειμάρρων Ν. Ηλείας και 2) Αξιοποίησης Επιφανειακών νερό από τον ποταμό Σελινούντα, χωρίς όμως δήθεν οι προσκομισθείσες βεβαιώσεις να αποδεικνύουν την άρτια εκτέλεση του.

Όμως:

A.- Σύμφωνα με τον όρο 22.2.3 της προκήρυξης:

«...Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα αποδεικνύεται ως ακολούθως ... (Μ) για την περίπτωση του άρθρου 19.3 (6) θα υποβληθεί κατάλογος ... Ο κατάλογος θα συνοδεύεται επί ποινή αποκλεισμού από βεβαίωση περί επιτυχούς... εκπόνησης της μελέτης ...».

Συνεπώς τα αποδεικτικά στοιχεία που προβλέπει η προκήρυξη αποτελούν ο κατάλογος με τα επισυναπτόμενα έγγραφα ως αναπόσπαστο και ενιαίο μέρος και μάλιστα κυρίως τα αποδεικτικά έγγραφα για τα οποία ειδικά ορίζει ποινή αποκλεισμού εν αντιθέσει με τον κατάλογο αυτόν καθ' αυτό, για τον οποίο οι τυχόν ελλείψεις δεν συνιστούν ρητή παράβαση επί ποινή αποκλεισμού.

Έτσι από τη στιγμή που τα προσκομιζόμενα έγγραφα, όπως και οι προσφεύγοντες αναγνωρίζουν, που αφορούν στη μελέτη Λιμνοδεξαμενής Χοχλακίων, πληρούν τις απαιτήσεις της διακήρυξης και αποδεικνύουν το ζητούμενο, ήτοι την εμπειρία σε μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος χωρητικότητας 700.000m³, η εσφαλμένη προφανώς εκ παραδρομής εγγραφή στον κατάλογο της ονομασίας του έργου, δεν αποτελεί ουσιώδη λόγο αποκλεισμού, αφού οι σχετικών βεβαιώσεις (η έλλειψη των οποίων κατά ρητή

διατύπωση συνεπάγεται λόγω αποκλεισμού) πράγματι προσκομίσθηκαν και ήταν επαρκείς.

Το εν λόγω εκ παραδρομής συνεπώς σφάλμα, αφενός δεν είναι ουσιώδες, δεδομένου ότι προσκομίσθηκαν τα αναγκαία έγγραφα, αφετέρου δε εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 και συνεπώς κατόπιν κλήσεως μας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής για διευκρινήσεις εδύνατο να συμπληρωθεί - διορθωθεί, χωρίς να επέρχεται καμία απολύτως αλλαγή στο περιεχόμενο της προσφοράς μας, καμία αντικατάσταση των δικαιολογητικών μας και καμία διατάραξη της ισορροπίας του ανταγωνισμού μεταξύ ημών και των προσφευγόντων.

Β.- Ως προς την μελέτη δε της «...», καθίσταται σαφές ότι τα υποβληθέντα εκ μέρους μας αποδεικτικά ολοκλήρωσης της σχετικής μελέτης, για την «Οριοθέτηση ποταμών και χειμάρρων ...» και για την «Αξιοποίηση Επιφανειακών νερό από τον ποταμό ...», πληρούν τους όρους της διακήρυξης αφού βεβαιώνουν την έντεχνη, επιτυχή και αποτελεσματική εκπόνηση της μελέτης.

Εν προκειμένω η πρώτη, Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Π.Ε. «...», στη σχετική βεβαίωση της, αναφέρει αυτολεξεί ότι:

«...Βεβαιώνουμε ότι ... εκπονήθηκε η οριστική υδραυλική μελέτη οριοθέτησης και προμελέτη υδραυλικών έργων του ποταμού Ενιπέα σε μήκος 5.260m με έκταση λεκάνης απορροής 138,90Km²... Η οριστική μελέτη Οριοθέτησης και π Προμελέτη Υδραυλικών έργων εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. «...» (ΑΔΑ: «...») Απόφαση του Προϊσταμένου Τ.Σ.Ε. της Π.Ε. «...». Τα αντικείμενο εκπονήθηκε από την «...» με ποσοστό συμμετοχής 70% ... Ο ανάδοχος της μελέτης, συμμορφώθηκε πλήρως με τις συμβατικές υποχρεώσεις του κατά την εκτέλεση της σύμβασης, η οποία παραδόθηκε εμπρόθεσμα και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύμβασης...».

Με βάση συνεπώς τα παραπάνω είναι προφανές ότι η αναφερόμενη μελέτη πληροί τους όρους της διακήρυξης και βεβαιώνεται αρμοδίως, όπως επιβάλλει ο όρος 22.2.3 περ. iii της διακήρυξης, ότι η εκπόνηση της μελέτης ήταν έντεχνη, επιτυχής και αποτελεσματική αφού εγκρίθηκε και αφού διαπιστώθηκε η πλήρης συμμόρφωση του μελετητή με τις συμβατικές υποχρεώσεις, τις προθεσμίες και τις απαιτήσεις της σύμβασης.

Συνεπώς οι περί του αντίθετοι αιτιάσεις των προσφευγόντων είναι αβάσιμες, αφού και μόνη η εν λόγω μελέτη που αποδεικνύεται ότι εκτελέστηκε πλήρως και επιτυχώς αρκεί για την κάλυψη του όρου 22.2.3 περ.iii της διακήρυξης σύμφωνα με τον οποίο απαιτείται να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη υδρολογική μελέτη, του παραπάνω μελετητικού αντικειμένου που πληροί τις προδιαγραφές της διακήρυξης, ήτοι υδρολογική μελέτη οριοθέτησης ρέματος με έκταση λεκάνης που απορροής τουλάχιστον 70 km², όπως η παραπάνω αναφερόμενη.

Πέραν, όμως, της προαναφερόμενης βεβαίωσης, η οποία πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της διακήρυξης, περαιτέρω προσκομίσθηκε και βεβαίωση για άλλη, πλήρως και προσηκόντως ολοκληρωμένη μελέτη, που πληρούσε τα ελάχιστα όρια της διακήρυξης, και συγκεκριμένα η βεβαίωση της υπηρεσίας που αφορούσε στην μελέτη «Αξιοποίηση Επιφανειακών νερών από τον ποταμό «...», της οποίας η λεκάνη απορροής είναι μεγαλύτερη της ζητούμενης και για την οποία δηλώνεται σαφώς ότι παραλήφθηκε αρμοδίως, όπως υποβλήθηκε σε εκτέλεση της σχετικής απόφασης της υπηρεσίας, γεγονός που σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία και τα αναφερόμενα από τους προσφεύγοντες επιβεβαιώνει τόσο την πλήρη συμμόρφωση του μελετητή με τις συμβατικές υποχρεώσεις του σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύμβασης, όσο και την αναγκαία προς της παραλαβής προηγούμενη έγκριση αυτής.

Για όλους τους παραπάνω λόγους πρέπει η προσφυγή των προσφευγόντων να απορριφθεί ολοσχερώς. ».

12. Επειδή, με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα επισημαίνει, έτι τα κάτωθι «1. Ως προς την αντίκρουση του πρώτου λόγου προσφυγής μας (παρ. 2.1 της προσφυγής)

Ισχυριστήκαμε με τον πρώτο λόγο προσφυγής μας ότι με βάση τα αναφερόμενα σε αυτόν και τις επικαλούμενες σχετικά διατάξεις του νόμου και της διακήρυξης, στον ένδικο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, ο κάθε διαγωνιζόμενος όφειλε να υποβάλει ηλεκτρονικά μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ, επί ποινή απαράδεκτου, μεταξύ άλλων δικαιολογητικών και εκείνα που αφορούν στην πλήρωση των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 19 της διακήρυξης, ήτοι και ασφαλιστήριο επαγγελματικής αστικής ευθύνης του άρθρου 19.2 και τα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής

διαχείρισης του άρθρου 19.4. Όσα, δε, εκ των προσκομισθέντων δικαιολογητικών ήταν ιδιωτικά έγγραφα, απαιτείτο να πληρούν τις προϋποθέσεις του ν. 4250/2014 ως προς το παραδεκτό της επίκλησης και ηλεκτρονικής προσκόμισής τους από πλευράς εγκυρότητας, καθώς ο νόμος αυτός ρητά αναφέρεται ως το εφαρμοστέο δίκαιο που διέπει το διαγωνισμό αναφορικά με το ζήτημα αυτό, ήτοι απαιτείτο: αν μεν ήταν πρωτότυπα να φέρουν την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή για την διακίνησή τους ηλεκτρονικά ως πρωτότυπων ηλεκτρονικών εγγράφων, αν επρόκειτο όμως για αντίγραφα εκ του έγχαρτου πρωτοτύπου, δηλαδή ψηφιακά παραγόμενα - σκαναρισμένα έγγραφα εκ των πρωτοτύπων σε μορφή pdf, να φέρουν είτε θεώρηση από τις υπηρεσίες και τους Φορείς της περιπτώσεως α' του άρθρου 1 του ως άνω νόμου, είτε επικύρωση από δικηγόρο (πρβλ ΣΤΕ 4043/2015, βλ. ad hoc ΑΕΠΠ 87/2018, Ελ. Συν. Πράξη 208/2017/ΣΤ Κλιμακίου, ΑΕΠΠ 454/2018, επικυρωθείσα με την ΔΕ Κομοτηνής Ν32/2018).

Ακολουθώντας, ισχυριστήκαμε ότι εν προκειμένω η παρεμβαίνουσα, υποβάλλοντας σχετικώς με την πλήρωση των άνω όρων α) το ασφαλιστήριο συμβόλαιο του μέλους της «...», εκδοθέν από την ασφαλιστική ανώνυμη εταιρεία «...», άρα ένα ιδιωτικό έγγραφο, χωρίς να φέρει επί αυτού επικύρωση από δικηγόρο ούτε θεώρηση για την ακρίβειά του από δημόσια αρχή και χωρίς οι αντίστοιχες πληροφορίες εξ αυτού να είναι διαθέσιμες προς επιβεβαίωση ή ανάκτηση από την αναθέτουσα αρχή οίκοθεν από βάση δεδομένων του φορέα πιστοποίησης και β) το πιστοποιητικό κατά ISO 9001: 2015 του μέλους της «...», εκδοθέν από την ανώνυμη εταιρεία πιστοποίησης TUV ΕΛΛΑΣ (TUV NORD)ΑΕ, και την βεβαίωση της ίδιας ανώνυμης εταιρείας πιστοποίησης περί συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου EN ISO 14001:2015, εν αναμονή έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού, ήτοι ομοίως αμιγώς ιδιωτικά έγγραφα τα οποία ομοίως ούτε επικύρωση από δικηγόρο φέρουν ούτε θεώρηση για την ακρίβειά τους από δημόσια αρχή, οι δε αντίστοιχες πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες με οίκοθεν αναζήτηση από την αναθέτουσα αρχή, παραβίασε τις άνω διατάξεις με αποτέλεσμα να μην αποδεικνύεται η εκ μέρους της πλήρωση των εν λόγω κριτηρίων γεγονός που επισύρει την απόρριψη της προσφοράς.

1.1 Η αναθέτουσα αρχή επιχειρώντας να αντικρούσει με τις απόψεις της τον πρώτο αυτό λόγο της προσφυγής μας δεν αναπτύσσει κάποιον ειδικό, νομικό ή πραγματικό, ισχυρισμό που να συναρτάται με την εξεταζόμενη πλημμέλεια της ηλεκτρονικής υποβολής των επίμαχων ιδιωτικών εγγράφων εκ μέρους της παρεμβαίνουσας χωρίς επικύρωση ή θεώρησή τους αρμοδίως (δεν υπάρχει καν αναφορά στο ζήτημα αυτό στην οικεία θέση των απόψεων), αλλά, αντίθετα, επιβεβαιώνει τους ισχυρισμούς μας επικαλούμενη, απαραδέκτως, τις ρυθμίσεις του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, το οποίο το μόνο που προβλέπει είναι ότι ο προσωρινός ανάδοχος, γενικώς και σε κάθε διαδικασία διαγωνισμού υπό το νόμο αυτό, ηλεκτρονικού ή μη, είναι υποχρεωμένος να υποβάλει σε σφραγισμένο φάκελο τα πρωτότυπα ή αντίγραφα των δικαιολογητικών του άρθρου 80 του ίδιου νόμου. Ωστόσο, εν προκειμένω, αυτό που φαίνεται να μην λαμβάνεται υπόψη είναι ότι ο παρών διαγωνισμός με επιλογή και απόφαση της αναθέτουσας αρχής μη δυνάμενη να αμφισβητηθεί ή καμφθεί μεταγενέστερα ούτε από την ίδια ως κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία, εγκρίθηκε και διεξάγεται αποκλειστικά ως ηλεκτρονικός διαγωνισμός μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, άρα το σύνολο των προβλεπόμενων αιτήσεων και δικαιολογητικών υποβάλλεται υποχρεωτικώς ηλεκτρονικά και μόνο εφόσον αυτή η ηλεκτρονική υποβολή κριθεί προσήκουσα και έγκυρη, ακολουθεί, όχι εναλλακτικά, αλλά σωρευτικά με την απαραίτητη σε κάθε περίπτωση ηλεκτρονική υποβολή τους, η υποβολή σε φυσική μορφή και ΟΣΩΝ εγγράφων η συγκεκριμένη διακήρυξη απαιτεί την προσκόμισή τους και σε έντυπη μορφή (ad hoc σε ΑΕΠΠ 249/2020). Το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, διέπον κάθε είδους διαγωνισμό που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, ούτε μεταξύ ηλεκτρονικών διαγωνισμών και μη διακρίνει, ούτε διαλαμβάνει οποιαδήποτε ρύθμιση σχετικά με το περιεχόμενο των λοιπών φακέλων το οποίο η εκάστοτε διακήρυξη προβλέπει ότι πρέπει να περιέχουν οι φάκελοι αυτοί ΌΛΩΝ των υποψηφίων που συμμετέχουν στο διαγωνισμό και όχι μόνο του προσωρινού μειοδότη. Εξ ου και το άρθρο 5 της παρούσας διακήρυξης, περιγράφοντας το στάδιο της διαδικασίας που αντιστοιχεί στις προβλέψεις του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, είναι εναρμονισμένο, ως όφειλε, προς τη φύση του διαγωνισμού ως ηλεκτρονικού γι' αυτό και απαιτεί υποβολή των δικαιολογητικών, όχι σε σφραγισμένο φάκελο που παραδίδεται

στο όργανο αξιολόγησης, όπως αναφέρει το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, αλλά ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του υποσυστήματος. Και εντός τριών εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή αυτών, προβλέπεται ότι προσκομίζονται σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, όχι τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που εκδίδονται και έχουν υποβληθεί στο φάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής, αλλά «...τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999....».

Περαιτέρω, η εφαρμογή του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, ουδόλως εμποδίζει τις αναθέτουσες αρχές να θέσουν ειδικές απαιτήσεις ως προς το συγκεκριμένο περιεχόμενο των επιμέρους φακέλων που υποβάλλουν ηλεκτρονικά όλοι οι υποψήφιοι επί ποινή αποκλεισμού, ούτε πολύ περισσότερο, όταν θέσουν τέτοιες απαιτήσεις, τις καταργεί, υπερισχύοντας αυτών και αναιρώντας τη θέσπισή τους με κανονιστικό όρο της διακήρυξης. Έτσι, εισάγοντας η αναθέτουσα αρχή στην παρούσα διακήρυξη που ενέκρινε και δημοσίευσε τον ρητό όρο του άρθρου 20.2 αυτής, όπου διαλαμβάνεται ρητώς ότι «Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα:

- α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ)
- β) την εγγύηση συμμετοχής, του άρθρου 15 της παρούσας.
- γ) τα δικαιολογητικά, για τα κριτήρια επιλογής, του άρθρου 19 της παρούσας, (όπως αναφέρει το άρθρο 22, ότι δύναται να ζητήσει η αναθέτουσα αρχή από τον οικονομικό φορέα)», εγκύρως απέκλινε από το συνήθως συμβαίνον ο φάκελος συμμετοχής να περιέχει μόνο το ΕΕΕΣ του υποψηφίου και την εγγυητική συμμετοχής του, όλα δε τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος συμμετοχής (και καταλληλότητας και τεχνικής και οικονομικής επάρκειας) να υποβάλλονται μόνο από τον προσωρινό ανάδοχο, και απαίτησε, προφανώς χάριν διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος, να προστεθούν στον αρχικό φάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής κάθε υποψηφίου και όλα εκείνα που αποδεικνύουν την πλήρωση των κριτηρίων επιλογή του άρθρου 19 της διακήρυξης.

Από τη στιγμή που περιελήφθη ο σχετικός όρος στη διακήρυξη, δεσμευτικός για υποψηφίους και αναθέτουσα αρχή, η επίκληση του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής προκειμένου να υποστηρίξει ότι τελικά κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου θα αξιολογηθεί δυνάμει αυτών αν αυτός και μόνο (όχι όλοι οι υποψήφιοι) πληροί τις απαιτήσεις της διακήρυξης και μέχρι τότε το ΕΕΕΣ που έχουν συμπληρώσει οι υποψήφιοι αρκεί ως προαπόδειξη του δικαιώματος τους συμμετοχής, αφενός συνιστά ευθεία παραβίαση ρητού όρου της διακήρυξης (ήτοι του άρθρου 20.2 που απαιτεί επί ποινή αποκλεισμού υποβολή των δικαιολογητικών απόδειξης των κριτηρίων επιλογής με το φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής εκάστου υποψηφίου) αφενός αντιβαίνει στην αρχή της τυπικότητας και ως εκ τούτου της ίσης μεταχείρισης ως και της δεσμευτικότητας του κανονιστικού περιεχομένου της διαδικασίας.

1.2 Περαιτέρω, τη διαπιστωθείσα πλημμέλεια στην ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα δικαιολογητικά συμμετοχής της παρεμβαίνουσας προφανώς δεν αίρει ούτε η μετά την ηλεκτρονική υποβολή της προσφοράς εκτύπωση του συνόλου των δικαιολογητικών και υποβολή τους σε έντυπη μορφή (βλ. έγγραφο της παρεμβαίνουσας με αρ. πρωτ. 213659/13.9.2018 έγγραφό της), στην οποία αναφέρεται η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της. Και τούτο διότι, το άρθρο 3.5 της διακήρυξης προβλέπει ρητώς ότι ο επίμαχος υποφάκελος των δικαιολογητικών συμμετοχής υποβάλλεται υποχρεωτικούς, αποκλειστικά και όχι εναλλακτικά (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 249/2020), ηλεκτρονικά, με το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών που απαιτούνται εκ του άρθρου 20.2 σε μορφή αρχείου pdf, και μόνο η εγγυητική επιστολή εκ των δικαιολογητικών αυτών προσκομίζεται εντός τριών εργασίμων ημερών ΚΑΙ στο πρωτότυπό της, και αυτή μόνο αν δεν έχει εκδοθεί ηλεκτρονικά οπότε φέρει ψηφιακή υπογραφή και δεν απαιτείται να υποβληθεί και έντυπα. Πουθενά στη διακήρυξη (ή σε άλλη κανονιστική διάταξη που να διέπει τον παρόντα διαγωνισμό) δεν προβλέπεται είτε ότι εντός τριών εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής υποβάλλονται και σε έντυπη μορφή ΟΛΑ αυτά τα δικαιολογητικά, είτε, πολύ περισσότερο, ότι ακόμα κι αν απαιτείτο να υποβληθούν, αυτή η σωρευτική και όχι εναλλακτική απαίτηση ως προς την προσκόμισή τους σε φυσική μορφή θα ασκούσε να να

άρει τις τυπικές πλημμέλειες στην αρχική, υποχρεωτική, ηλεκτρονική υποβολή των εν λόγω δικαιολογητικών.

2. Ως προς την αντίκρουση του δεύτερου λόγου προσφυγής μας (παρ. 2.2 της προσφυγής)

Ισχυριστήκαμε, επικουρικώς του πρώτου λόγου, ήτοι για την αδόκητη περίπτωση που κριθεί ότι η υποβολή των άνω δικαιολογητικών της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης έγινε νομοτύπως και τα εν λόγω ιδιωτικά έγγραφα που προσκόμισε άνευ επικύρωσής τους πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου για την εγκυρότητα της επίκλησής τους, και πάλι η εν λόγω ένωση είναι αποκλειστέα από το διαγωνισμό για το λόγο ότι κατά παράβαση των άνω άρθρων 22.2.2 και 22.2.4 της Διακήρυξης, δεν απέδειξε μέσω των δικαιολογητικών αυτών την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής εκ των άρθρων 19.2 και 19.4 της Διακήρυξης αντίστοιχα.

Και τούτο διότι, προκειμένου για την πλήρωση του κριτηρίου της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας δια της προσκόμισης, μεταξύ άλλων, και ασφαλιστηρίου συμβολαίου επαγγελματικής αστικής ευθύνης ποσού τουλάχιστον 1.000.000,00 ευρώ ανά γεγονός και 3.000.000,00 ευρώ αθροιστικά, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα δεν επαρκεί, εκ του περιεχομένου των ειδικών όρων αυτού, για την κάλυψη των απαιτήσεων εκ της εκπόνησης μελέτης όπως η υπό ανάθεση. Προκειμένου, περαιτέρω, για την πλήρωση του κριτηρίου της συμμόρφωσης με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης δια της προσκόμισης των αναφερόμενων στο άρθρο 22.2.4 της Διακήρυξης πιστοποιητικών, η παρεμβαίνουσα παρέλειψε να προσκομίσει αντίστοιχο πιστοποιητικό από τα εξαντλητικά προβλεπόμενα στην παράγραφο β. του άρθρου 22.2.4 της Διακήρυξης, προσκομίζοντας αντ' αυτού βεβαίωση του φορέα πιστοποίησης περί θετικού ελέγχου εκ μέρους του τήρησης των προϋποθέσεων συμμόρφωσης της εταιρείας «...» με τα πρότυπα αυτά, ενόψει του οποίου οι σχετικοί επιθεωρητές «...εισηγήθηκαν στην TUV HELLAS την έκδοση του σχετικού Πιστοποιητικού, το οποίο αναμένεται να εκδοθεί».

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου αυτού της προσφυγής μας, η αναθέτουσα αργή δεν διαλαμβάνει κάποιον ισχυρισμό. Παραθέτει αντί αυτού το σχετικό άρθρο της διακήρυξης αναφορικά με το κατάλληλο ασφαλιστήριο

επαγγελματικής αστικής ευθύνης, δυνάμει του οποίου η απαίτηση αυτή δύναται να καλύπτεται από ένα μέλος της ένωσης με ποσοστό συμμετοχής άνω του 40% της ένωσης, όρος που ούτε αμφισβητείται ούτε ισχυριστήκαμε ποτέ ότι έπρεπε η συγκεκριμένη απαίτηση να πληρούται από περισσότερα ή όλα τα μέλη της ένωσης. Περαιτέρω, αντιγράφοντας τις ποσοτικές παραμέτρους του απαιτούμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου (ήτοι για κάλυψη 1.000.000 ευρώ ανά γεγονός και 3.000.000 ευρώ αθροιστικά), διατυπώνει την άποψη ότι αυτές είναι και οι μοναδικές απαιτήσεις που επέβαλλε η αναθέτουσα αρχή «...χωρίς να γίνεται αναφορά στην Αναλυτική Διακήρυξη κάποιων επιπλέον ειδικότερων απαιτήσεων ασφαλιστικής κάλυψης...», υπολαμβάνοντας ότι οι αιτιάσεις μας εκ του περιεχομένου των όρων του συγκεκριμένου συμβολαίου οι οποίοι, κατά τους ισχυρισμούς μας, αίρουν τις ποιοτικές παραμέτρους της απαίτησης, αυτή καθαυτή την κάλυψη δηλαδή ζημιών από τη συγκεκριμένη μελετητική δραστηριότητα, αποτελούν ...πρόσθετες απαιτήσεις που δεν ανήκει στην αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής να αναζητήσει αν πληρούνται ή όχι, ακόμα κι αν το περιεχόμενο ενός ποσοτικά επαρκούς ασφαλιστηρίου συμβολαίου εξαιρεί της ασφάλισης κάθε είδους ζημία από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας του ασφαλιζόμενου στο συγκεκριμένο αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης.

Θέτοντας στην αποκλειστική κρίση Σας την άποψη αυτή, παραλείπεται ως αλυσιτελής και ο περαιτέρω σχολιασμός της αναφορά της αναθέτουσας αρχής στην βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών, καθώς η αναφορά μας στην τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας έγινε, όπως σαφώς προκύπτει από την ανάγνωση του σχετικού αποσπάσματος, μόνο προς τεκμηρίωση της φύσης μέρους του προς ανάθεση έργου ως αναχώματος, η μελέτη του οποίου εξαιρείται ρητά από τις καλύψεις του προσκομισθέντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου της παρεμβαίνουσας και όχι προς αμφισβήτηση της βαθμολόγησης της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων.

Επί του δεύτερου σκέλους του παρόντος λόγου προσφυγής μας, του αναφερομένου στην απουσία από το φάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής της παρεμβαίνουσας του πιστοποιητικού ISO 14001 και της προσκόμισης, αντί αυτού, βεβαίωσης του οικείου φορέα περί θετικού ελέγχου των σχετικών απαιτήσεων πιστοποίησης, η αναθέτουσα αρχή δεν διαλαμβάνει ισχυρισμό

σχετικό με το κρίσιμο ζήτημα που θέσαμε: αν η συγκεκριμένη απαίτηση δύναται να ικανοποιηθεί παραδεκτώς με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο πλην του προβλεπόμενου πιστοποιητικού, και σε περίπτωση θετικής απάντησης, αν η συγκεκριμένη βεβαίωση που προσκομίστηκε συνιστά ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος μέσο με το ίδιο το πιστοποιητικό.

Αναφέρεται περαιτέρω από την αναθέτουσα αρχή ότι η επιτροπή διαγωνισμού ζήτησε σχετικώς συμπληρώσεις από την παρεμβαίνουσα σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, στα πλαίσια των οποίων, η τελευταία προσκόμισε με το υπ' αρ. πρωτ. 130880/3.6.2019 έγγραφό της το πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά EN 14001. Ωστόσο, κατ' αρχάς λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχής της τυπικότητας, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν στον τρόπο υποβολής των δικαιολογητικών των διαγωνιζομένων, συνεπάγεται το απαράδεκτο της συμμετοχής τους, ταυτοχρόνως δε καμία προσφορά να μην δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος. Με άλλα λόγια, υπό το πρίσμα της αρχής της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του Διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων, οι απαραίτητες ικανότητες των υποψηφίων αποδεικνύονται με την προσκόμιση δικαιολογητικών που ορίζονται από την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή. Περαιτέρω, από τις διατάξεις της επίμαχης Διακήρυξης και του Ν. 4412/2016, ερμηνευόμενες ενόψει και της αρχής της τυπικής διαδικασίας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, συνάγεται ότι η υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής και των πρόσθετων δικαιολογητικών που απαιτούνται από τη Διακήρυξη, η οποία (υποβολή) πρέπει να γίνεται μαζί με την προσφορά και να περιληφθεί εντός του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής (βλ. άρθρο 20.0 της διακήρυξης), αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής του ενδιαφερομένου (ad hoc σε ΑΕΠΠ 116/2019, σκέψη 34). Ακολούθως, οιαδήποτε πρόσκληση κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 44512/2016 προς διευκρίνιση δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα παρά μόνο την άρση κάποιας ασάφειας σε σχέση με ήδη υποβληθέντα δικαιολογητικά και όχι την τροποποίηση της υποβληθείσας προσφοράς δια της το πρώτον προσκόμισης απαιτούμενου επί ποινή

αποκλεισμού δικαιολογητικού. Εν όψει των ανωτέρω, η αιτηθείσα διευκρίνιση υποβληθέντος δικαιολογητικού απαραδέκτως χορηγήθηκε με υποβολή νέου πιστοποιητικού, καθώς «...ερευνητέο στην εξεταζόμενη περίπτωση ζήτημα, δεν αποτελεί το περιεχόμενο των Πιστοποιητικών αυτών, αλλά η νομότυπη ή μη υποβολή τους στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία...», εξ αρχής, ήτοι με την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής, ως απαιτείται, (βλ. *ad hoc* σε ΑΕΠΠ 1384/2019, σελ. 25).

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσκομισθείσα από την παρεμβαίνουσα βεβαίωση του φορέα πιστοποίησης περί θετικού ελέγχου των απαιτήσεων περιβαλλοντικής διαχείρισης εν αναμονή της έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού δεν ταυτίζεται με το ίδιο αυτό το πιστοποιητικό κατά EN 14001, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να μην λάβει υπόψη της εκ των υστέρων και στα πλαίσια διευκρινήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 νέο έγγραφο σε σχέση με το υποβληθέν, επιχειρώντας δια αυτού να θεραπεύσει ουσιώδη πλημμέλεια της συμμετοχής της παρεμβαίνουσας ανατρέχουσα στο χρόνο υποβολής της προσφοράς της (*ad hoc* απόφαση ANM 76/2018 του ΔΕφΑΘ, απόσπασμα της οποίας παρατίθεται στην οικεία θέση ανάπτυξης του παρόντος δεύτερου λόγου της προσφυγής μας).

Επιπρόσθετα, εκ της ίδιας αυτής ιστορικής πραγματικότητας, όπως περιγράφεται από την αναθέτουσα αρχή, επιβεβαιώνεται και επί της ουσίας η αλήθεια του ισχυρισμού μας περί μη πλήρωσης του συγκεκριμένου κριτηρίου στο χρόνο υποβολής της προσφοράς. Και τούτο, διότι, ανατρέχοντας στο επίμαχο πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης το οποίο η παρεμβαίνουσα προσκόμισε στις 3.6.2019 κατόπιν πρόκλησης προς παροχή διευκρινίσεων, διαπιστώνει εναργώς από το ίδιο το περιεχόμενό του ότι φέρει τα εξής στοιχεία:

ΠΑΡΑΤΙΘΕΤΑΙ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Με άλλα λόγια, πρόκειται για πιστοποιητικό που εκδόθηκε στις 16.10.2018, ήτοι μετά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών (12.9.2018, άρθρο 14 της διακήρυξης) και πιστοποιεί όσα βεβαιώνει ότι συντρέχουν για χρονικό διάστημα από 16.10.2018 έως 15.10.2021, ήτοι για χρονικό διάστημα εκτεινόμενο μετά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των

προσφορών, ο οποίος, συνεπώς εξακολουθεί και μετά την υποβολή αυτού του πιστοποιητικού να μην καταλαμβάνεται από το πιστοποιητικό αυτό, μιας και, συμφώνως προς τους ισχυρισμούς μας, η υποβληθείσα ως δικαιολογητικά συμμετοχής της παρεμβαίνουσας βεβαίωση του φορέα πιστοποίησης ότι έχει διενεργηθεί ο έλεγχος και αυτός είναι θετικός, ενόψει δε αυτού οι σχετικοί επιθεωρητές «...εισηγήθηκαν στην «...» την έκδοση του σχετικού Πιστοποιητικού, το οποίο αναμένεται να εκδοθεί», ουδόλως εξομοιώνεται με την ίδια αυτή την πιστοποίηση, καθώς σε μια τέτοια περίπτωση, το εκδιδόμενο πιστοποιητικό θα καταλάμβανε και την περίοδο από τη θετική έκβαση του ελέγχου μέχρι την έκδοσή του. Η διάσταση αυτή μεταξύ του χρόνου έναρξης της διάρκειας του απαιτούμενου πιστοποιητικού και του χρόνου υποβολής της προσφοράς συνεπάγεται δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής «...να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη προσφορά (ΣτΕ 743/2000), ενώ δεν είναι δυνατό εκ των υστέρων να προσκομισθούν νέα, κρίσιμα κατά τη Διακήρυξη, στοιχεία (ΣτΕ 436/2002), όπως και δεν είναι δυνατή η λήψη υπόψη κατά τη διαδικασία ανάθεσης, ιδιότητας/προσόντος που ενώ, όχι μόνο δεν αποδείχθηκε, αλλά και ουσιαστικά έλειπε, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, τυχόν απεκτήθη μετανενεστέρως, καθώς έτσι θα παραβιαζόταν η αρχή της τυπικότητας του Διαγωνισμού και ασφάλειας αυτού, εκθέτοντας την κατακυρωτική κρίση σε τυχαία, μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα...» (ΑΕΠΠ 116/2019, σκ. 32).

3. Ως προς την αντίκρουση του τρίτου λόγου προσφυγής μας (παρ. 2.3 της προσφυγής)

Ισχυριστήκαμε με τον τρίτο λόγο προσφυγής μας ότι η παρεμβαίνουσα είναι αποκλειστέα διότι δεν απέδειξε προσηκόντως ότι πληροί τις απαιτήσεις της ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας βάσει των ειδικώς προβλεπόμενων στο άρθρο 19.3 β της διακήρυξης (εμπειρία σε παρόμοιες συμβάσεις) και τούτο διότι δήλωσε κατ' αρχάς μέσω των ΕΕΕΣ των μελών της ότι το συγκεκριμένο κριτήριο ικανοποιείται, ως προς την πρώτη απαιτούμενη παρόμοια μελέτη (μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος χωρητικότητας 700.000 μ³, σε στάδιο οριστικής μελέτης μαζί με τα τεύχη δημοπράτησης) από το μέλος της «...» και ως προς την δεύτερη απαιτούμενη παρόμοια μελέτη (υδρολογικής μελέτης οριοθέτησης τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στη

θέση μελέτης τουλάχιστον 70km² σε στάδιο οριστικής μελέτης) από τον δανείζοντα τη σχετική εμπειρία οικονομικό φορέα «...». Ωστόσο, η μεν πρώτη παρόμοια μελέτη που δηλώθηκε από το μέλος της ένωσης «...» είναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ εκείνη του Αρδευτικού Δικτύου «...», ποσού 103.388,64 € με ημερομηνία έναρξης την 11η.10.2013, για την οποία όμως εκ των μέσων απόδειξης που ο οικονομικός φορέας προσκόμισε, ήτοι εκ του καταλόγου μελετών και εκ των πιστοποιητικών έντεχνης εκπόνησής τους, προκύπτει ότι η εν λόγω αποκλειστικά δηλωθείσα ως παρόμοια μελέτη Αρδευτικού Δικτύου «...» ούτε στον κατάλογο των παρόμοιων μελετών αναφέρεται ούτε τα πιστοποιητικά άρτιας και έντεχνης εκπόνησής της περιέχονται μεταξύ των βεβαιώσεων δημόσιου φορέα τις οποίες το συγκεκριμένο μέλος επικαλέστηκε και προσκόμισε για την απόδειξη της συναφούς εμπειρίας του από την εκπόνηση της συγκεκριμένης μελέτης. Σε ό,τι δε αφορά στην επικαλούμενη από τον δανείζοντα οικονομικό φορέα «...» εμπειρία ως προς το αντικείμενο της έτερης παρόμοιας μελέτης, ήτοι της υδρολογικής μελέτης οριοθέτησης τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στη θέση μελέτης τουλάχιστον 70km² σε στάδιο οριστικής μελέτης, διαπιστώνεται από τα μέσα απόδειξης που προσκομίστηκαν εκ μέρους του εν λόγω φορέα ότι ο δανείζων οικονομικός φορέας για καμία από τις δύο συναφείς μελέτες που δηλώνει ότι εκπόνησε δεν επικαλείται και προσκομίζει τις αποφάσεις έγκρισης ΚΑΙ παραλαβής τους εκδοθείσες από τα αρμόδια όργανα του δημόσιου φορέα ανάθεσης εκάστης. Επομένως, και για τον λόγο αυτό, καθώς και κατά παράβαση ρητών όρων της διακήρυξης η προσβαλλόμενη απόφαση έκανε δεκτή την συμμετοχή της παρεμβαίνουσας ένωσης στην επόμενη φάση του διαγωνισμού και στην αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς της, ενώ έπρεπε να την αποκλείσει για τον άνω ανυπέρβλητο λόγο και πρέπει εξ αυτού του λόγου να ακυρωθεί.

Η αναθέτουσα αρχή, επιχειρώντας να αντικρούσει τις αιτιάσεις του παρόντα λόγου προσφυγής μας, για μεν το ζήτημα της μη προσκόμισης εκ μέρους της παρεμβαίνουσας όσων και όλων των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για την απόδειξη της πλήρους, άρτιας και έντεχνης εκπόνησης των επικαλούμενων μελετών εκ μέρους του δανείζοντος την εμπειρία φορέα «...», δεν αναπτύσσει κάποιον ισχυρισμό, δηλώνοντας μόνο (και αυτό για την μία εξ αυτών) ότι η επιτροπή δεν είναι αρμόδια να κρίνει τους χρόνους

εγκρίσεων ή παραλαβής των μελετών (και ορθώς), ωστόσο, ανήκει και παραμένει στην αρμοδιότητά της η αναζήτηση των αποφάσεων έγκρισης των μελετών αυτών (υπενθυμίζουμε μόνο ότι στα πλαίσια επίρρωσης και ανάδειξης της σκοπιμότητας του όρου εκείνου της διακήρυξης που απαιτεί οι προτεινόμενες από τους υποψηφίους ως παρόμοιες μελέτες να είναι ολοκληρωμένες και ως τέτοιες νοούνται συγκεκριμένα όσες έχουν «...αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολό τους», υποδείξαμε το πρόδηλο: ότι όταν η ρητή παραλαβή μιας μελέτης πραγματοποιείται λαμβάνοντας υποχρεωτικά υπόψη δύο άλλες πράξεις που έχουν εκδοθεί, αφενός την ρητή έγκριση της μελέτης, αφετέρου τη βεβαίωση συμμόρφωσης του αναδόχου προς τις συμβατικές υποχρεώσεις του και όταν, εν προκειμένω, στην πράξη που προσκόμισε ο δανείζων φορέας η οποία τιτλοφορείται «παραλαβή μελέτης» δεν μνημονεύεται καμία από τις δύο αυτές προαπαιτούμενες διοικητικές πράξεις, ενώ, την ίδια στιγμή, αυτή φέρεται εκδοθείσα 6 μόλις ημέρες μετά την υποβολή της μελέτης από τον ανάδοχο, δημιουργείται εκείνη η εύλογη αμφιβολία ως προς το αν η συγκεκριμένη πράξη αποτελεί την κατά νομική έννοια παραλαβή της μελέτης [έναντι της υλικής παραλαβής της από τον εργοδότη για περαιτέρω έλεγχο], που ενεργοποιείται και *ad hoc* η έτσι κι αλλιώς ρητά προβλεπόμενη απαίτηση της διακήρυξης να τεκμηριωθεί η ολοκλήρωση μιας μελέτης ΚΑΙ με την προσκόμιση της απόφασης έγκρισής της). Ουδέποτε καταλογίσαμε στην αναθέτουσα αρχή μη άσκηση κάποιας αρμοδιότητας να κρίνει ή να εικάσει χρόνους έγκρισης των μελετών, αναζητήσαμε όμως την εφαρμογή των διατάξεων που η ίδια έθεσε και όφειλε να εφαρμόσει απαρέγκλιτα. Για δε το ζήτημα της μη απόδειξης εκ μέρους του μέλους της ένωσης «...» της εμπειρίας του από την εκπόνηση της μελέτης του αρδευτικού δικτύου «...» την οποία και μόνο δήλωσε στην οικεία θέση του ΕΕΕΣ που υπέβαλε (Μέρος IV παράγραφος υπό τον τίτλο Γ. Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα) ως μελέτη από την οποία απορρέει η πλήρωση του κριτηρίου αυτού, η αναθέτουσα αρχή δηλώνει ότι η επιτροπή εκτίμησε-ερμήνευσε αρμοδίως ότι η αναφορά στο ΕΕΕΣ της εταιρείας «...» του συγκεκριμένου έργου νίνεται ως απόδειξη της γενικής εμπειρίας της εταιρείας αυτής στην εκπόνηση μελετών της κατηγορίας 13 (που δεν ζητήθηκε). Ωστόσο, δεν αμφισβητείται ότι περιελήφθη στο συγκεκριμένο σημείο του ΕΕΕΣ

όπου δηλώνεται αποκλειστικά η ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ούτε ότι σε κανένα, έστω, άλλο σημείο του ίδιου ΕΕΕΣ δεν περιελήφθη καμία άλλη μελέτη (όπως εκείνη της λιμνοδεξαμενής «...», για την οποία υποβλήθηκαν δικαιολογητικά και ελήφθησαν υπόψη) πέραν της μελέτης του αρδευτικού δικτύου «...». Επομένως, με την εκτίμηση-ερμηνεία που αποδέχεται ότι έκανε ουσιαστικά αγνόησε τα δηλωθέντα, υποκαθιστώντας τον υποψήφιο στις δηλώσεις του διορθώνοντάς τες και λαμβάνοντας υπόψη αποδεικτικά μέσα που δεν αντιστοιχούν σε καμία δήλωσή του. Επί του μη νόμιμου χαρακτήρα αυτής της εκτίμησης-ερμηνείας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, έχουμε ήδη εκτενώς αναφερθεί στον παρόντα λόγο προσφυγής μας, όπου και παραπέμπουμε μιας και καμία αντίκρουση των εκεί αναπτυσσόμενων δεν ενσωματώνεται στις εξεταζόμενες απόψεις της αναθέτουσας αρχής.

Β. Προς αντίκρουση των όσων προβάλλει η παρεμβαίνουσα ένωση στην ενώπιον της ΑΕΠΠ από 25.5.2020 παρέμβασή της, επαγόμεστε ειδικότερα τα εξής:

1. Ως προς την αντίκρουση του πρώτου λόγου προσφυγής μας (παρ. 2.1 της προσφυγής)

Το σύνολο των αναπτυσσόμενων από την παρεμβαίνουσα αναφορικά με τον παρόντα πρώτο λόγο της προσφυγής μας αντίκειται στην, εξ όσων γνωρίζουμε, πάγια και άνευ οποιασδήποτε απόκλισης θέση της ΑΕΠΠ και της νομολογίας των δικαστηρίων επί του ζητήματος αυτού κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των κρίσιμων διατάξεων. Ενδεικτικώς μέρος αυτής της νομολογίας έχει παρατεθεί και στην προσφυγή μας και στο παρόν υπόμνημά μας κατά την αντίκρουση των θέσεων της αναθέτουσας αρχής επί του επίμαχου ζητήματος, η δε ΑΕΠΠ διαθέτει προφανώς εκτενέστερη και εξαντλητική γνώση των αποφάσεων της επί αυτού, ώστε παρέλκει περαιτέρω επιχειρηματολογία.

Τονίζουμε, ακολούθως και προς αποφυγή δημιουργίας πεπλανημένων εντυπώσεων, ότι η επιλογή της παρεμβαίνουσας να επικεντρωθεί εξ όλων αυτών αποκλειστικά στην κρίση της ΣτΕ 4043/2015 μόνο και μόνο για να υποστηρίξει ότι επειδή η εν λόγω απόφαση εκδόθηκε πριν την θέση σε ισχύ του ν. 4412/2016, παρίσταται ως δήθεν μη «χρήσιμη» για την εξαγωγή οποιουδήποτε σχετικού συμπεράσματος, θα μπορούσε να έχει θεωρητική και

πρακτική αξία αν, πέραν του χρονικού επιχειρήματος, συνοδευόταν αφενός από πειστική αντίκρουση αυτής καθαυτής της κρίσης της απόφασης του ΣΤΕ (διότι κανείς δεν την επικαλέστηκε ως διέπουσα την διαγωνιστική διαδικασία ή ως δεσμευτική για τα συμμετέχοντα μέρη, εξ και στην αναφορά μας σε αυτή [σελ. 10 της προσφυγής μας] παραπέμψαμε ως πρβλ και όχι ως βλ σε ad hoc νομολογία), αφετέρου από ανάλογα πειστική αντίκρουση του συνόλου των όμοιων αποφάσεων της ΑΕΠΠ και των δικαστηρίων, εκδοθεισών όλων μετά ιη θέση σε ισχύ του ν. 4412/2016, στο σχηματισμό της κρίσης των οποίων μάλιστα έχει ληφθεί υπόψη και η προσέγγιση εκ μέρους της ΣΤΕ 4043/2015 ζητημάτων ερμηνείας των επίμαχων διατάξεων (ακριβώς διότι αυτές δεν εντοπίζονται στον ν. 4412/2016, αλλά ουσιαστικά αποτελούν γενικό διοικητικό δίκαιο τιθέμενο στο ν. 2690/1999, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Πέραν αυτών, η προσέγγιση του ζητήματος εκ μέρους της παρεμβαίνουσας αναδεικνύει ένα σημαντικό λογικό κενό που εμποδίζει, σε κάθε περίπτωση, την υιοθέτησή της: ένα έγγραφο δύναται να είναι είτε πρωτότυπο είτε αντίγραφο εκ του πρωτοτύπου. Έγγραφο που δεν είναι ούτε το ένα ούτε το άλλο δεν υφίσταται στο νομικό και πραγματικό κόσμο. Αν, επομένως, ένα έγγραφο είναι πρωτότυπο φέροντας πρωτότυπη υπογραφή, είτε έντυπη (αν πρόκειται για έγχαρτο έγγραφο) είτε ψηφιακή (αν πρόκειται για ηλεκτρονικό έγγραφο) και το παραγόμενο σε ηλεκτρονική μορφή pdf έγγραφο δεν είναι, προφανώς, πρωτότυπο, αλλά ούτε και αντίγραφο, όπως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα (σελ. 10 της παρέμβασης), τότε τι είδους έγγραφο είναι και από ποιους κανόνες διέπεται η διάγνωση της εγκυρότητας και της μη αλλοίωσης του περιεχομένου του: Διότι, φυσικά, δεν δύναται να πείσει κανέναν η άποψη ότι σε μια διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού γίνεται δεκτή η υποβολή δικαιολογητικών τα οποία δεν είναι έγγραφα (πρωτότυπα ή αντίγραφα εκ του πρωτοτύπου) ή ότι δημιουργείται οίκοθεν και χωρίς ρύθμιση μια τρίτη κατηγορία «εγγράφου», η «...ηλεκτρονική αποτύπωση του πρωτοτύπου», για την οποία μάλιστα δεν υπάρχει κανείς κανόνας δικαίου που να ρυθμίζει την διασφάλιση και τον έλεγχο της εγκυρότητάς του (παρά μόνο εκ των υστέρων, όταν ζητηθεί και από όποιον ζητηθεί να προσκομίσει την φυσική μορφή του πρωτοτύπου).

Η πραγματικότητα είναι ότι και απαιτείται και νόημα έχει η επικύρωση ενός ιδιωτικού εγγράφου από Δικηγόρο ή δημόσια αρχή προκειμένου αυτό μετά ταύτα να διακινηθεί ηλεκτρονικά ως αντίγραφο, που αναγκαστικά είναι, εκ του πρωτοτύπου, παρά τα περί του αντιθέτου αναφερόμενα εκ μέρους της παρεμβαίνουσας, και τούτο διότι καθόλου δεν απαιτείται να φέρει τις πρωτότυπες υπογραφές του δικηγόρου ή δημόσιας αρχής που επικυρώνουν το έγγραφο, καθώς, προφανώς, δεν έχει αναχθεί σε σκοπό του νομοθέτη η υποκατάσταση της πρωτότυπης υπογραφής του εκδότη από την πρωτότυπη υπογραφή του δικηγόρου, όπως αυθαιρέτως επικαλείται η παρεμβαίνουσα. Αντιθέτως, νομοτύπως, αναζητούνται και υποβάλλονται ηλεκτρονικά τα επικυρωμένα εκ των πρωτότυπων πιστοποιητικά από αρμόδιο προς τούτο όργανο (Δικηγόρο) νωρίς να είναι «...υποχρεωτικό, όπως προσκομισθούν αποκλειστικώς αντίγραφα των προβλεπόμενων Πιστοποιητικών, φέροντα (στο σώμα τους) πρωτοτύπως την εκ του νόμου ζητούμενη επικύρωση του Δικηγόρου. Τυχόν αντίθετη ερμηνεία, θα καθιστούσε υπέρμετρα τυπολατρική την επίμαχη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 4250/2014 και θα περιόριζε σημαντικά την προοπτική επίτευξης του στόχου των διοικητικών απλουστεύσεων που ο Νόμος αυτός επιδιώκει. Σε αντιδιαστολή, ο αποκλεισμός της προσφεύγουσας θα ήταν, εν προκειμένω, δικαιολογημένος, μόνο εάν είχε υποβάλλει απλά φωτοαντίγραφα των πρωτότυπων ανεπικύρωτων ιδιωτικών εγγράφων (Πιστοποιητικών ISO), που δεν είχαν δηλ. ουδέποτε επικυρωθεί από αρμόδιο προς τούτο όργανο (βλ. *ad hoc*, υπ' αριθμ. «...» Απόφαση δου Κλιμακίου ΑΕ.Π.Π., σκέψη ...)». ΑΕΠΠ .../2019, σκέψη ..., όπως υπέβαλε εν προκειμένω η εδώ παρεμβαίνουσα (απλά φωτοαντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων ουδέποτε επικυρωμένα από δικηγόρο) καθιστώντας την συμμετοχή της απαράδεκτη και τον αποκλεισμό της από την αιτία αυτή υποχρεωτικό.

Επισημαίνουμε μετ' εμφάσεως στο σημείο αυτό ότι τα ανωτέρω αναπτυσσόμενα προς αντίκρουση του παρόντος λόγου προσφυγής μας από την παρεμβαίνουσα αντιμετωπίζονται εκ μέρους μας ωσάν να είχαν προταθεί λυσιτελώς εκ μέρους της (χάριν αποφυγής δημιουργίας εντυπώσεων). Διότι, η διατύπωση απόψεων αναφορικά με την πρωτότυπη ή μη υπογραφή του δικηγόρου επί του αντιγράφου κλπ θα είχε οποιαδήποτε λυσιτέλεια αφενός αν

προβλεπόταν η υποβολή τους έγχαρτα (σε έντυπη μορφή), που δεν προβλέπεται παρ' εκτός για την εγγυητική επιστολή και αυτό υπό τον όρο ότι η πρώτη υποβολή (η ηλεκτρονική) ήταν νομότυπη, αφετέρου αν η παρεμβαίνουσα είχε όντως προσκομίσει έστω τα μη προβλεπόμενα έγχαρτα αντίγραφα των εγγράφων αυτών επικυρωμένα από δικηγόρο ή δημόσια αρχή, που δεν το έκανε (και πάλι τα αντίγραφα που προσκόμισε δεν φέρουν την αντίστοιχη επικύρωση). Σε σχέση, περαιτέρω, με την απαγόρευση συμπλήρωσης ή διευκρίνισης της συγκεκριμένης πλημμέλειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 έχουμε ήδη επαρκώς αναφερθεί στην προσφυγή μας, όσο και ανωτέρω κατά την αντίκρουση του όμοιου ισχυρισμού εκ μέρους και της αναθέτουσας αρχής.

Διευκρινίζουμε, παράλληλα, διότι φαίνεται ότι έχει παρερμηνευθεί ή διαλάθει της προσοχής κατά την επίκληση και ερμηνεία τόσο του άρθρου 102 όσο και του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, ότι τα περί προαπόδειξης του δικαιώματος συμμετοχής και της ικανότητας ανάληψης της σύμβασης δια της υποβολής του ΕΕΕΣ, τα περί ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει οποτεδήποτε την απόδειξη συγκεκριμένης απαίτησης της διακήρυξης και τα περί υποχρέωσης τελικά του προσωρινού αναδόχου και μόνο να προσκομίσει μόνο εκείνος στο τέλος της αξιολόγησης τα δικαιολογητικά συμμετοχής του, έχουν εφαρμογή σε όλους τους διαγωνισμούς με την επιφύλαξη ότι η διακήρυξη του εκάστοτε επίμαχου διαγωνισμού δεν έχει περιλάβει άλλη ειδική ρύθμιση αυστηροποιώντας το πλαίσιο αξιολόγησης των ικανοτήτων των υποψηφίων, όπως εν προκειμένω η παρούσα διακήρυξη. Έτσι, όταν η διακήρυξη, ρητώς, εγγράφως και ανεπιφύλακτα ορίζει ότι οι υποψήφιοι οφείλουν να ΑΠΟΔΕΙΞΟΥΝ (και όχι προαποδείξουν) με συγκεκριμένα πιστοποιητικά, νομοτύπως υποβληθέντα (και όχι με το ΕΕΕΣ), συγκεκριμένες απαιτήσεις (ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα) σε συγκεκριμένο χρόνο (με την υποβολή του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής), τότε η αρχή της προαπόδειξης έχει καμφθεί προς όφελος της αρχής της απόδειξης, οι υποψήφιοι οφείλουν να ΑΠΟΔΕΙΞΟΥΝ, όλοι και εξαρχής, ότι πληρούν τις συγκεκριμένες απαιτήσεις και ούτε αυτοί έχουν την ευχέρεια να μην υποβάλλουν τα προβλεπόμενα αποδεικτικά μέσα στο ζητούμενο χρόνο επικαλούμενοι την αργή της προαπόδειξης ούτε η αναθέτουσα αργή την

ευχέρεια να μεταθέσει στο μέλλον την οριστική διάγνωση της συνδρομής ή όχι των συγκεκριμένων απαιτήσεων από ΌΛΟΥΣ ανεξαιρέτως τους υποψηφίους. Συνεπώς, τα αναπτυσσόμενα από την παρεμβαίνουσα σε σχέση με το ότι το ΕΕΕΣ αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση και δυνητική αντικατάσταση μη προσκομιζόμενων εγγράφων ή ελλείψεων σε αυτά, πέραν από ουσιωδώς μη νόμιμα (όταν δεν προβλέπεται η απόδειξη συγκεκριμένης απαίτησης προ της ανάδειξης του προσωρινού αναδόχου, όντως το ΕΕΕΣ αποτελεί προαπόδειξη της αλήθειας όσων δηλώνονται σε αυτό, αλλά ότι αντικαθιστά ή δύναται να αντικαθιστά έγγραφα που έπρεπε να προσκομιστούν και δεν προσκομίστηκαν ή προσκομίστηκαν με ελλείψεις, ούτε προβλέπεται πουθενά στην κείμενη νομοθεσία ούτε απορρέει από την ερμηνεία της ούτε εξυπηρετεί κανέναν εκ των σκοπών του νομοθέτη διαφάνειας, προστασίας του υγιούς ανταγωνισμού και ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων χάριν προστασίας, τελικά, του δημοσίου συμφέροντος), είναι ταυτόχρονα εν προκειμένω αλυσιτελή και τούτο διότι η ίδια η αρχή της προαπόδειξης έχει καμφθεί δια ρητής πρόβλεψης της διακήρυξης με την εισαγωγή, ειδικώς για ορισμένα κριτήρια, της αρχής της απόδειξης, ουδείς δε δύναται σήμερα να αμφισβητήσει οψίμως ρητό όρο του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού στον οποίο συμμετέχει ανεπιφύλακτα.

Στο ίδιο πνεύμα *contra legem* ερμηνεία είναι και εκείνη που επιχειρεί η παρεμβαίνουσα αναφορικά με την δήθεν εφαρμογή στην παρούσα διαδικασία της παραγράφου 13 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016, παρότι αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7. υποπαράγραφος αε του ν. 4605/2019 και διέπει αποκλειστικά τις διαγωνιστικές διαδικασίες που ΕΚΚΙΝΟΥΝ μετά την έναρξη ισχύος του εν λόγω ν. 4605/2019 και επουδενί την παρούσα προγενέστερη. Και τούτο διότι, στην παράγραφο 7 α του άρθρου 43 του ν. 4605/2019 ρητώς προβλέπεται ότι «Στο άρθρο 80 γίνονται ΟΛ εξής τροποποιήσεις: αα..... αε. Προστίθεται νέα παράγραφος 13 η οποία έχει ως εξής: «13. Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλοντας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους».

Ακολούθως, η αμέσως επόμενη παράγραφος 7β του ίδιου άρθρου ενσωματώνει ρητή μεταβατική διάταξη στην οποία ορίζει ποιες από τις τροποποιήσεις της προηγούμενης παραγράφου (από αα έως αε) καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς διαδικασίες και η επίμαχη τροποποίηση ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ μεταξύ αυτών, διαλαμβάνοντας συγκεκριμένα ότι «β. Η υποπερίπτωση αδ' ισχύει και για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης που κατά τη δημοσίευση του παρόντος είναι εκκρεμείς, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης δεν προβλέπεται ειδικός όρος ως προς τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ως εκκρεμείς διαδικασίες για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων δεν έχει παρέλθει η προθεσμία προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103». Και τούτο, πέραν του ότι και να εφαρμοζόταν η ρύθμιση αυτή στην παρούσα διαδικασία, προφανώς, η υπεύθυνη δήλωση με την οποία βεβαιώνεται η ακρίβεια των αποδεικτικών μέσων που υποβάλλονται σε απλή φωτοτυπία χωρίς επικύρωση η οποία συνυποβάλλεται με τα αποδεικτικά αυτά μέσα δεν μπορεί να είναι το ΕΕΕΣ, αφενός διότι έχει ειδικό περιεχόμενο που ελλείπει από το ΕΕΕΣ αφετέρου διότι, αν αρκούσε το ΕΕΕΣ, δεν θα χρειαζόταν η πρόβλεψη που προστέθηκε για υποβολή υπεύθυνης δήλωσης αφού το ΕΕΕΣ έτσι κι αλλιώς υποβάλλεται από κάθε υποψήφιο για τη συμμετοχή του σε κάθε διαγωνισμό.

2. Ως προς την αντίκρουση του δεύτερου λόγου προσφυγής μας (παρ. 2.2 της προσφυγής)

Αναφορικά με το πρώτο σκέλος του παρόντος λόγου προσφυγής μας εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα τόσο στην οικεία παράγραφο της προσφυγής όσο και ανωτέρω στην αντίκρουση των αντίστοιχων απόψεων της αναθέτουσας αρχής, ιδίως, ενόψει και της διαπίστωσης ότι η παρεμβαίνουσα δεν διαλαμβάνει κανέναν ειδικό ισχυρισμό που να αντικρούει τις ειδικές αναφορές μας εξ όσων απορρέουν από τα άρθρα 4.10 των Γενικών όρων (ουδεμία αναφορά στο άρθρο 4.20 περιέχει η προσφυγή μας), 27 των Ειδικών όρων και 5.2 των Γενικών Όρων.

Αναφορικά με το δεύτερο σκέλος του παρόντος λόγου της προσφυγής μας, παραπέμπουμε, αναλόγως στα αναφερόμενα στην αντίστοιχη θέση στην προσφυγή μας και στα ανωτέρω αναφερόμενα, υπενθυμίζοντας μόνο ότι η

ευχέρεια που ο ν. 4412/2016 θέτει με επιμέρους διατάξεις του στις αναθέτουσες αρχές να επιλέγουν μεταξύ πλειόνων νόμιμων λύσεων, πχ να επιλέξουν μεταξύ πλειόνων αποδεικτικών μέσων συνδρομής ενός κριτηρίου επιλογής ή και να τα επιλέξουν όλα, διαζευκτικώς έκαστο, αρκεί να αποδεικνύουν εναλλακτικά το ζητούμενο, διαρκεί έως την άσκηση αυτής της ευχέρειας δια της έγκρισης των όρων κάθε ξεχωριστής διακήρυξης. Μετά ταύτα, η ευχέρεια μετατρέπεται σε δέσμια αρμοδιότητα αξιολόγησης των προσφορών των υποψηφίων υπό το πρίσμα της συγκεκριμένης επιλεγμένης νόμιμης λύσης, χωρίς να παρέχεται πλέον ούτε στην αναθέτουσα αρχή αρμοδιότητα να αποδεχτεί ως νόμιμο άλλο πιστοποιητικό από αυτό που η ίδια όρισε ως απαιτούμενο ούτε στους υποψηφίους να προσκομίσουν άλλα από τα ρητώς προβλεπόμενα αποδεικτικά μέσα. Πλην αν η αναθέτουσα αρχή, πάντα κατά τη σύνταξη των όρων της διακήρυξης και ενόσω ασκούσε την ανωτέρω ευχέρειά της, επέλεξε να ορίσει ταυτόχρονα ως νόμιμα αποδεικτικά μέσα περισσότερα του ενός ή και όλα όσα, εναλλακτικά, μπορούν να αποδείξουν τη συνδρομή του κριτηρίου. Εν προκειμένω, η διακήρυξη περιέλαβε ρητό και σαφή όρο περί του ενός και μοναδικού πιστοποιητικού που γίνεται αποδεκτό για την πλήρωση του συγκεκριμένου κριτηρίου επιλογής και είναι τα δύο κατηγοριών πιστοποιητικά ISO. Η παρεμβαίνουσα, αντί του ενός εξ αυτών, προσκόμισε βεβαίωση ότι έχει ελεγχθεί από αρμόδιο φορέα πιστοποίησης και ότι το αποτέλεσμα του ελέγχου είναι θετικό, αναμένεται δε η έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού. Αυτή η βεβαίωση προφανώς δεν είναι πιστοποιητικό, εξ ου και η ίδια έσπευσε να προσκομίσει το εν λόγω πιστοποιητικό, το οποίο μάλιστα φέρει ως αφετηρία της έναρξης ισχύος του ημεροχρονολογία ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ του χρόνου υποβολής της προσφοράς, ενέργεια στην οποία δεν θα χρειαζόταν να προβεί αν η βεβαίωση που υπέβαλε ήταν επαρκές αποδεικτικό μέσο για το λόγο που υποβλήθηκε, ούτε η αναθέτουσα αρχή θα χρειαζόταν να το αναζητήσει καλώντας την παρεμβαίνουσα σε διευκρινίσεις (ασχέτως με το ότι έτσι κι αλλιώς η υποβολή νέου δικαιολογητικού δεν μπορεί να θεωρηθεί συμπλήρωση ούτε διευκρίνιση), καθώς θα ήταν υποχρεωμένη να αποδεχτεί ως νομότυπο, άρα επαρκές, το ήδη υποβληθέν πιστοποιητικό.

3. Ως προς την αντίκρουση του τρίτου λόγου προσφυγής μας (παρ. 2.3 της προσφυγής)

Η πλημμέλεια της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, αναφορικά με την μη απόδειξη εκ μέρους της ότι πληροί το κριτήριο επιλογής το σχετικό με την πρώτη από τις δύο απαιτούμενες παρόμοιες μελέτες την οποία δήλωσε ότι έχει εκπονήσει, συνομολογείται (και ευλόγως). Η περαιτέρω προσπάθειά της να διευκρινίσει την αιτία της πλημμέλειας αυτής, ανάγοντάς την σε παραδρομή και να υποστηρίξει την άρση της επικαλούμενη ότι τα αποδεικτικά μέσα που προσκόμισε είναι αναπόσπαστο σύνολο με το ΕΕΕΣ που υποβλήθηκε ή ότι το σφάλμα δεν ήταν ουσιώδες, άρα δύναται να συμπληρωθεί κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, κείται εκτός του πνεύματος της κείμενης νομοθεσίας, παρερμηνεύοντάς το μάλιστα σε ορισμένα σημεία του. Ειδικότερα, η θεωρητική συζήτηση αναφορικά με το αν η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει ή όχι να έχει την ευχέρεια να αποκαθιστά σφάλματα όταν αυτά (φαίνεται να) οφείλονται σε παραδρομή, ανοίγοντας ουσιαστικά ένα «διάλογο» με τους υποψηφίους και το αν αυτό πλήττει ή όχι τη διαφάνεια και τον υγιή ανταγωνισμό ή με το αν η τήρηση της αρχής της τυπικότητας οδηγεί σε πλήθος περιπτώσεων σε άδικους αποκλεισμούς υποψηφίων στο πρόσωπο των οποίων δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού, απλώς εκ παραδρομής λησμόνησαν ή δεν πρόσεξαν και δεν τήρησαν κάποιον τυπικό όρο, ενώ δύνανται να αποδείξουν ότι είναι και ικανοί και κατάλληλοι, αποτελεί αντικείμενο προβληματισμού του νομοθέτη να το ρυθμίσει, σαφώς και χωρίς περιθώρια υποκειμενικών θεωρήσεων, και προφανώς όχι αντικείμενο της παρούσας. Συνεπώς, η περιγραφή της αιτίας του σφάλματος ως οφειλόμενη σε παραδρομή δεν καθιστά την απαίτηση εκπληρωθείσα ούτε, πολύ περισσότερο, επουσιώδη την πλημμέλεια! Περαιτέρω, ακόμα κι αν τα αποδεικτικά μέσα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της προσφοράς του υποψηφίου, άρα και του ΕΕΕΣ, όπως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, οπωσδήποτε πάντως δεν μπορούν να υποληφθούν ως υπέρτερης ισχύος των δηλώσεων του ΕΕΕΣ, ώστε, σε περίπτωση διάστασης μεταξύ δήλωσης και αποδεικτικού μέσου της αλήθειας αυτής, όπως εν προκειμένω, να υπερισχύει το μέσο έναντι της δήλωσης. Κάτι τέτοιο άλλωστε στο συγκεκριμένο ζήτημα θα ήταν και αντίθετο προς την ίδια την έννοια και το περιεχόμενο των στοιχείων αυτών: τα αποδεικτικά μέσα της αλήθειας και ακρίβειας των δηλώσεων του ΕΕΕΣ είναι μόνο αυτά που ορίζονται εννοιολογικά από τον όρο, μέσα από τα οποία προκύπτει ότι όντως ο

υποψήφιος έχει εκπονήσει τη μελέτη που δήλωσε, δηλαδή την μελέτη του αρδευτικού δικτύου Πρεσπών. Αν δεν αποδεικνύουν την δήλωση, τότε, προφανώς, δεν προβλέπεται ότι είναι παραδεκτό και νόμιμο να αλλάξουμε τη δήλωση κρατώντας τα αποδεικτικά μέσα, και ευλόγως διότι κάτι τέτοιο αποτελεί προφανή περίπτωση αλλαγής, μεταβολής της ίδιας της προσφοράς. Αντιθέτως, προβλέπεται, να διατηρηθεί η δήλωση και να αποκλειστεί ο υποψήφιος που την έκανε διότι δεν την απέδειξε. Τέλος, η πλημμέλεια της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, αναφορικά με την μη απόδειξη εκ μέρους της ότι πληροί το κριτήριο επιλογής το σχετικό με την δεύτερη από τις απαιτούμενες παρόμοιες μελέτες την οποία δήλωσε ότι διαθέτει κατά δάνεια εμπειρία από τρίτο (από την εταιρεία «...»), ουδόλως αίρεται ή αντιμετωπίζεται με τα όσα, ήδη γνωστά, περιγράφονται σχετικώς από την παρεμβαίνουσα. Η βεβαίωση της Υπηρεσίας συμμόρφωσης του αναδόχου με τις υποχρεώσεις του από την εκπόνηση της μελέτης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, δεν αποτελεί απόφαση του εργοδότη παραλαβής της μελέτης και αν επρόκειτο να έχουν την ίδια πραγματική και νομική ισχύ ούτε η ειδική νομοθεσία εκπόνησης μελετών θα προέβλεπε τη διάκρισή τους ούτε η αναθέτουσα αρχή θα απαιτούσε ολοκληρωμένες μελέτες διευκρινίζοντας ρητώς και σαφώς ότι εννοεί όσες έχουν εγκριθεί ΚΑΙ παραληφθεί.

Το ότι η έτερη επικαλούμενη μελέτη προς θεμελίωση της πλήρωσης της συγκεκριμένης απαίτησης δεν επαρκεί για να επιτελέσει τον αποδεικτικό σκοπό της χρήσης της, φρονούμε ότι συνάγεται ευθέως, πέραν των υπολοίπων, και από το γεγονός ότι ακόμα και σήμερα (μετά την σύνταξη τόσο των απόψεων της αναθέτουσας αρχής όσο και της παρέμβασης της έτερης σύμπραξης) εξακολουθεί να μην γίνεται ούτε καν αναφορά (πόσο μάλλον να αποδεικνύεται) περί του σταδίου στο οποίο αφορά η εκπόνησή της: τη στιγμή που η διακήρυξη απαιτεί εκπόνηση υδρολογικής μελέτης οριοθέτησης τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στη θέση μελέτης τουλάχιστον 70km² σε στάδιο οριστικής μελέτης, τη στιγμή που η εκπόνηση αυτή απαιτείται να αποδειχθεί (και όχι προαποδειχθεί δια δηλώσεως στο ΕΕΕΣ) ήδη στη φάση υποβολής της προσφοράς δια της κατάθεσης ηλεκτρονικά των αναγκαίων αποδεικτικών μέσων και τη στιγμή που από κανένα επίσημο έγγραφο, βεβαίωση ή πιστοποιητικό δημόσιου φορέα δεν προκύπτει ο,τιδήποτε

αναφορικά με το στάδιο εκπόνησης της συγκεκριμένης μελέτης, ώστε να διαπιστωθεί εγκύρως από δημόσιο έγγραφο ή έστω από το ιδιωτικό συμφωνητικό σύναψης της σχετικής σύμβασης, αν καλύπτεται μέσω αυτής της μελέτης η απαίτηση, το μόνο που δημιουργεί είναι δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής να μην την λάβει υπόψη της για την διάγνωση της πλήρωσης του συγκεκριμένου κριτηρίου.».

13. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.[...]». Περαιτέρω, το άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» προβλέπει στην παρ. 1 τα εξής «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών». Το, δε, άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπει ότι «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102. δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια

δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης. ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. στ) Προσφορά υπό αίρεση. [...]». Τέλος, το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» προβλέπει ρητώς ότι « 1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με

νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσωνος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

14. Επειδή, η παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 ως ισχύει αναφέρει τα εξής «α. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα Δικαστήρια όλων των βαθμών, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, καθώς και στα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.. β. Δεν υφίσταται πλέον η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων, με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ και των εγγράφων που προσκομίζονται για δικαστική χρήση, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α ή επικυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων αυτών από τους ενδιαφερόμενους για το σύνολο των συναλλαγών τους με τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α.

Αντί πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α, ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων που εκδόθηκαν από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς ή των ακριβών αντιγράφων τους.

Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α.

Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο. [...]» Αντιστοίχως στο άρθρο 12 της υπ' αρ. 117384/26-10-2017 ΚΥΑ προβλέπεται μεταξύ άλλων «...[...].1.2.1.1 Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον Οικονομικό Φορέα στην Αναθέτουσα Αρχή/Αναθέτων Φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς/αίτησης συμμετοχής τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι υποχρεωτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, και κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, ενδεικτικά, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille).

1.2.1.2 Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, τα ΦΕΚ και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων...[...].».

15. Επειδή, οι οικείοι όροι της διακήρυξης αναφέρουν ρητώς τα εξής «
i. [...]..3.5 Ο χρήστης - οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του υποσυστήματος, όπως περιγράφεται κατωτέρω:

α) Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 20.2, τα δε στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά» είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 20.3 της παρούσας.

Τα στοιχεία αμφότερων των (υπο)φακέλων υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)* και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της υπ' αρ. 117384/26- 10-2017 Κ.Υ.Α.

β) Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των στοιχείων και δικαιολογητικών του (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» προσκομίζεται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής (14).

Επισημαίνεται ότι η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει για τις εγγυήσεις ηλεκτρονικής έκδοσης (π.χ. εγγυήσεις του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.), οι οποίες φέρουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή...[...]. Στην υποσημείωση 14 ανωτέρω αναφέρεται «Πρβλ. άρθρο 12 παρ. 1.2.1.1. & 1.2.1.2 της υπ' αριθμ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α.», ii) Άρθρο 5: Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης ..[.]... Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014...[.], iii) Άρθρο 11 : Εφαρμοστέα νομοθεσία

Για τη διαδικασία σύναψης και την εκτέλεση της σύμβασης, έχουν εφαρμογή, ιδίως, οι κατωτέρω διατάξεις, όπως ισχύουν:

1. Ο ν. 4472/2017 (Α' 74) και ιδίως τα άρθρα 118 και 119 αυτού.
2. Ο ν. 4412/2016 "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ" (Α' 147) .
3. Τα άρθρα 2Α, 11 παρ. 2, 39 και 40 του ν. 3316/2005 "Περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών" (Α' 42)28.
4. Ο ν. 4278/2014 (Α'157) και ειδικότερα το άρθρο 59 αυτού «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα».
5. Ο ν. 4250/2014 «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα- Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» (Α' 74) και ειδικότερα το άρθρο 1 αυτού.
6. Ο ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο».
7. Ο ν. 4014/2011(Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
8. Ο ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...».
9. Το π.δ. 138/2009 «Μητρώο Μελετητών και Εταιρειών Μελετών» (Α' 185).
10. Ο ν. 3548/2007 "Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις" (Α' 68).
11. Ο ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» .
12. Ο ν. 3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις».

13. Το π.δ 80/2016 (Α 145) "Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες", iv) Άρθρο 19 . Κριτήρια επιλογής

19.1. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας

Οι προσφέροντες απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα Μελετητών ή Γραφείων Μελετών στην κατηγορία/κατηγορίες μελετών του άρθρου 12.1 της παρούσας⁶⁸. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε λοιπά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα Μητρώα του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016.

19.2 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει:

- Ελάχιστο μέσο κύκλο εργασιών για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις, ο οποίος θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των 800.000,00 ευρώ.

- Κατάλληλο ασφαλιστήριο επαγγελματικής αστικής ευθύνης, το οποίο θα ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό του 1.000.000,00 ευρώ ανά γεγονός και των 3.000.000,00 ευρώ αθροιστικά.

Σε περίπτωση σύμπραξης οικονομικών φορέων οι απαιτήσεις αυτές, για το σύνολο της μελέτης, μπορεί να καλύπτεται τουλάχιστον από ένα μέλος ή περισσότερα της σύμπραξης με ποσοστό συμμετοχής άνω του 40% του συνόλου της σύμπραξης.

19.3. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα

Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει:

(α) Ειδικότερα ως προς την απαίτηση στελέχωσης των επιχειρήσεων, τα επαγγελματικά προσόντα των απαιτούμενων για τη συγκεκριμένη σύμβαση μελετητών ορίζονται σε αντιστοιχία με την προεκτίμηση αμοιβής ως ακολούθως (ν.3316/2005 άρθρο 39 παράγραφοι 4 και 6):

1. Μελέτη κατηγορίας (13) Υδραυλικών Έργων. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό ή Τοπογράφο Μηχανικό ανωτάτης σχολής 12ετούς εμπειρίας και δύο

δετούς εμπειρίας ή έναν 12ετούς εμπειρίας, έναν δετούς εμπειρίας και δύο 4ετούς εμπειρίας, σε υδραυλικές μελέτες.

2. Μελέτη κατηγορίας (09) Μηχανολογικές-Ηλεκτρολογικές-Ηλεκτρονικές. Έναν τουλάχιστον Μηχανολόγο-Ηλεκτρολόγο Μηχανικό ανωτάτης σχολής 4ετούς εμπειρίας, σε ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες.

3. Μελέτη κατηγορίας (10) Συγκοινωνιακών Έργων. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό ή Τοπογράφο Μηχανικό ανωτάτης σχολής 4ετούς εμπειρίας, σε συγκοινωνιακές μελέτες.

4. Μελέτη κατηγορίας (21) Γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό Μηχανικό ή επιστήμονα ανωτάτης σχολής 12ετούς εμπειρίας, σε γεωτεχνικές μελέτες.

5. Μελέτη κατηγορίας (20) Γεωλογικές - Υδρογεωλογικές και Γεωφυσικές μελέτες και Έρευνες. Έναν τουλάχιστον μηχανικό ή επιστήμονα ανωτάτης σχολής δετούς εμπειρίας ή δύο 4ετούς εμπειρίας σε γεωλογικές - υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες.

6. Μελέτη κατηγορίας (27) Περιβαλλοντικές. Έναν τουλάχιστον μηχανικό ή επιστήμονα ανωτάτης σχολής δετούς εμπειρίας ή δύο 4ετούς εμπειρίας, σε περιβαλλοντικές μελέτες.

7. Μελέτη κατηγορίας (16) Τοπογραφίας. Έναν τουλάχιστον Πολιτικό ή Τοπογράφο Μηχανικό ανωτάτης σχολής δετούς εμπειρίας ή δύο 4ετούς εμπειρίας σε τοπογραφικές μελέτες.

8. Μελέτη κατηγορίας (23) Γεωργικές. Έναν τουλάχιστον επιστήμονα ανωτάτης σχολής 4ετούς εμπειρίας σε γεωργοοικονομικές-γεωργοτεχνικές μελέτες εγγείων βελτιώσεων.

(β) Κάθε διαγωνιζόμενος, οφείλει να διαθέτει, επιπλέον τεχνική και επαγγελματική ικανότητα η οποία αποδεικνύεται από την εκπόνηση παρόμοιων με την υπό ανάθεση μελέτη, οι οποίες εκτελέσθηκαν και εγκρίθηκαν με συμβάσεις του υποψήφιου φυσικού ή νομικού προσώπου, κατά την τελευταία δεκαετία (από την ημερομηνία του διαγωνισμού έως και τα 10 έτη που προηγούνται αυτής).

Ως παρόμοιες μελέτες νοούνται τα παρακάτω είδη μελετών:

Για την κατηγορία 13 (Μελέτη Υδραυλικών Έργων):

Να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη μελέτη σε στάδιο οριστικής μετά των Τευχών Δημοπράτησης που να αφορά σε μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος, χωρητικότητας ύδατος τουλάχιστον 700.000 μ³, σύμφωνη δηλαδή με αυτή που προκύπτει από τον παρόντα φάκελο μελέτης ή τεύχος τεχνικών δεδομένων και τους χάρτες της περιοχής των έργων. Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.

Να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη υδρολογική μελέτη σε στάδιο οριστικής η οποία να αφορά οριοθέτηση τμήματος ρέματος με λεκάνη απορροής στην θέση μελέτης τουλάχιστον 70 Km². Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως εγκριθεί και παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.

Για την κατηγορία 21 (Γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες):

Να έχει εκπονήσει ως Ανάδοχος:

α) μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη γεωτεχνική μελέτη σε στάδιο οριστικής ή μελέτη εφαρμογής, που να αφορά σε μελέτη λιμνοδεξαμενής ή φράγματος χωρητικότητας ύδατος τουλάχιστον 700.000 μ³, σύμφωνη δηλαδή με αυτή που προκύπτει από τον παρόντα φάκελο μελέτης ή τεύχος τεχνικών δεδομένων και τους χάρτες της περιοχής των έργων. Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.

Διευκρινίζεται ότι η προαναφερόμενη γεωτεχνική μελέτη θα πρέπει υποχρεωτικώς να περιλαμβάνει : μελέτη ευστάθειας αναχώματος, μελέτη φίλτρων και στραγγιστηρίων και μελέτη διηθήσεων.

β) μία (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένη γεωτεχνική μελέτη, η οποία να αφορά, Εδαφοδυναμική μελέτη αναχώματος, σε στάδιο οριστικής ή μελέτη εφαρμογής. Επισημαίνεται ότι ως ολοκληρωμένη μελέτη νοείται να έχει αρμοδίως παραληφθεί στο σύνολο εντός της τελευταίας δεκαετίας.

19.4 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης θα πρέπει να διαθέτουν σχετική πιστοποίηση διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίηση περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Σε περίπτωση σύμπραξης οικονομικών φορέων η απαίτηση αυτή , για το σύνολο της μελέτης, μπορεί να καλύπτεται τουλάχιστον από ένα μέλος ή περισσότερα της σύμπραξης με ποσοστό συμμετοχής άνω του 40% του συνόλου της σύμπραξης...[..] ν) Άρθρο 20: Περιεχόμενο φακέλων προσφοράς

20.1 Η προσφορά των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει τους ακόλουθους ηλεκτρονικούς υποφακέλους:

(α) υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»

(β) υποφάκελο με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά»

(γ) υποφάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά», σύμφωνα με τα κατωτέρω: 20.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα:

- α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ)
- β) την εγγύηση συμμετοχής, του άρθρου 15 της παρούσας.
- γ) τα δικαιολογητικά, για τα κριτήρια επιλογής, του άρθρου 19 της παρούσας, (όπως αναφέρει το άρθρο 22, ότι δύναται να ζητήσει η αναθέτουσα αρχή από τον οικονομικό φορέα).vi) 22.2.4 Δικαιολογητικά για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν την απαίτηση για τα πρότυπα με:

(α) Με την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με: είτε το σύστημα ΕΛΟΤ EN ISO 9001 είτε ΕΛΟΤ 1439 είτε άλλα αναγνωρισμένα συστήματα που βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. και

(β) Με την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με: είτε το σύστημα ΕΛΟΤ EN ISO 14001 είτε το Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου (EMAS) είτε άλλα αναγνωρισμένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς.vi) 22.2.4

Δικαιολογητικά για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν την απαίτηση για τα πρότυπα με:

(α) Με την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με: είτε το σύστημα ΕΛΟΤ EN ISO 9001 είτε ΕΛΟΤ 1439 είτε άλλα αναγνωρισμένα συστήματα που βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. και

(β) Με την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με: είτε το σύστημα ΕΛΟΤ EN ISO 14001 είτε το Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου (EMAS) είτε άλλα αναγνωρισμένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς.».

16. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού

πλαίσιου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ. Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970

Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

17. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣτΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

18. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑΘ 271/2011). Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012,

SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

19. Επειδή, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

20. Επειδή, από την επισκόπηση των όρων της διακήρυξης προκύπτει ότι ουδεμία ασάφεια υφίσταται ως προς την εφαρμογή ή μη του Ν. 4250/2014, ο οποίος τροποποίησε τον Ν. 2690/1999, αναφορικά με τον τρόπο υποβολής εντός της οικείας προσφοράς, των αντιγράφων ιδιωτικών εγγράφων, δεδομένου ότι η αναφορά στις οικείες διατάξεις δεν απαντάται μόνο στο άρθρο 11 της διακήρυξης, που εμπεριέχει το θεσμικό πλαίσιο αλλά και στον Ν. 4412/2016 που ευλόγως συμπληρώνει τους όρους της οικείας διακήρυξης. Ειδικότερα, στην παρ. 1 του άρθρου 103 αναφέρεται ρητώς «1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, "εντός δέκα (10) ημερών" από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των

λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης.». Στην προκείμενη περίπτωση, δε, υποβλητέα ως (γ) στοιχείο του φακέλου δικαιολογητικών – τεχνικής προσφοράς είναι τα αποδεικτικά έγγραφα κατ' άρθρο 80 της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, κατ' ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής βάσει της διακήρυξης, η οποία, ουδέποτε προσεβλήθη από την παρεμβαίνουσα.

21. Επειδή, το ΔΕΕ έχει χρησιμοποιήσει την έννοια «του ευλόγως ενημερωμένου και κανονικά επιμελούς συμμετέχοντα» σε διαφορετικά επίπεδα αξιολογικής κρίσης. Ειδικότερα, καταρχήν αναφορικά με την κρίση περί της ασάφειας ή μη όρου διακήρυξης έχει αναφέρει ενδεικτικά «Στη σκέψη 42 της αποφάσεως SIAC Construction (C-- 19/00, EU:C:2001:553), το Δικαστήριο έκρινε ότι τα κριτήρια αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους διαγωνιζόμενους οι οποίοι είναι ευλόγως ενημερωμένοι και επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια να τα ερμηνεύουν κατά τον ίδιο τρόπο. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει αν ο ενδιαφερόμενος διαγωνιζόμενος αδυνατούσε όντως να κατανοήσει τα επίμαχα κριτήρια αναθέσεως ή αν πρέπει να θεωρηθεί ότι είχε τη δυνατότητα να τα κατανοήσει βάσει του κριτηρίου του ευλόγως ενημερωμένου διαγωνιζόμενου που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια» (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigilo Ltd) σκ. 54,55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C-375/17 (Stanley Int. Betting Ltd) σκ. 71). Περαιτέρω, η ως άνω έννοια υπεισέρχεται όταν το Δικαστήριο υπολαμβάνει συγκεκριμένη συμπεριφορά επιληφθέν επί συγκεκριμένης συμπεριφοράς υποψηφίου και δη επί ζητήματος γένεσης τελωνειακής οφειλής το ΔΕΕ έκρινε ότι «Συναφώς, αφενός, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έκφραση «όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, αναφέρεται στη συμπεριφορά ενημερωμένου και επιμελή επιχειρηματία» [Απόφαση του ΔΕΕ

της 17ης Νοεμβρίου 2011, υπόθεση C-454/10 (Oliver Jestel) σκ.22, Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, Michal Bobek, της 5ης Ιουλίου 2017, Υπόθεση C-224/16 (ΑΕΒΤΠΙ) σκ. 71].

22. Επειδή ως διδάγματα της κοινής πείρας θεωρούνται γενικές αρχές που συνάγονται επαγωγικά από την καθημερινή παρατήρηση της εμπειρικής πραγματικότητας, τη συμμετοχή στις συναλλαγές και τις γενικές τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις, οι οποίες έχουν γίνει κοινό κτήμα και χρησιμοποιούνται από το δικαστήριο για την εξειδίκευση των αορίστων νομικών εννοιών και για έμμεση απόδειξη κρίσιμων γεγονότων, ή την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών μέσων, που προσκομίστηκαν (ΟΛΑΠ 8/2005, ΣΤΕ 414/2006, ΔΕφ Θεσ. 2632/2015).

23. Επειδή, επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και τουλάχιστον όσον αφορά το υποβληθέν ασφαλιστήριο συμβόλαιο της εταιρείας «...» αλλά και την προσκομισθείσα βεβαίωση της εταιρείας TUV Hellas - δεδομένης της συνομολογημένης από την παρεμβαίνουσα και αδιαμφισβήτητης αδυναμίας ανεύρεσης των εγγράφων από την αναθέτουσα αρχή σε δωρεάν βάση δεδομένων - προκύπτει καταρχήν αβίαστα η υποχρέωση υποβολής τους ως ηλεκτρονικών αντιγράφων επικυρωμένου αντιγράφου από δικηγόρο κατά τις οικείες διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση, οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, που ερείδονται επί της παραδοχής περί της φύσης του υποβληθέντος εγγράφου ως πρωτοτύπου, απορρίπτονται ως αβάσιμοι, καθόσον με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας το σαρωμένο (σκαναρισμένο) έγγραφο δεν συνιστά πρωτότυπο αλλά μια μορφή αντιγράφου ως είναι το φωτοαντίγραφο. Ειδικότερα, δεδομένης της ηλεκτρονικής κατάθεσης του εγγράφου και της εν τέλει υποβολής του ως σαρωμένη φωτογραφία, η υφισταμένη επί του σαρωθέντος αρχικού εγγράφου ιδιόχειρη φυσική υπογραφή, δεν υπέχει εν τέλει, επί του υποβληθέντος ηλεκτρονικά εγγράφου ούτε καν θέση απλής ιδιόχειρης φυσικής υπογραφής, διότι καταλήγει απλή φωτογραφία-ηλεκτρονική σάρωση φυσικής υπογραφής και όχι αυτή καθαυτή φυσική υπογραφή - εξ ου και, δεδομένου του ηλεκτρονικού τρόπου της κατάθεσης, αυτονόητα το ηλεκτρονικώς υποβαλλόμενο έγγραφο, θα έπρεπε – προκειμένου να θεωρείται πρωτότυπο - να υπογραφεί ηλεκτρονικά, αφού δεν νοείται ως «υπογραφή», η φωτογραφία-

σάρωση φυσικής υπογραφής - και ως εκ τούτου τα δύο έγγραφα, σαρωμένο με ιδιόχειρη υπογραφή και ψηφιακά υπογεγραμμένο που είναι πρωτότυπο δεν έχουν την ίδια ισχύ (πρβλ. ΔεφΘεσ26/2020). Περαιτέρω, αλυσιτελώς προβάλλονται οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας που εν τοις πράγμασι βάλλουν κατά της σκοπιμότητας της διάταξης του νόμου δεδομένης της ηλεκτρονικής διαδικασίας, υποστηρίζοντας ότι δεν διαφέρει το απλό αντίγραφο που αναρτάται στον ηλεκτρονικό διαγωνισμό με το αντίγραφο επικυρωμένου από δικηγόρο αντιγράφου καθώς βάλλουν απαραδέκτως στα πλαίσια της διαγωνιστικής διαδικασίας κατά της σκοπιμότητας διάταξης νόμου. Εξάλλου, ο ανωτέρω ισχυρισμός παρίσταται και αβάσιμος, καθώς με βάση τον Ν. 4250/2014, στην περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής σαρωμένου (σκαναρισμένου) επικυρωμένου από δικηγόρου αντιγράφου, εντός του έντυπου φακέλου υποβάλλεται επί ποινή απόρριψης το πρωτότυπο έγγραφο , ήτοι το επικυρωμένο από δικηγόρο αντίγραφο που έχει την ισχύ πρωτοτύπου. Στην προκείμενη, ωστόσο, περίπτωση, εάν ήθελε θεωρηθεί ότι όφειλε η παρεμβαίνουσα να υποβάλει το πρωτότυπο έγγραφο του ηλεκτρονικώς υποβληθέντος, ουδόλως προκύπτει από τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής μετά των συνημμένων εγγράφων ότι υπεβλήθη σε έντυπη μορφή το πρωτότυπο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και η αντίστοιχη βεβαίωση της ΤΥΥ ΕΛΛΑΣ με τις πρωτότυπες υπογραφές (πρβλ. ΔεφΛαρ 48/2017).

24. Επειδή, ανεξαρτήτως ισχύοντος καθεστώτος κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης ή/και ειδικότερων όρων αυτής, εάν ήθελε υποτεθεί ότι η αναθέτουσα αρχή και το παρόν Κλιμάκιο θα ηδύνατο να λάβει υπόψη υποβληθείσα εντός της προσφοράς υπεύθυνη δήλωση βεβαίωσης της ακρίβειας των αντιγράφων (βλ. ΕΑ ΣτΕ 291/2019), από την επισκόπηση της οικείας προσφοράς ουδόλως προκύπτει, εν πάση περιπτώσει, η υποβολή της εν θέματι υπεύθυνης δήλωσης, η οποία δεν δύναται παρά τα αντιθέτως αβασίμως προβαλλόμενα από την παρεμβαίνουσα να καλυφθεί από το ΕΕΕΣ, το οποίο συνιστά μεν υπεύθυνη δήλωση, με διαφορετικό, ωστόσο, περιεχόμενο μη καλύπτον την απαιτούμενη δέσμευση περί ακρίβειας των υποβληθέντων αντιγράφων. Επισημαίνεται, δε, ότι αλυσιτελώς, σε κάθε περίπτωση προβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή η διαδικασία πρόσκλησης

υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης από τον προσωρινό ανάδοχο, καθώς αποτελεί διακριτό στάδιο από αυτό της αξιολόγησης της προσφοράς, η, δε, παρεμβαίνουσα, ως και κάθε υποψήφιος υποχρεούται βάσει των όρων της διακήρυξης να υποβάλουν συγκεκριμένα δικαιολογητικά και στο στάδιο των δικαιολογητικών συμμετοχής επί ποινή απαραδέκτου.

25. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138). Συνεπώς, αν η δημόσια διοίκηση δεν ενεργήσει – όταν ο νόμος απαιτεί ενέργεια- παρανομεί (Α. Ι. Τάχος, *Ελληνικό διοικητικό δίκαιο*, 5η έκδοση, *ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ*, 1996, σελ. 319).

26. Επειδή, το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 προβλέπει στην παρ. 2 ως ενδεικτικές περιπτώσεις πρόδηλου σφάλματος τις παραδρομές στις μεταφράσεις, με την ειδική λεκτική αποτύπωση *«πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων γεγονόσ που πασιφανώς διαφοροποιείται από την έλλειψη σχετικής μετάφρασης»*.

27. Επειδή, ωστόσο, ο ως άνω όρος δεν εμπεριέχει την παντελή έλλειψη επικύρωσης του εγγράφου που συνδέεται άρρηκτα με την νομιμότητα της υποβολής των επίμαχων εγγράφων.

28. Επειδή, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρθρου 102 και του άρθρου 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση

δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 393/2019).

29. Επειδή, η διαγραφόμενη με τις διατάξεις του άρθρου 102 διαδικασία δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών, των οποίων η υποβολή ήταν απαραίτητη βάσει ρητών και με σαφήνεια διατυπωθέντων όρων της διακήρυξης, ούτε να οδηγήσει στην τροποποίηση υποβληθείσας προσφοράς (πρβλ. αποφ. ΔΕΕ της 29ης.3.2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, σκ. 40, της 11ης.5.2017, Archus και Gama, C-131/16, σκ. 31, της 4ης.5.2017, C 387/14, Esaprojektsp. z o.o. κατά WojewództwoŁódzkie, σκ. 37-40).

30. Επειδή, με τις ερμηνευόμενες διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά έγγραφη διευκρίνιση του περιεχομένου της τεχνικής προσφοράς υποψηφίου εάν αυτή περιέχει ασάφειες, ήσσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που κρίνονται θεραπεύσιμα (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016, Ερμηνεία κατ' άρθρο, Σχετικές διατάξεις – Νομολογία, Τόμος 1, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2018, σελ 957 επ.). Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη τροποποίηση ή αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές. Περαιτέρω, η εν λόγω υποβολή αιτήματος προς διευκρίνιση δέον είναι απευθύνεται αφού λάβει γνώση του συνόλου των προσφορών η αναθέτουσα αρχή (ΔΕΚ, Απόφαση της 27.11.2001, υποθέσεις C-285/99, C286/99, Lombardini και Mantovani, σκ. 51 και 53.), περιλαμβάνοντας όλα τα σημεία της προσφοράς που κρίνονται ανακριβή, πράγμα που σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν έχει τη δυνατότητα να απορρίψει την προσφορά λόγω ασάφειας που δεν αποτέλεσε αντικείμενο της εν λόγω αίτησης (ΔΕΕ, Απόφαση της 29.3.2012, C-599/10, SAG ELV Slovensko a.s. κλπ κατά Urad pre verejne obstaravanie, σκ. 44.).

31. Επειδή, η προσέγγιση της προβληματικής της δυνατότητας διόρθωσης, συμπλήρωσης, διευκρίνισης, κλπ. των προσφορών διέπεται από μια περιπτωσιολογική νομολογία του ΔΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια του τελευταίου να ισορροπήσει ανάμεσα στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, από τη μια μεριά,

και της σκοπιμότητας να δοθεί στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα να πετύχουν, τη βέλτιστη λύση για την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, από την άλλη (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία, Εκδ. Σάκκουλα, 2018, σελ. 953, Ε. Βλάχου). Επομένως, είναι προφανές ότι η διαδικασία του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 εφαρμόζεται κατά το στάδιο αξιολόγησης με σκοπό τη διάσωση όσων προσφορών δύναται να σωθούν. Επειδή, με τις ερμηνευόμενες διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά έγγραφη διευκρίνιση του περιεχομένου της τεχνικής προσφοράς υποψηφίου εάν αυτή περιέχει ασάφειες, ήσσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που κρίνονται θεραπεύσιμα (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016, Ερμηνεία κατ' άρθρο, Σχετικές διατάξεις – Νομολογία, Τόμος 1, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2018, σελ 957 επ.). Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη τροποποίηση ή αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές. Περαιτέρω, η εν λόγω υποβολή αιτήματος προς διευκρίνιση δέον είναι απευθύνεται αφού λάβει γνώση του συνόλου των προσφορών η αναθέτουσα αρχή (ΔΕΚ, Απόφαση της 27.11.2001, υποθέσεις C-285/99, C286/99, Lombardini και Mantovani, σκ. 51 και 53.), περιλαμβάνοντας όλα τα σημεία της προσφοράς που κρίνονται ανακριβή, πράγμα που σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν έχει τη δυνατότητα να απορρίψει την προσφορά λόγω ασάφειας που δεν αποτέλεσε αντικείμενο της εν λόγω αίτησης (ΔΕΕ, Απόφαση της 29.3.2012, C-599/10, SAG ELV Slovensko a.s. κλπ κατά Urad pre verejne obstaravanie, σκ. 44.).

32. Επειδή, αλυσιτελώς προβάλλονται ισχυρισμοί περί δυνητικής συμπλήρωσης του εγγράφου από την παρεμβαίνουσα, καθώς η υποβολή το πρώτον μετά από αίτημα της αναθέτουσας αρχής επικύρωσης των επίμαχων εγγράφων συνιστά ανεπίτρεπτη τροποποίηση της οικείας προσφοράς (βλ. Δ.Εφ. Χανίων 13/2019 σκ. 14, βλ. Δεφ Χαν 10/2019, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 30/2019, ΑΕΠΠ 702/2019, 668/2019, 242/2019, 36/2019, Ε. Παυλίδου, «οι αλυσιτελείς

αιτήσεις ακυρώσεως του ΣΤΕ», ΕΔΔ, 2 2015, σελ. 249). Επομένως, ο σχετικός προβαλλόμενος λόγος παρίσταται βάσιμος.

33. Επειδή, η αποδοχή του ανωτέρω λόγου, επί του οποίου ερείδεται αυτοτελώς η απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, καθιστά αλυσιτελή την εξέταση των λοιπών λόγων, καθώς ακόμη και η απόρριψή τους συλλήβδην ουδόλως δύναται να αναιρέσει την δέσμια υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής κατά τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας (ΣΤΕ 308/2020).

34. Επειδή, όλως επικουρικώς, όσον αφορά την υποβολή της πιστοποίησης διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης (βλ. αρ. 22.2.4. διακήρυξης), η παρεμβαίνουσα προσκομίζει βεβαίωση του φορέα πιστοποίησης (TUV Ελλάς) περί διενέργειας θετικού ελέγχου των επιθεωρητών και (μελλοντικής) έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού. Ωστόσο, δεδομένου ότι η αδιάσπικτη διατύπωση του οικείου όρου προβλέπει ρητώς την απόδειξη υφιστάμενης πιστοποίησης (βλ. σκ. 15), η οποία ταυτίζεται κατά τα διδάγματα της κοινή πείρας με την ύπαρξη του πιστοποιητικού, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλήρωση των τιθέμενων απαιτήσεων δέον είναι να συντρέχει σε όλα τα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας κατ' άρθρο 104 του Ν. 4412/2016, ήτοι και στο στάδιο της υποβολής προσφορών, τεκμαίρεται δια της υποβληθείσας βεβαίωσης ότι κατά το κρινόμενο στάδιο, η παρεμβαίνουσα δεν διέθετε έτι την απαιτούμενη πιστοποίηση και ως εκ τούτου με βάση την αρχή της τυπικότητας η προσφορά της έπρεπε να απορριφθεί. Προς επίρρωση των ανωτέρω επισημαίνεται – ανεξαρτήτως νομιμότητας ή μη της από 29.05.2018 πρόσκλησης της αρμόδιας Επιτροπής προς παροχή διευκρινίσεων (βλ. ΔεφΧαν 10/2019) - ότι το επίμαχο πιστοποιητικό εκδόθηκε την 16.10.2019 ενώ ο κρίσιμος χρόνος υποβολής των προσφορών και δη της υποβολής της επίμαχης προσφοράς ήταν προγενέστερος (12.09.2018 βάσει της διακήρυξης). Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί ισοδύναμου πιστοποιητικού μετ' επίκλησης του άρθρου 82 του Ν. 4412/2016, δεν θα μπορούσε να έχει εφαρμογή εν προκειμένω, καθώς η ισοδυναμία αφορά το περιεχόμενο και τον φορέα πιστοποίησης και όχι την τυπική ισχύ του εγγράφου. Η, δε, βεβαίωση ότι θα εκδοθεί σχετικό

πιστοποιητικό ουδόλως συνιστά πιστοποιητικό ή/και έχει υπό οιαδήποτε έννοια την ισχύ πιστοποιητικού κατά τις οικείες διατάξεις.

35. Επειδή, εκ των ως άνω προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και η παρέμβαση να απορριφθεί.

36. Επειδή σε συνέχεια των ανωτέρω το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να επιστραφεί (βλ. άρθρο 363 του Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή

Απορρίπτει την παρέμβαση

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το κεφάλαιο που έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου με κωδικό «...», ύψους 4.015,42 ευρώ στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 16 Ιουνίου 2020 και εκδόθηκε στις 6 Ιουλίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ευαγγελία Μιχολίση

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μαρία Κατσαρού